

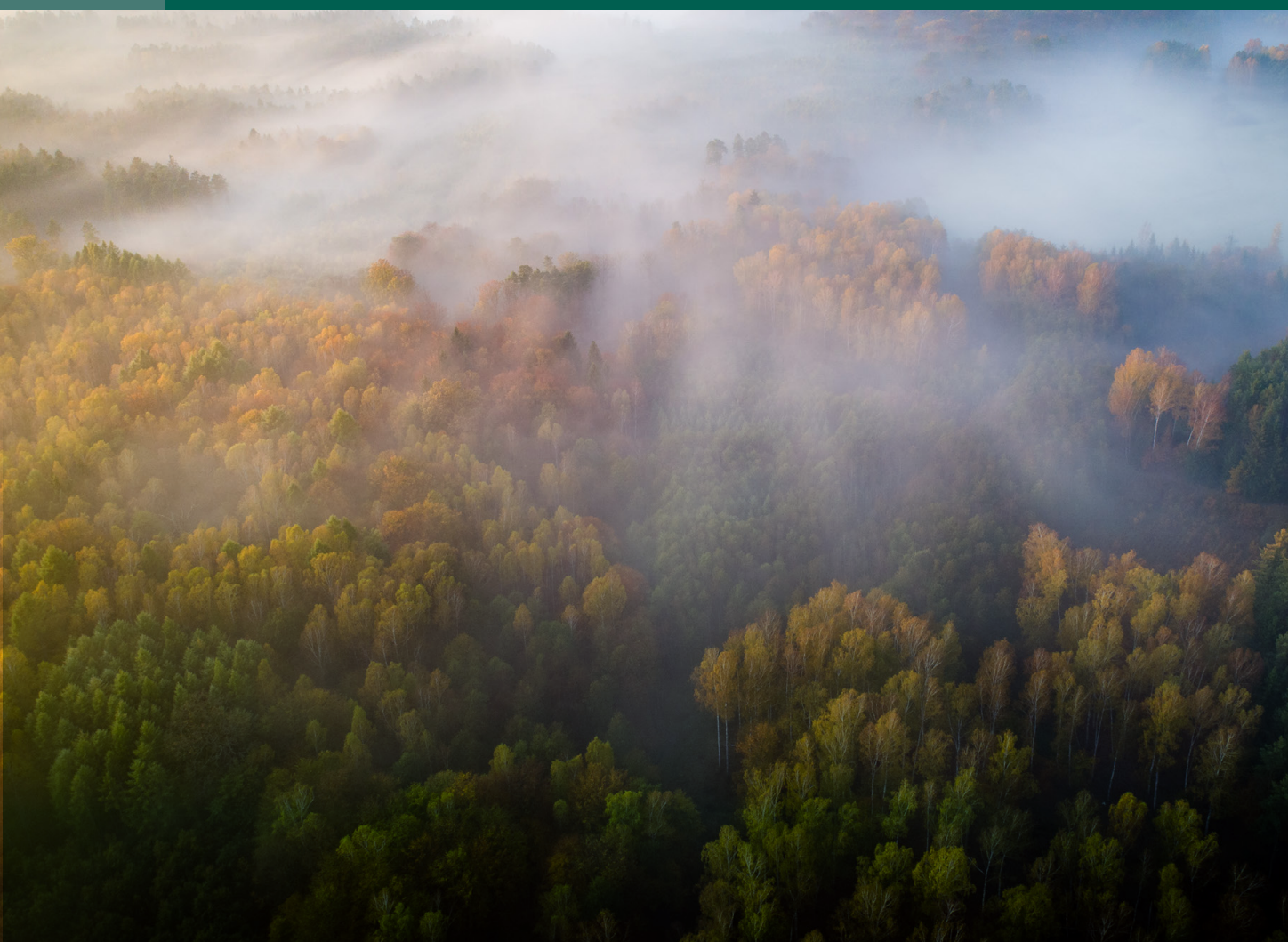
Raport

Lasów Państwowych

z działalności edukacyjnej Lasów Państwowych

2022

Warszawa 2023

Wydano na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych
Warszawa 2023

© Centrum Informacyjne Lasów Państwowych
ul. Grójecka 127
02-124 Warszawa
tel. 22 185 53 53
e-mail: cilp@cilp.lasy.gov.pl
www.lasy.gov.pl

Raport opracowano na podstawie sprawozdań z 17 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych, Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie i Leśnego Banku Genów Kostrzyca.

Autorka:
Ilona Mrowińska

Opracowanie redakcyjne i edytorskie:
Lech Wydrych

Zdjęcia:
Łukasz Gwiżdziel okładka, str. 3
Adobe Stock str. 1
Maciej Chromy str. 2
Aleksander Kowalke str. 4
Paweł Wesołowski str. 6
Tomasz Szczansny str. 39
Karol Wróbel str. 40
Szymon Bartosz str. 49, 50
Paweł Justyna str. 53
Maciej Ciąpała str. 54
Agnieszka Cysewska str. 58
Lech Jędras str. 83

Projekt graficzny i przygotowanie do druku:
Dariusz Stępiński

Druk:

ISSN: 2451-2222

Raport

Las Państwowe

z działalności edukacyjnej Lasów Państwowych

2022

Warszawa 2023

An aerial photograph of a vast forest landscape. The foreground is dominated by a dense, dark green forest. In the middle ground, a large section of the forest has turned golden-brown, indicating autumn. The background is shrouded in a thick, white mist or fog, which softens the details of the distant hills and trees. The overall atmosphere is serene and ethereal.

Spis treści

I. Wstęp	4
II. Działalność edukacyjna Lasów Państwowych	6
1. Obiekty edukacji leśnej	7
2. Formy edukacji leśnej i frekwencja	7
2.1. Formy edukacji leśnej w trybie online	9
3. Współpraca w edukacji	15
4. Pracownicy Lasów Państwowych w edukacji leśnej społeczeństwa	17
5. Nadleśnictwo edukacyjne roku 2022	18
6. Inne jednostki Lasów Państwowych w edukacji leśnej społeczeństwa ..	18
6.1. Regionalne dyrekcje Lasów Państwowych	18
6.2. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych	20
6.3. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie	30
6.4. Leśny Bank Genów Kostrzyca	35
III. Działalność edukacyjna leśnych kompleksów promocyjnych (LKP)	40
1. Obiekty edukacji leśnej w leśnych kompleksach promocyjnych	41
2. Formy edukacji leśnej w leśnych kompleksach promocyjnych	41
2.1. Formy edukacji leśnej w trybie online w leśnych kompleksach promocyjnych	43
3. Współpraca i kadra nadleśnictw leśnych kompleksów promocyjnych w edukacji leśnej społeczeństwa	43
IV. Finansowanie edukacji leśnej	50
1. Wydatki Lasów Państwowych na edukację leśną społeczeństwa	50
2. Wydatki leśnych kompleksów promocyjnych na edukację leśną społeczeństwa	50
V. Podsumowanie	54
VI. Tabele	58

I. Wstęp

Edukacja leśna społeczeństwa to jeden z priorytetów Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Zadanie jej prowadzenia wynika z przyjętych w 1997 r. przez polski rząd założeń Polityki Leśnej Państwa oraz wytycznych edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych zawartych w Zarządzeniu nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 9 maja 2003 r.

Celem tej edukacji jest upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o ekosystemach leśnych, funkcjach lasu i zrównoważonej gospodarce leśnej oraz kształtowanie postaw i świadomości w zakresie racjonalnego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów leśnych.

Wspomniane zarządzenie nr 57 wprowadziło do praktyki zawodowej, od 2004 r., dokument zatytułowany „Program edukacji leśnej społeczeństwa w nadleśnictwie”. Nadaje on działalności edukacyjnej charakter planowy i zobowiązuje jednostki organizacyjne Lasów Państwowych do prowadzenia corocznej sprawozdawczości w tym zakresie, będącej źródłem danych do tego raportu.

Raport opracowano na podstawie sprawozdań za rok 2022 sporządzonych w 17 regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych (RDLP), Centrum Informacyjnym Lasów Państwowych (CILP), Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie (OKL) i Leśnym Banku Genów Kostrzyca (LBG). Na dane z regionalnych dyrekcji składają się informacje z 429 nadleśnictw, 25 leśnych kompleksów promocyjnych (LKP) i biur RDLP.

Tegoroczny raport jest już 19. takim opracowaniem (pierwsze wykonano za rok 2004). Treść kolejnych wydań raportu była jednak stopniowo wzbogacana. Dotyczy to przede wszystkim oddzielnej oceny działalności edukacyjnej prowadzonej w LKP, zestawienia wydatków Lasów Państwowych na edukację społeczeństwa, a od roku 2020 także form i frekwencji edukacji leśnej prowadzonej w trybie online.

Raport nie jest ani rankingiem, ani klasyfikacją jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych i nie powinien być tak traktowany. Jego celem jest pokazanie skali przedsięwzięcia, bogatej i różnorodnej infrastruktury edukacyjnej, nakładów finansowych, a przede wszystkim starań podejmowanych przez pracowników Lasów Państwowych na rzecz udostępniania społeczeństwu lasów i wiedzy na ich temat.

W edukacji leśnej pojawiają się nowe trendy, metody i techniki kształcenia oraz wyzwania związane z ideą zrównoważonego rozwoju. Należy podkreślić, że leśni edukatorzy nadążają za tymi wyzwaniami. Podnoszą oni swoje kompetencje podczas corocznych szkoleń, warsztatów i konferencji. Korzystają też z publikacji i materiałów edukacyjnych wydawanych przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych i powszechnie dostępnych na stronie internetowej Lasów Państwowych www.lasy.gov.pl.

A misty forest scene with a large tree in the foreground and a body of water in the background. The text is overlaid on the bottom half of the image.

II. Działalność edukacyjna Lasów Państwowych

1. Obiekty edukacji leśnej

Lasy Państwowe w edukacji leśnej społeczeństwa wykorzystywały w 2022 r. 6,9 tys. różnych obiektów (**tabela 1**). Były to ośrodki edukacji przyrodniczo-leśnej (58 obiektów), izby edukacji leśnej (240 obiektów), które funkcjonują również jako pojedyncze pomieszczenia w siedzibach nadleśnictw, leśnictw albo w dawnych budynkach gospodarczych oraz 482 wiaty edukacyjne. Wiaty – zbudowane na wolnym powietrzu, drewniane, z ławkami i stołami, zadaszone, przystosowane do prowadzenia zajęć zazwyczaj z jedną klasą szkolną – są wykorzystywane również w turystyce.

Obiektem najchętniej odwiedzanym przez osoby zainteresowane przyrodą są jednak leśne ścieżki edukacyjne, zwane też dydaktycznymi. Są to trasy o różnej długości (przeważnie 2–3 km), wiodące przez tereny leśne, z kilkoma, czasem kilkunastoma przystankami tematycznymi o bardzo różnorodnym zagospodarowaniu. Ścieżki edukacyjne w Lasach Państwowych tworzone są na większą skalę od 1994 r., kiedy to powołano pierwsze leśne kompleksy promocyjne. Obecnie wszystkie nadleśnictwa Lasów Państwowych mają co najmniej po jednej ścieżce dydaktycznej. W roku 2022 r. wykorzystano w działalności edukacyjnej 850 ścieżek (w 2021 r. – 822).

W działalności edukacyjnej nadleśnictw wykorzystywane były także obiekty bezpośrednio związane z gospodarką leśną, w tym 358 obiektów małej retencji, 287 szkótek leśnych, a także 665 wybranych drzewostanów (w 2021 r. – 513), np. nasiennych, zachowawczych bądź szczególnie interesujących ze względów dydaktycznych. Ważne funkcje edukacyjne pełnią również miejsca niezwiązane z gospodarką leśną, ale z samej swej istoty posiadające walory dydaktyczne, takie jak rezerваты przyrody (w 2022 r. – 620 rezerwatów) oraz obiekty kultury i tradycji regionu rozsiane na terenach leśnych całej Polski (w 2022 r. – 1278

obiektów). Warte podkreślenia jest to, że Lasy Państwowe utrzymują i udostępniają do celów edukacyjnych 108 arboretów i parków dendrologicznych, a także ogrody botaniczne.

Wykorzystanie obiektów edukacyjnych Lasów Państwowych w 2022 r. było większe w porównaniu do dwóch poprzednich lat, podczas których część obiektów była wyłączona lub przez dłuższy czas zamknięta ze względu na sytuację pandemiczną w kraju (rok 2020 – 6049 obiektów; rok 2021 – 5646 obiektów; rok 2022 – 6900 obiektów łącznie) – **tabela 2**.

2. Formy edukacji leśnej i frekwencja

W 2022 r. ogólna liczba uczestników różnych form edukacji leśnej (bez edukacji w trybie online) prowadzonej przez 429 nadleśnictw poszczególnych dyrekcji regionalnych wyniosła 1 713 864 osób (**tabela 3 oraz tabele 4.1, 4.2 i 4.3**). Jednak na całkowitą liczbę rejestrowanych uczestników edukacji prowadzonej w Lasach Państwowych składają się także uczestnicy zajęć przeprowadzonych przez pracowników biur RDLP (39 047 osób – **tabela 12**) oraz osoby odwiedzające Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie (28 849 – **tabela 13**) i Leśny Bank Genów Kostrzyca (4095 osób – **tabela 14**) – w sumie jest to 1 785 855 osób.

Ponadto targi, festyny, festiwale nauki i inne podobne imprezy z szacowaną liczbą gości (organizowane lub współorganizowane przez jednostki Lasów Państwowych) oraz Pokazową Zagrodę Zwierząt w Gołuchowie odwiedziło łącznie 1 782 916 osób.

Frekwencja w Lasach Państwowych (ogółem) w 2022 r.

JEDNOSTKI LP	UCZESTNICY RÓŻNYCH FORM EDUKACJI LEŚNEJ	UCZESTNICY TARGÓW, FESTYNÓW I IN. (DANE SZACUNKOWE)
Nadleśnictwa	1 713 864	1 218 171
Biura RDLP	39 047	433 800
OKL w Gołuchowie	28 849	130 945*
LBG Kostrzyca	4 095	0
Suma	1 785 855	1 782 916

* Liczba osób, które zwiedziły Pokazową Zagrodę Zwierząt.

Frekwencja uczestników różnych form edukacji leśnej w 2022 r. była wyraźnie większa niż w dwóch poprzednich latach (2020 r. – 376 090 uczestników; 2021 r. – 1 164 981 uczestników), podczas których edukacja w tradycyjnej formie była przez dłuższy czas ograniczona ze względu na sytuację pandemiczną w kraju.

Nadleśnictwa 17 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych wykorzystywały wiele form edukacji leśnej: zajęcia terenowe, zajęcia w izbie leśnej nadleśnictwa, lekcje w szkole, spotkania edukacyjne poza szkołą, konkursy, akcje edukacyjne, wystawy (**wykres 1**). Najwięcej przeprowadzono zajęć terenowych i wycieczek z przewodnikiem. Odbyło się ich w sumie blisko 10,9 tys., a wzięło w nich udział ponad 396 tys. osób. Z danych liczbowych wynika, że na jedno nadleśnictwo w Polsce przypada średnio 25 zajęć terenowych (**tabela 4.1**). Dane te są jednak zróżnicowane regionalnie. Najwięcej takich zajęć odnotowano w nadleśnictwach RDLP Poznań i Warszawa (po 51) – **wykres 3**. Przeciętna frekwencja wahała się w granicach od 30 (Warszawa) do 46 osób (Szczecin).

Najliczniejszą grupą wiekową objętą działaniami edukacyjnymi były dzieci i młodzież ze szkół podstawowych (34,13%), a tuż za nią – osoby dorosłe (33,73%) – **wykres 2**.

Najbardziej popularną formą edukacji leśnej były akcje i imprezy edukacyjne. Wzięło w nich udział ponad 743 tys. osób, co stanowi aż 43,38% uczestników różnych form edukacji leśnej (**tabela 3**).

Dużym zainteresowaniem cieszyły się różnego typu zajęcia, np. warsztatowe, w izbach edukacyjnych oraz ośrodkach edukacji leśnej. W roku 2022 r. przeprowadzono takich zajęć ponad 6,5 tys. w 298 obiektach (izbach i ośrodkach) z udziałem ponad 189 tys. osób (**tabela 4.1**).

Najwięcej zajęć w ośrodkach oraz izbach edukacyjnych (przeciętnie na jeden obiekt) przeprowadzono w nadleśnictwach RDLP Warszawa – 44, Poznań i Kraków – 35 oraz Krosno i Radom – 33 (**wykres 4**).

Kolejną ważną formą edukacji leśnej są lekcje prowadzone przez leśników w szkołach i spotkania z leśnikami w przedszkolach. Najczęściej są to lekcje przyrody, biologii bądź geografii, a także lekcje wychowawcze o tematyce przyrodniczej lub leśnej (praca leśnika, ochrona przeciwpożarowa lasu, ochrona przyrody, gospodarowanie zasobami leśnymi Polski i świata, funkcje lasu, idea zrównoważonego rozwoju). Spotkania w przedszkolu mają najczęściej formę zabawy, gier czy zajęć manualnych dostosowanych do wieku uczestników spotkania. W skali całego kraju w 2022 r. leśnicy przeprowadzili w szkołach i przedszkolach ponad 4 tys. lekcji i spotkań. Uczestniczyło w nich łącznie ponad 188 tys. uczniów i przedszkolaków. Najwięcej lekcji i spotkań (średnio na jedno nadleśnictwo) przeprowadzili leśnicy z RDLP Piła (18 lekcji) i Toruń (14 lekcji) – **wykres 5**.

Część spotkań edukacyjnych z leśnikami odbywa się także w miejscowych domach kultury, bibliotekach, świetlicach osiedlowych lub wiejskich, na forum samorządowym albo podczas zebrań towarzystw i różnych organizacji społecznych. W 2022 r. wykazano w sprawozdaniach 1283 takich zajęć, w których udział wzięło ponad 48 tys. osób, głównie dzieci i młodzież szkół podstawowych (39,62%) – **tabela 3** i **tabela 4.2**.

Dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz ich nauczycieli i wychowawców cieszą się leśne konkursy plastyczne, fotograficzne, literackie czy wiedzy przyrodniczo-leśnej. Dodatkowym magnesem przyciągającym uczestników do tej formy edukacji są nagrody fundowane przez nadleśnictwa, fundusze ochrony środowiska i innych sponsorów. Są to najczęściej nagrody książkowe, sprzęt turystyczny czy pomoce i materiały dydaktyczne. W 2022 r. nadleśnictwa przeprowadziły ogółem 567 konkursów – **tabela 4.2**, w których udział wzięło ponad 73 tys. osób, głównie uczniowie szkół podstawowych (47,5% uczestników).

Nadleśnictwa organizowały średnio jeden konkurs w ciągu roku. Największą frekwencją cieszyły się konkursy organizowane na terenie RDLP Wrocław (695 uczestników na jedno nadleśnictwo), Poznań (230 uczestników) i Warszawa (205 uczestników) – **wykres 6**.

Popularnymi formami edukacji zyskującymi na znaczeniu w ostatnich latach w stosunku do innych form są akcje i imprezy edukacyjne. W 2018 r. wzięło w nich udział 29,5% uczestników różnych form edukacji leśnej, w 2019 r. – 31,6%, w roku 2020 – 40%, w roku 2021 – 36,4%, natomiast w 2022 r. – 43,38%. Zaliczyć tu można zarówno ogólnopolskie imprezy edukacyjne typu „#sprzątaMY” czy „#sadziMY”, jak i różne wydarzenia regionalne oraz lokalne. W 2022 r. nadleśnictwa organizowały bądź współorganizowały ponad 2,7 tys. takich akcji i imprez, w których uczestniczyło ogółem ponad 743 tys. osób (**tabela 4.3** i **wykres 1**). Przeciętnie na jedno nadleśnictwo w kraju przypadało sześć akcji edukacyjnych. Na tle regionalnych dyrekcji wyróżnić można RDLP Poznań, na terenie której przeprowadzono 12 akcji edukacyjnych (średnio na jedno nadleśnictwo) oraz RDLP Warszawa, na terenie której przeprowadzono 10 akcji (średnio na jedno nadleśnictwo) – **tabela 4.3**.

Efektom konkursów plastycznych i fotograficznych organizowanych przez jednostki Lasów Państwowych są wystawy nagrodzonych prac. Ponadto jednostki same organizują bądź wypożyczają od innych instytucji wystawy przyrodnicze, udostępniane później do zwiedzania społeczeństwu. Ośrodki i izby edukacji leśnej część pomieszczeń przeznaczają na wystawy stałe, np. ekspozycji i fotografii, a część na wystawy czasowe, tematyczne, okolicznościowe. W 2022 r. nadleśnictwa zorganizowały łącznie 166 wystaw, które odwiedziło ponad 73 tys. osób – **tabela 3**. Najwięcej wystaw zorganizowano na terenie RDLP Katowice (61 wystaw), natomiast najwyższą średnią frekwencję pod-

czas zwiedzania jednej wystawy odnotowano na terenie RDLP Kraków (2104 odwiedzających), Wrocław (1783 odwiedzających) i Radom (1655 odwiedzających) – **tabela 4.3**.

Pracownicy Lasów Państwowych bardzo często angażują się w działalność edukacyjną, którą trudno zaliczyć do wyżej wyliczonych form, jak np. konsultacje (również w terenie) i udostępnianie materiałów do prac magisterskich, doktorskich, referatów, sprawozdań, raportów. W skali kraju są to setki zdarzeń dotyczących kilku tysięcy osób uzyskujących od leśników rzetelną informację.

Kolejną formą edukacji, zaliczaną w sprawozdaniach do kategorii „inne”, jest obsługa własnych stoisk promocyjnych i edukacyjnych Lasów Państwowych na imprezach targowych, festynach, festiwalach nauki i dużych wystawach interdyscyplinarnych itp. Trudno w tym wypadku dokładnie określić frekwencję i udział poszczególnych grup wiekowych. Z szacunkowych danych wynika, że w tego typu działaniach edukacyjnych i promocyjnych nadleśnictw uczestniczyło w 2022 r. ponad 1,2 mln osób (**tabela 4.3**).

2.1. Formy edukacji leśnej w trybie online

Edukacja leśna prowadzona online została po raz pierwszy uwzględniona w „Raporcie z działalności edukacyjnej Lasów Państwowych 2020”. Stało się tak, ponieważ ze względu na pandemię COVID-19 tradycyjne formy edukacji oferowanej przez leśników musiały zostać czasowo zawieszane lub ograniczone. Oferta edukacyjna Lasów Państwowych prowadzona w trybie online spotkała się z dużym odzewem wśród odbiorców. W 2020 r. skorzystało z niej łącznie ponad 2,7 mln osób, natomiast w roku 2021 – 3,8 mln. W roku 2022 jednostki Lasów Państwowych kontynuowały prowadzenie edukacji w trybie online, jako uzupełnienie podstawowych form działalności edukacyjnej, które opierają się głównie na bezpośrednim kontakcie z leśnikami i lasem.

W 2022 r. frekwencja w zakresie oferty edukacyjnej online zamknęła się liczbą 4 522 625 osób i wyświetleń, w tym 4 466 310 w ramach edukacji prowadzonej przez nadleśnictwa (**tabela 3.A**), a 56 315 w ramach różnych form edukacji online prowadzonej przez biura regionalnych dyrekcji.

Najwyższą frekwencję w różnych formach edukacji prowadzonej w trybie online (uczestnicy i wyświetlenia łącznie) odnotowały nadleśnictwa RDLP Krosno (1 601 816) oraz RDLP Olsztyn (835 992) – **tabela 4.A.3**.

Najpopularniejszą formą edukacji online były – podobnie jak w ubiegłych latach – filmy edukacyjne (łącznie 320; ok. 2,4 mln wyświetleń). Najwięcej filmów przygotowały nadleśnictwa RDLP Krosno (58 filmów) oraz Olsztyn (57 filmów) – **wykres 5.A**. Największą liczbę wyświetleń filmów odnotowały nadleśnictwa RDLP Krosno (57 945 wyświetleń na jedno nadleśnictwo) oraz Piła (21 718 wyświetleń na jedno nadleśnictwo) – **tabela 4.A.2**.

Innymi cieszącymi się dużym zainteresowaniem formami edukacji w trybie online są materiały edukacyjne zamieszczane na stronach internetowych nadleśnictw (635 materiałów wyświetlonych 1 352 796 razy) – **tabela 3.A**. Najwięcej materiałów edukacyjnych (np. prezentacji) na własnych stronach internetowych przygotowały nadleśnictwa RDLP Katowice – 183 materiałów, RDLP Radom – 128 oraz RDLP Szczecinek – 119 (**wykres 7.A**).

Do atrakcyjnych form aktywności edukacyjnej online przygotowanych przez nadleśnictwa można zaliczyć konkursy. Łącznie w 17 konkursach wzięło udział 687 osób. Dodatkowo odnotowano blisko 230 tys. wyświetleń materiałów związanych z tą formą edukacji – **tabela 3.A**. Największą liczbę uczestników konkursów odnotowano w RDLP Lublin – 335 osób, a największą liczbę wyświetleń odnotowano w RDLP Krosno – ponad 79 tys. (**tabela 4.A.1**).

Jedną z propozycji angażujących bezpośrednio uczestników edukacji online były lekcje prowadzone przez edukatorów z nadleśnictw, głównie dla uczniów szkół podstawowych i przedszkolaków. Z tej formy edukacji (łącznie 68 lekcji) skorzystało 1395 uczestników. Dodatkowo odnotowano 453 wyświetleń tych lekcji w sieci (**tabela 3.A**). Wyróżnić tu można nadleśnictwa RDLP Poznań (19 lekcji), Gdańsk (17 lekcji) i Białystok (10 lekcji) – **wykres 3.A**. Największą frekwencję podczas lekcji online odnotowały nadleśnictwa RDLP Gdańsk (24 uczestników na jedno nadleśnictwo) – **tabela 4.A.1**.

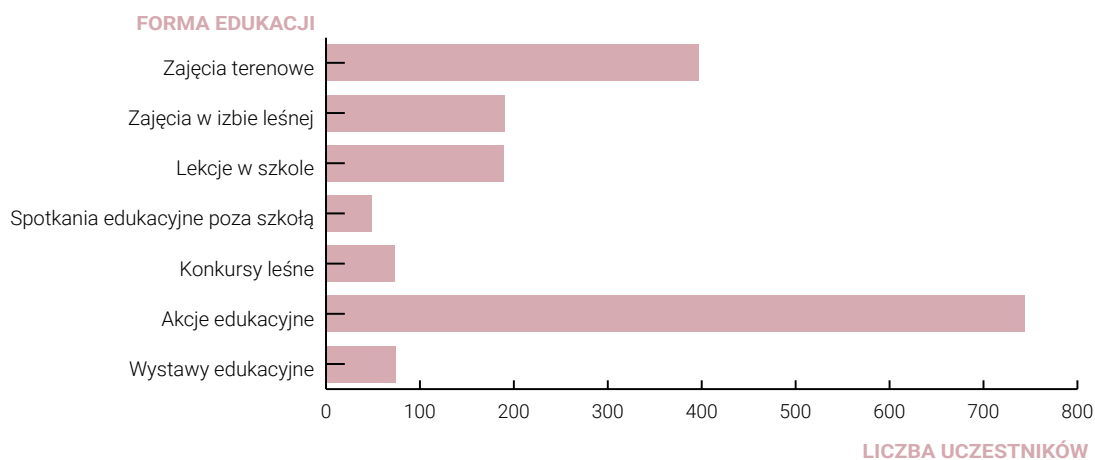
Warsztaty online to propozycje aktywnych zajęć dla różnych grup wiekowych, podczas których uczestnicy mają wykonać określone przez organizatora zadanie (najczęściej manualne). Z tej formy edukacji (łącznie 30 zajęć) skorzystało 786 uczestników. Dodatkowo odnotowano 82 733 wyświetlenia warsztatów w sieci (**tabela 3.A**). Wyróżnić tu można nadleśnictwa RDLP Gdańsk (14 warsztatów) oraz RDLP Radom (8 warsztatów). Największą frekwencję podczas warsztatów odnotowano w RDLP Gdańsk (306 uczestników) – **tabela 4.A.1**.

Dodatkowo nadleśnictwa RDLP Szczecin przygotowały jedną wystawę online (108 wyświetleń) oraz jedno wydawnictwo online (105 wyświetleń) – **tabela 4.A.3**.

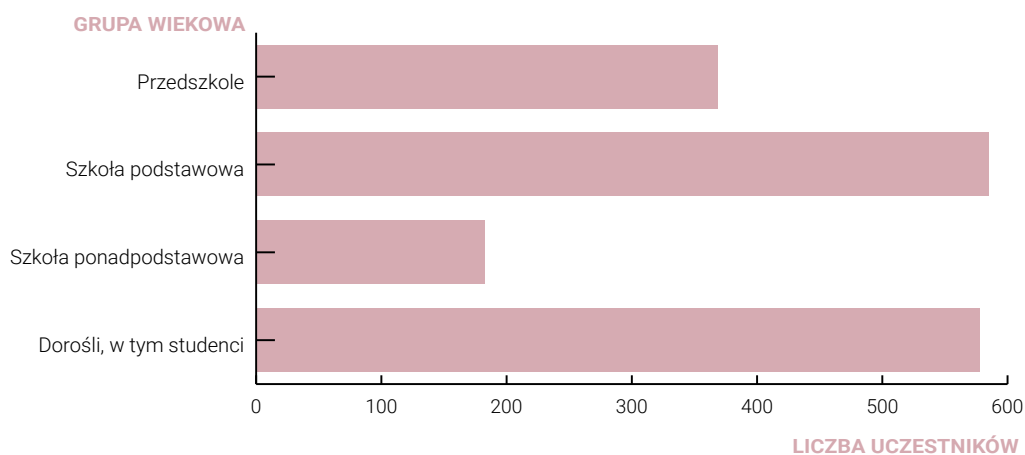
Według niepełnych danych największą grupą aktywnych odbiorców (uczestnicy lekcji, warsztatów i konkursów) oferty edukacyjnej online przygotowanej przez Lasy Państwowe były w 2022 r. osoby dorosłe, w tym studenci (46,3%). Na drugim miejscu znajdują się uczniowie szkół podstawowych (28,8%) – **tabela 3.A**.

W porównaniu do poprzedniego roku widoczny jest wzrost zainteresowania formami online, takimi jak filmy i materiały edukacyjne (znacznym wzrostem wyświetleń) oraz spadek zainteresowania lekcjami, warsztatami i konkursami prowadzonymi w trybie online (znacznie mniejsza liczba uczestników).

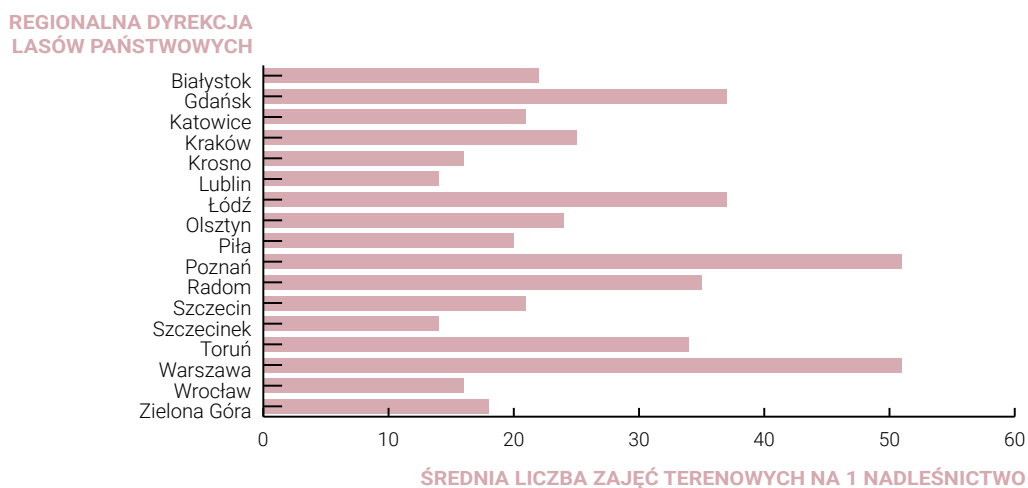
Wykres 1. Formy edukacji w Lasach Państwowych i frekwencja w 2022 roku (w nadleśnictwach; według RDLP)

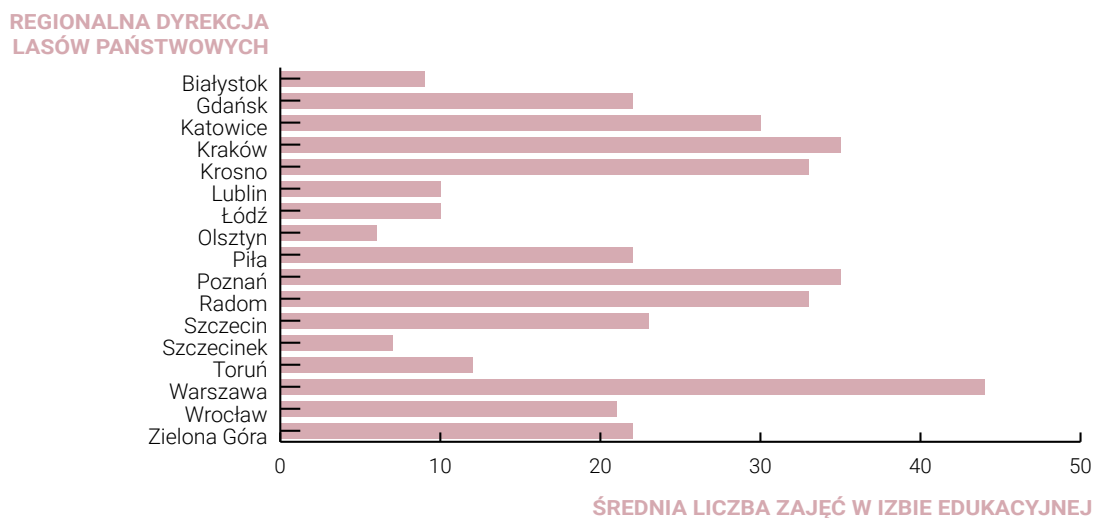
Wykres 2. Uczestnicy edukacji leśnej w Lasach Państwowych według grup wiekowych w 2022 roku (w nadleśnictwach; według RDLP)

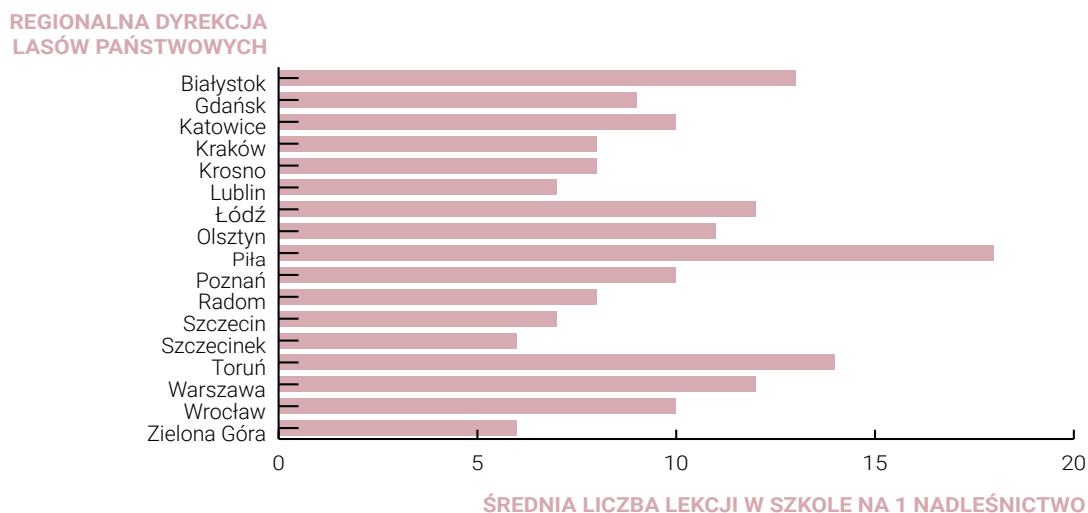
Wykres 3. Zajęcia terenowe w nadleśnictwach w 2022 roku (liczba zajęć na jedno nadleśnictwo; według RDLP)

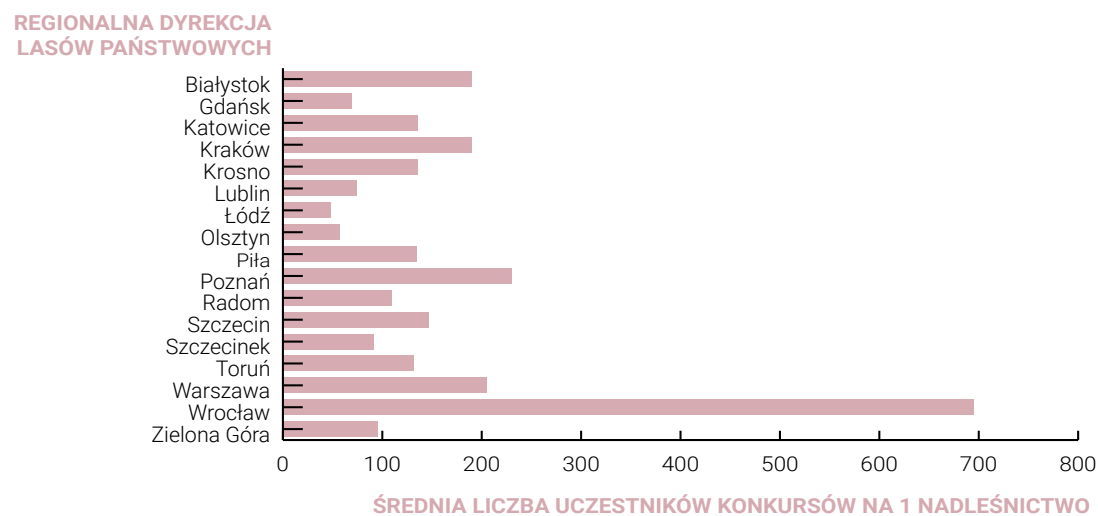
Wykres 4. Zajęcia w izbie edukacyjnej nadleśnictwa w 2022 r. (według RDLP)

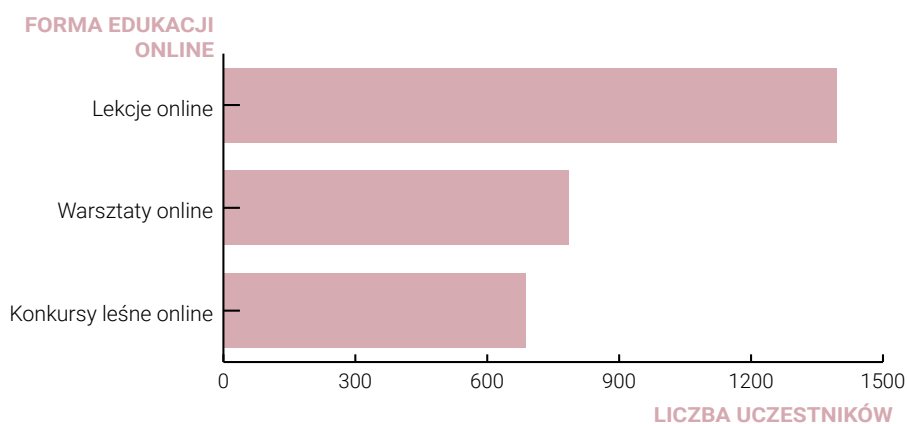
Wykres 5. Lekcje w szkole przeprowadzone przez pracowników nadleśnictw w 2022 r. (według RDLP)

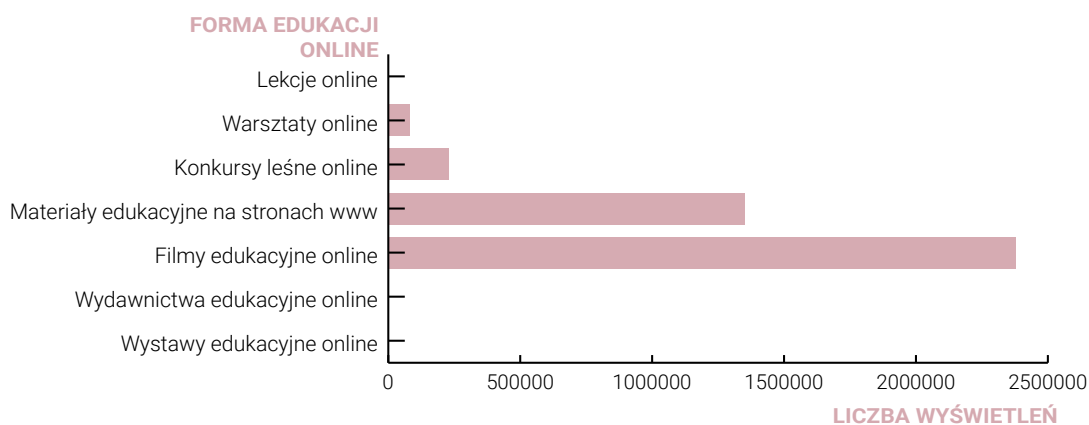
Wykres 6. Frekwencja w konkursach organizowanych przez nadleśnictwa w 2022 r. (według RDLP)

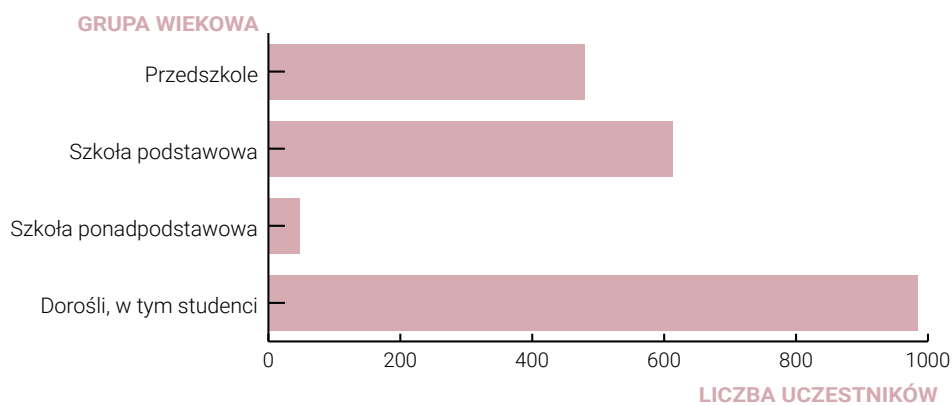
Wykres 1.A.1 Formy edukacji w trybie online w Lasach Państwowych i frekwencja (uczestnicy) w 2022 r. (w nadleśnictwach; według RDLP) – lekcje, warsztaty, konkursy

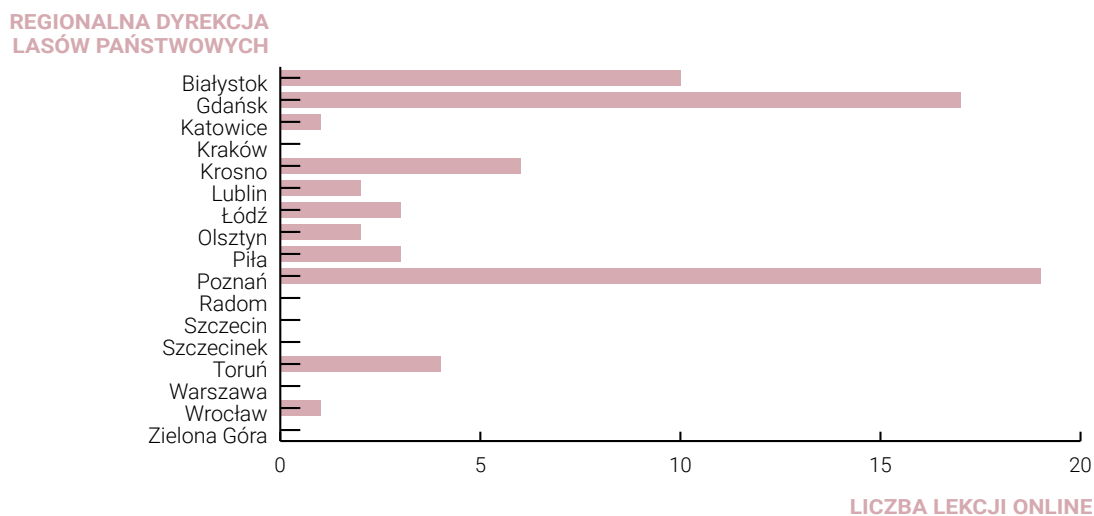
Wykres 1.A.2 Formy edukacji w trybie online w Lasach Państwowych i frekwencja (wyświetlenia) w 2022 r. (w nadleśnictwach; według RDLP)

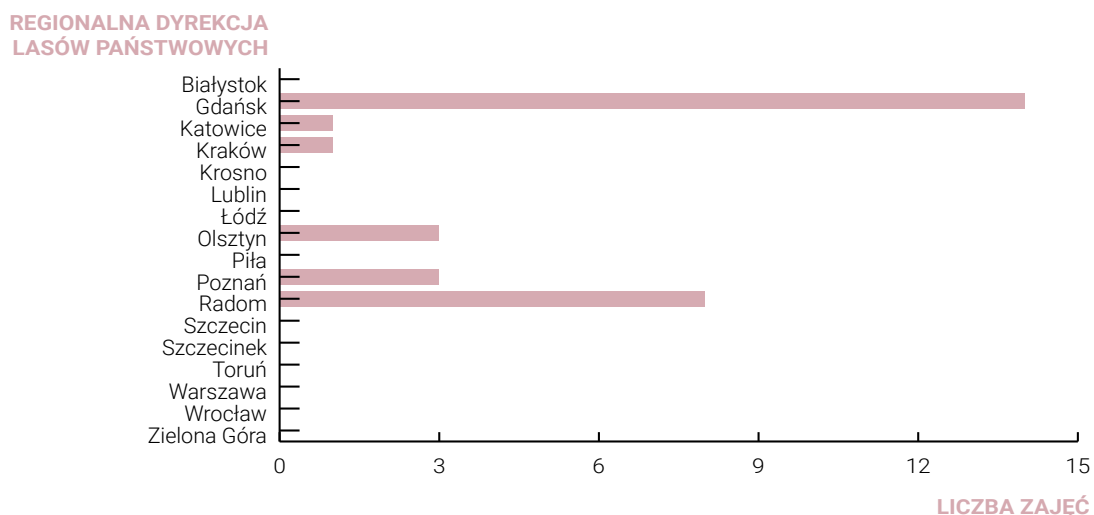
Wykres 2.A Uczestnicy edukacji leśnej w trybie online (według niepełnych danych) w Lasach Państwowych według grup wiekowych w 2022 r. (w nadleśnictwach; według RDLP)

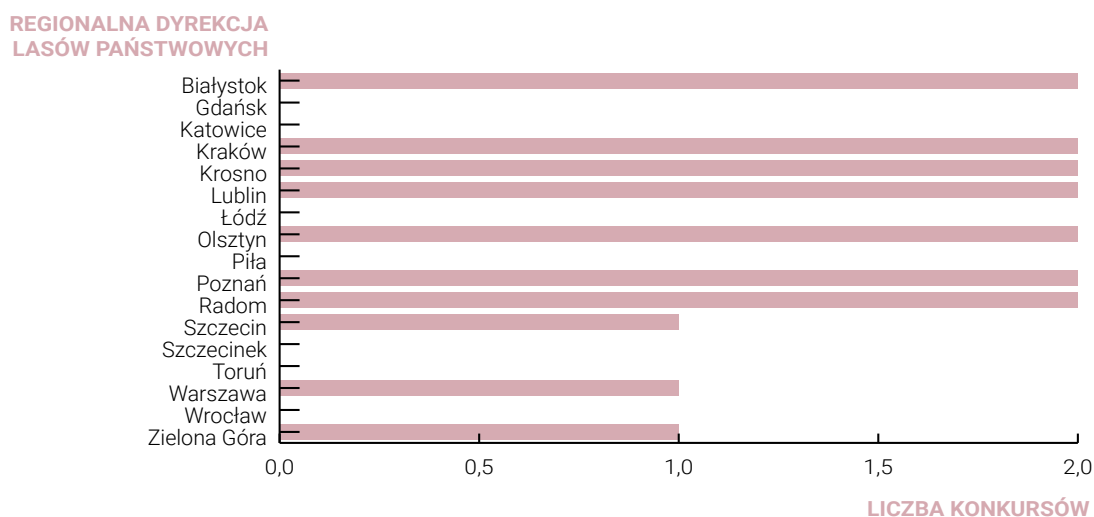
Wykres 3.A. Lekcje online w regionalnych dyrekcjach LP w 2022 r. (liczba zajęć ogółem)

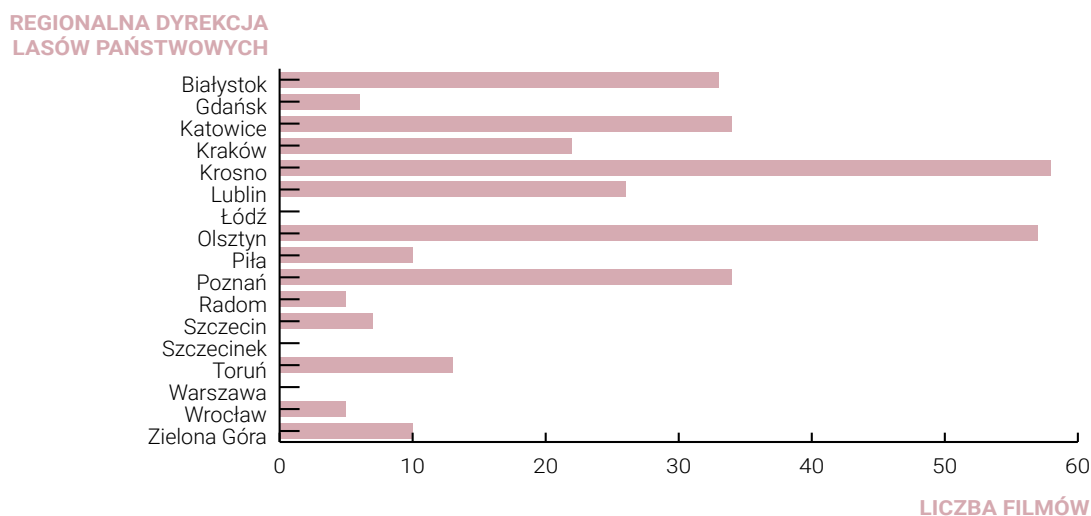
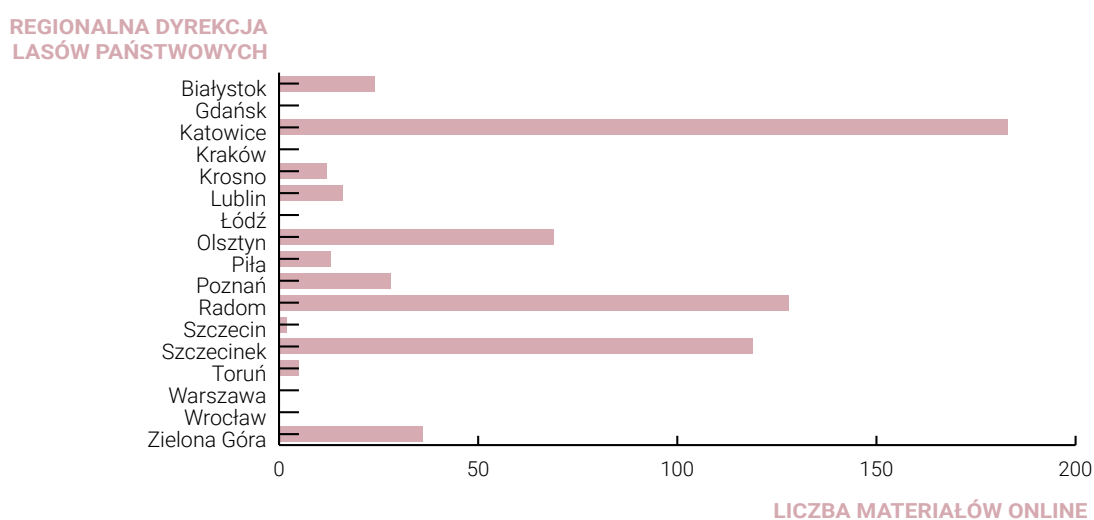
Wykres 4.A. Warsztaty online w regionalnych dyrekcjach LP w 2022 r. (ogółem)

Wykres 5.A. Konkursy online przeprowadzone przez regionalne dyrekcje LP w 2022 r. (ogółem)

Wykres 6.A. Filmy edukacyjne online według RDLP w 2022 r. (ogółem)**Wykres 7.A.** Materiały edukacyjne na stronach www nadleśnictw regionalnych dyrekcji w 2022 r. (ogólnie)

3. Współpraca w edukacji

W działalności edukacyjnej Lasów Państwowych podstawową rolę odgrywa współpraca z placówkami oświatowymi. W 2022 r. nadleśnictwa współpracowały w całym kraju z blisko 6 tys. szkół, podejmując 5,8 tys. wspólnych przedsięwzięć (lekcji, zajęć i akcji edukacyjnych, konkursów itp.). Średnio każde nadleśnictwo współpracowało z 14 szkołami (**tabela 5.1**), przy czym najwięcej szkół ma bliski kontakt z nadleśnictwami zlokalizowanymi przy dużych aglomeracjach miejskich: Warszawy, Poznania i Katowic (po 20

szkół na jedno nadleśnictwo miejscowej dyrekcji Lasów Państwowych) – **wykres 7**.

Z danych zamieszczonych w sprawozdaniach (**tabela 5.1**) wynika, że nadleśnictwa współpracują z ośrodkami edukacji ekologicznej, parkami krajobrazowymi i narodowymi. Często bywa tak, że kilka nadleśnictw współpracuje z tym samym podmiotem (np. parkiem narodowym), co w praktyce przyczynia się do zwielokrotnienia danych. Dotyczy to również współpracy z krajowymi organizacjami pozarządowymi o profilu ekologicznym.

Duże znaczenie w popularyzacji działalności edukacyjnej Lasów Państwowych mają media, czyli prasa, radio i telewizja. Wspólne przedsięwzięcia z mediami to przede wszystkim komunikaty i artykuły prasowe oraz programy radiowe i telewizyjne mówiące o wydarzeniach edukacyjnych. W tym zakresie wyróżniło się pięć regionalnych dyrekcji: poznańska (311 przedsięwzięć ze 122 mediami), toruńska (195 przedsięwzięć z 101 mediami), lublińska (178 przedsięwzięć z 90 mediami), wrocławska (168 przedsięwzięć z 104 mediami) oraz katowicka (160 przedsięwzięć z 150 mediami) – **tabela 5.2**.

Leśnicy współpracują także z kościołami. Najczęściej sprowadza się to do informacji na temat zagrożeń pożarowych lasów czy lokalnych wydarzeń edukacyjnych przekazywanych społeczeństwu przez duchowieństwo – księża, siostry zakonne, katechetów – w trakcie katechezy, okolicznościowych nabożeństw i uroczystości religijnych. Są to również spotkania z leśnikami przy okazji pozyskiwania strojszu czy świątecznych choinek. W 2022 r. nadleśnictwa podjęły współpracę z 268 kościołami, przeprowadzając 180 takich wspólnych przedsięwzięć.

Lasy Państwowe od lat znajdują partnerów do działań edukacyjnych w lokalnych samorządach. W roku 2022 nadleśnictwa wykazały w sprawozdaniach 871 jednostek samorządowych współpracujących z leśnikami w edukacji przyrodniczej i ekologicznej społeczeństwa.

Wspólne cele w ochronie lasów przed pożarami łączą leśników z jednostkami straży pożarnych. Praktycznie każde nadleśnictwo w kraju podejmuje działania edukacyjne w tym zakresie we współpracy z państwową bądź ochotniczą strażą pożarną (w 2022 r. – 327 wspólnych przedsięwzięć). Wśród regionalnych dyrekcji w roku 2022 skalą tej działalności wyróżniła się dyrekcja katowicka.

Stalymi partnerami w działaniach edukacyjnych podejmowanych przez leśników są także harcerze. W 2022 r. wspólnie zorganizowano 315 przedsięwzięć na terenie całego kraju. Są to przede wszystkim akcje i imprezy okolicznościowe, jak również rajdy czy biegi na orientację. W tym zakresie wyróżniły się regionalne dyrekcje: szczecińska, toruńska i poznańska (**tabela 5.2**).

Szczególną grupą, która chętnie podejmuje współpracę z Lasami Państwowymi w zakresie edukacji leśnej są słuchacze uniwersytetów trzeciego wieku. W 2022 roku 170 uniwersytetów przeprowadziło z nadleśnictwami 184 wspólne przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym. Były to m.in. zajęcia terenowe (np. krajowa akcja „Spacer z leśnikiem”), warsztaty i prelekcje z pokazem. W tym zakresie wyróżniły się nadleśnictwa RDLP Poznań (33 przedsięwzięcia z 32 uniwersytetami) – **tabela 5.2**.

4. Pracownicy Lasów Państwowych w edukacji leśnej społeczeństwa

Dobrze widoczna obecność Lasów Państwowych w nieformalnej edukacji leśnej społeczeństwa jest możliwa dzięki powszechnemu zaangażowaniu leśników w tę działalność. W 2022 r. blisko 8,5 tys. leśników poświęciło część swojego czasu pracy na działania edukacyjne.

Z danych zamieszczonych w sprawozdaniach

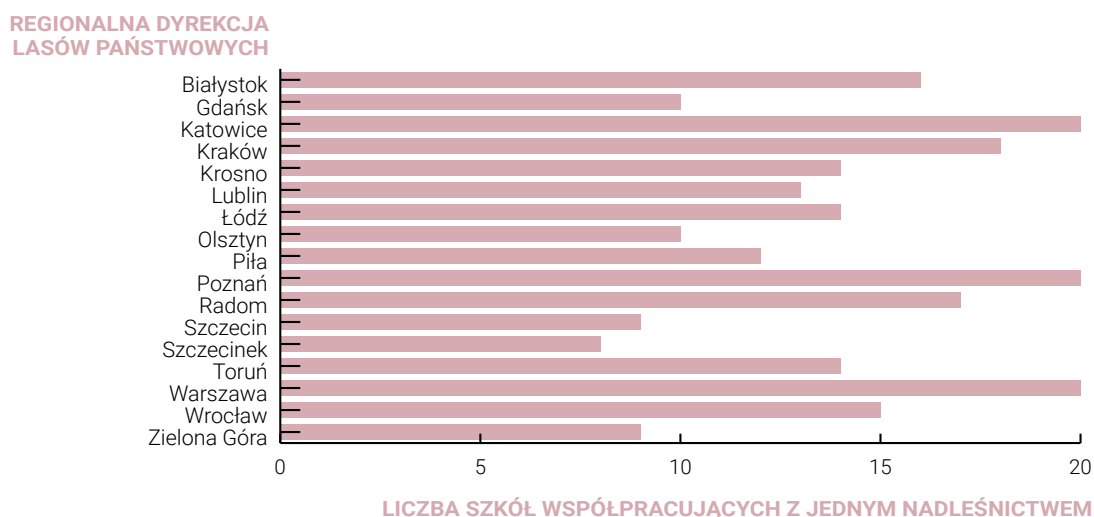
Pracownicy nadleśnictw angażujący się w edukację leśną społeczeństwa w 2022 r. – według stanowisk

STANOWISKO	LICZBA OSÓB	UDZIAŁ %
Nadleśniczy	381	4,51
Zastępca nadleśniczego	366	4,33
Inżynier nadzoru	387	4,58
Specjalista, referent	2 007	23,74
Leśniczy, podleśniczy	4 111	48,63
Strażnik leśny	575	6,80
Stażysta	627	7,42
Razem	18 454	100,00

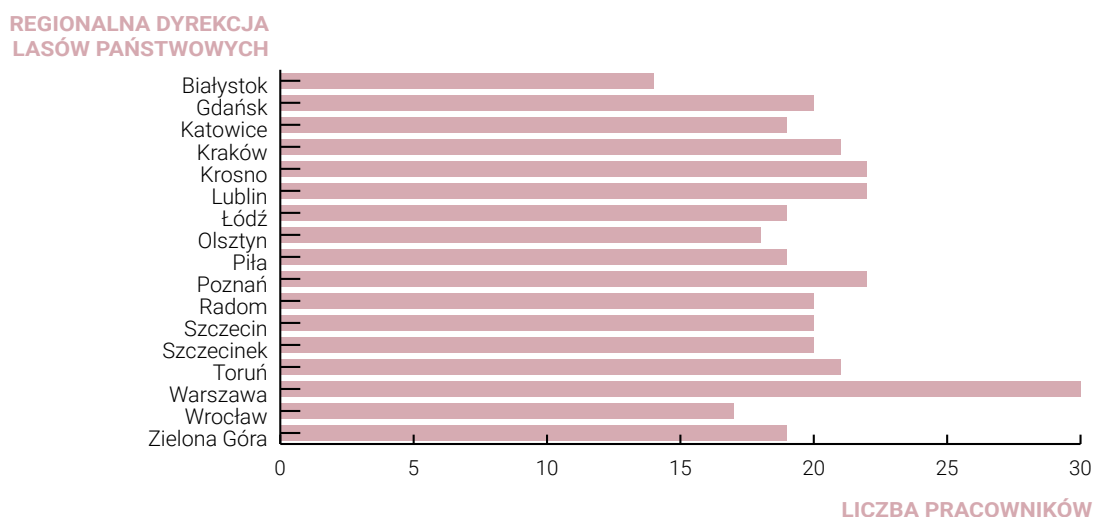
(tabela 6) wynika, że najliczniejszą grupą leśnych edukatorów – łącznie 4111 osób, są leśniczowie i podleśniczowie, a następnie specjaliści i referenci (2007 osób). Sytuacja ta wynika zarówno ze struktury zatrudnienia w Lasach Państwowych, jak i z przyjętej zasady, że leśnikiem kontaktującym się ze szkołą jest leśniczy, na terenie którego znajduje się dana szkoła. Oczywiście, zastosowanie tej zasady nie jest zawsze możliwe (np. w dużych miastach).

Zaangażowanie w działania edukacyjne nadleśniczych, ich zastępców i inżynierów nadzoru (tabela 6) świadczy o przykładaniu dużej wagi przez kadrę kierowniczą do kontaktów ze społeczeństwem. Przeciętnie 20 pracowników każdego nadleśnictwa w kraju angażowało się w roku 2022 w edukację leśną społeczeństwa, przy czym najwyższą średnią odnotowano w nadleśnictwach RDLP Warszawa (30 osób) – wykres 8.

Wykres 7. Współpraca nadleśnictw ze szkołami w 2022 r. (wg RDLP)

Wykres 8. Pracownicy nadleśnictw angażujący się w edukację leśną społeczeństwa w 2022 r. (według RDLP)

5. Nadleśnictwo edukacyjne roku 2022

Z obliczeń wykonanych na podstawie sprawozdań z działalności edukacyjnej regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych wyłania się obraz przeciętnego pod względem statystycznym, czyisto teoretycznego nadleśnictwa edukacyjnego roku 2022.

Statystycznie biorąc, każde nadleśnictwo ma przynajmniej dwie ścieżki dydaktyczne oraz wiatę edukacyjną. Powszechnie wykorzystywane są punkty edukacji leśnej, czyli obiekty związane bezpośrednio z gospodarką leśną (co najmniej cztery, średnio na jedno nadleśnictwo, w tym jeden drzewostan np. zachowawczy bądź nasienny). Podobnie wykorzystuje się obiekty niezwiązane bezpośrednio z gospodarką leśną (co najmniej osiem takich obiektów w jednym nadleśnictwie), m.in. udostępnione na potrzeby edukacji obiekty kultury i tradycji (trzy takie obiekty w przeciętnym nadleśnictwie) oraz rezerваты przyrody. Ponad połowa nadleśnictw (240) posiada własną izbę edukacyjną.

W różnych formach edukacji leśnej organizowanych przez nadleśnictwa uczestniczyło w 2022 r. średnio blisko 4 tys. osób. Najliczniejszą grupę stanowiły dzieci i młodzież ze szkół podstawowych (34,13%), a następnie osoby dorosłe (33,73%) i grupy przedszkolne (21,50%). Najmniej liczną grupę uczestników edukacji leśnej stanowiła młodzież szkół ponadpodstawowych (10,64%).

Uczestnicy najczęściej korzystali z akcji i imprez edukacyjnych (43,38%) oraz z zajęć terenowych i wycieczek z przewodnikiem (23,15%). Statystyczne nadleśnictwo przygotowało w 2022 r. 25 zajęć terenowych, w których uczestniczyło 925 osób, a jego pracownicy przeprowadzili 15 zajęć we własnej izbie leśnej lub ośrodku edukacji dla 442 osób, 10 lekcji w szkołach dla 439 uczniów oraz trzy spotkania edukacyjne poza szkołą (np. w domach kultury, świetlicach wiejskich, itp.) dla 112 osób.

Nadleśnictwa organizowały średnio jeden konkurs (np. wiedzy przyrodniczej, plastyczny czy fotograficzny) dla 171 uczestników, a poza tym organizowały lub współorganizowały sześć akcji i imprez edukacyjnych, w których uczestniczyły 1733 osoby.

W innych formach edukacji przyrodniczo-leśnej (gdzie frekwencja jest tylko szacowana) organizowanych lub współorganizowanych przez nadleśnictwa (np. stoiska na targach i festynach), wzięło udział średnio 2839 osób.

W 2022 r. w statystycznym nadleśnictwie średnia frekwencja w różnych formach działalności edukacyjnej prowadzonej w trybie online zamknęła się liczbą 10 411 (uczestnicy i wyświetlenia). Nadleśnictwa przygotowały i zamieściły na swoich stronach internetowych co najmniej jeden materiał edukacyjny online (np. prezentację), który był wyświetlony średnio 3153 razy.

W działalności edukacyjnej statystyczne nadleśnictwo współpracowało w 2022 r. z 14 szkołami, z co najmniej jednym domem kultury (lub inną jednostką kultury), dwiema jednostkami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi oraz jedną jednostką Straży Pożarnej. W celu promocji wydarzeń edukacyjnych i wiedzy o lesie nadleśnictwa najczęściej utrzymywały kontakty z jedną redakcją prasy lokalnej lub regionalnej.

W działania edukacyjne angażowało się średnio 20 pracowników nadleśnictwa, w tym co najmniej dziewięciu leśniczych (lub podleśniczych), czterech specjalistów oraz co najmniej jeden strażnik leśny i stażysta.

6. Inne jednostki Lasów Państwowych w edukacji leśnej społeczeństwa

6.1. Regionalne dyrekcje Lasów Państwowych

Regionalne dyrekcje Lasów Państwowych (RDLP) w zakresie edukacji leśnej społeczeństwa pełnią głównie rolę koordynującą, doradczą i wspierającą działalność edukacyjną nadzorowanych

nadleśnictw. W każdej z 17 RDLP w kraju wyznaczony jest koordynator edukacji leśnej, który wykonuje ponadto – często wspierany przez innych pracowników dyrekcji – szereg zadań, takich jak kontakty z urzędem miasta, w którym znajduje się siedziba dyrekcji, kuratorium oświaty, ze szkołami i mediami, przygotowywanie referatów oraz artykułów na stronę internetową regionalnej dyrekcji, opracowywanie folderów, publikacji prasowych, programów radiowych i telewizyjnych itp.

Biura regionalnych dyrekcji LP na ogół nie posiadają własnych obiektów edukacyjnych, dlatego często w działalności edukacyjnej wykorzystywane są sale konferencyjne lub obiekty pobliskich nadleśnictw. W 2022 r. z własnych obiektów korzystali pracownicy biura RDLP w Radomiu, którzy prowadzili zajęcia w sali historii leśnictwa radomsko-kieleckiego. RDLP w Toruniu wykorzystwała w działalności edukacyjnej pięć obiektów (szkółka leśna, ogród dendrologiczny oraz trzy obiekty kultury i tradycji), natomiast RDLP w Białymstoku korzystała z sali konferencyjnej.

Pracownicy biur RDLP przeprowadzili lub zorganizowali w 2022 r.:

- 11 zajęć terenowych,
- 6 zajęć w sali edukacji leśnej,
- 54 lekcje w szkołach,
- 11 spotkań edukacyjnych poza szkołami,
- 10 konkursów,
- 27 akcji i imprez edukacyjnych,
- 3 wystawy.

Szczególnością wykazali się pracownicy biura RDLP w Poznaniu, którzy przeprowadzili 43 zajęcia, w tym aż 36 lekcji w szkołach. Pracownicy biur RDLP w Toruniu i RDLP w Szczecinku zorganizowali po cztery zajęcia terenowe. Najwięcej zajęć w izbie leśnej przeprowadzili pracownicy biura w Radomiu (pięć), a pracownicy biura RDLP we Olsztynie wzięli udział w sześciu spotkaniach edukacyjnych z leśnikiem poza szkołą. Natomiast pracownicy biura RDLP w Szczecinku

przeprowadzili najwięcej konkursów (pięć). W zakresie organizacji akcji edukacyjnych wyróżniło się biuro RDLP w Łodzi, które przeprowadziło 12 takich imprez.

W tych różnych formach edukacji leśnej (w sumie 122 zajęcia) wzięło udział 39 047 osób, w tym aż 68,14% to osoby dorosłe. Drugą dość liczną grupą odbiorców edukacji leśnej to uczniowie szkół podstawowych (13,69%). Obie te grupy szczególnie licznie wzięły udział w akcjach i imprezach edukacyjnych (59,37% wśród różnych form edukacji) – **tabela 12**.

W 2022 r. najwyższą frekwencję podczas różnych form edukacji leśnej odnotowały biura: RDLP w Szczecinku (10 450 osób), RDLP w Łodzi (10 287 osoby), RDLP w Radomiu (9600 osób) oraz RDLP w Poznaniu (5731 osób).

Ponadto stoiska edukacyjne prowadzone przez leśników z RDLP na różnego rodzaju festynach, targach czy festiwalach nauki odwiedziło ponad 430 tys. osób (dane szacunkowe).

W 2022 r. aktywność na polu edukacji leśnej online podjęły biura RDLP w Szczecinku i RDLP w Toruniu. Pracownicy biura w Szczecinku przeprowadzili dwa konkursy online (50 uczestników, 26 765 wyświetleń), natomiast pracownicy biura w Toruniu przygotowali 32 filmy edukacyjne (25 tys. wyświetleń), jedno wydawnictwo online (jeden tys. wyświetleń), a w innych aktywnościach online odnotowano 3,5 tys. wyświetleń.

Biura RDLP na polu edukacji współpracowały w 2022 r. w sumie z 298 podmiotami, z którymi przeprowadziły 242 wspólne imprezy. Na tym polu wyróżniły się dyrekcje radomska (93 wydarzenia / działania z 67 podmiotami), poznańska (34 wydarzenia / działania z 49 podmiotami) oraz warszawska (6 wydarzeń / działań z 61 podmiotami).

Biuro RDLP w Krośnie, oprócz innych działań, może pochwalić się udziałem w aż 50 audycjach regionalnych rozgłośni radiowych.

Wydatki na działalność edukacyjną w 2022 r. poniosło jedynie biuro dyrekcji szczecineckiej.

Tabela 12. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez biura RDLP i frekwencja w 2022 r.

FORMA EDUKACJI	OGÓŁEM			W TYM:			
	LICZBA ZAJĘĆ ³	LICZBA UCZESTNIKÓW	UDZIAŁ % UCZESTNIKÓW	DZIECI PRZEDSZKOLNE 3-6 LAT	DZIECI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH 7-15 LAT	MŁODZIEŻ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH 16-19 LAT	STUDENCI I DOROŚLI, POWYŻEJ 19 LAT
Zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem	11	327	0.84	40	131	24	132
Zajęcia w izbie edukacji leśnej	6	156	0.40	30	100	0	26
Spotkania z leśnikiem (lekcje) w szkołach	54	1,594	4.08	917	365	300	12
Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (w Domu Kultury, Muzeum, Urzędzie Gminy itp.)	11	530	1.36	0	0	0	530
Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.) ²	10	758	1.94	335	250	130	43
Akcje, imprezy edukacyjne	27	23,182	59.37	1,300	4,500	4,020	13,362
Wystawy edukacyjne	3	12,500	32.01	0	0	0	12,500
Razem	122	39,047	100.00	2,622	5,346	4,474	26,605
Udział % grup wiekowych	X	100,00		6,71	13,69	11,46	68,14
Inne, np. festyny, targi itp. ¹	X	433,800		X	X	X	X

1. Dane szacunkowe.

2. Organizowane lub współorganizowane przez nadleśnictwa.

3. W przypadku wystaw – liczba wystaw.

Wyniosły one w sumie 76,3 tys. zł, w tym 52,5 tys. zł to koszty własne, a pozostałe 23,8 tys. zł stanowią środki z innych źródeł.

W działaniach edukacyjnych biur regionalnych dyrekcji uczestniczyło w 2022 r. łącznie 46 pracowników, głównie specjalistów (28 osób).

6.2. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych jest jednostką organizacyjną Lasów Państwowych o zasięgu krajowym, powołaną 1 stycznia 2000 r. z zadaniem realizowania polityki informacyjnej oraz promocji i kształtowania korzystnego wizerunku Lasów Państwowych, krzewienia i popularyzacji wiedzy leśnej, tworzenia forum wymiany doświadczeń i poglądów, monitorowania życia politycznego, gospodarczego i informacji medialnych.

Swoją misję wypełnia, zarządzając witryną internetową Lasów Państwowych, współpracując z administratorami stron internetowych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, prowadząc działalność wydawniczą (prasa i publikacje książkowe: edukacyjne, promocyjne i branżowe), medialną (televizja, radio, prasa), nadzorując produkcję filmową na rzecz Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Zadania realizowane w 2022 r. w zakresie promocji i komunikacji ukierunkowano także na organizację wydarzeń umożliwiających bezpośredni kontakt społeczeństwa z leśnikami lub prowadzonych w formule online bądź hybrydowej.

Ogólnopolskie wydarzenia promocyjne koordynowane przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych

- **Akcja #SadziMY** – ogólnopolska akcja sa-

dzenia lasu z udziałem pary prezydenckiej oraz przedstawicieli rządu, parlamentarzystów, służb mundurowych, harcerzy i leśników (w sumie kilkuset osób). Wydarzenie odbyło się w Nadleśnictwie Stary Sącz.

- **Akcja #SprzątaMY** – ogólnopolska akcja sprzątania lasu, której głównym celem edukacyjnym było podnoszenie świadomości społecznej w zakresie konieczności dbania o lasy i przyrodę. Wzięła w niej udział para prezydencka oraz przedstawiciele rządu, parlamentarzysty, służby mundurowe, harcerze i leśnicy. Wydarzenie odbyło się w Nadleśnictwie Skierniewice. Prowadzono także działania edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego podczas korzystania z lasu.
- **Piknik Naukowy 2023** – impreza edukacyjna we współpracy z Polskim Radiem i Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. Zorganizowano stoisko edukacyjne Lasów Państwowych. Celem przedsięwzięcia było kształtowanie proekologicznych postaw wśród społeczeństwa, ukazanie zadań i roli Lasów Państwowych, w tym pracy polskich leśników oraz zasad prowadzenia trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, a także propagowanie aktywnych form wypoczynku na terenach leśnych.
- **Hubertus Ogólnopolski** – wydarzenie, podczas którego prowadzono edukację w zakresie gospodarki leśnej oraz tradycji łowieckich, we współpracy z nadleśnictwami Kwidzyn i Starogard Gdański.
- **XXXV edycja Ogólnopolskiego Konkursu dla Młodzieży Szkolnej „Mój Las”** – konkurs we współpracy ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa. Głównym celem wydarzenia była edukacja młodzieży w zakresie złożoności funkcjonowania ekosystemów leśnych.

Międzynarodowe wydarzenia promocyjne koordynowane przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych

- **Wystawa Lasów Państwowych pt. „Forest and people – our duty since 100 years” w Parlamencie Europejskim w Brukseli** – przygotowano wernisaż wystawy dotyczącej funkcjonowania PGL Lasy Państwowe. Jej celem było przybliżenie polskiego modelu gospodarki leśnej pracownikom Parlamentu Europejskiego. Przedsięwzięcie zorganizowano we współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska.

Imprezy o charakterze sportowym, którym towarzyszyła edukacja leśna

- **XV Rajd Rowerowy na Górę Świętej Anny** we współpracy z Fundacją Doxa Edukacji Medialnej.
- **Międzynarodowy Festiwal Szachowy „Szachy w Ustroniu łączą pokolenia”** we współpracy ze Śląskim Związkiem Szachowym.
- **Zawody sportowo-pożarnicze „Fire Challenge Sztum”** we współpracy ze Stowarzyszeniem Krzewienia Kultury Fizycznej Fire Challenge.
- **X Memoriał Agaty Mróz-Olszewskiej** we współpracy z Fundacją Kropla Życia im. Agaty Mróz-Olszewskiej.
- **XXIII Bieg Niepodległości** we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Kuźni Raciborskiej.
- **Turniej Tenisa Stołowego z okazji Święta Odzyskania Niepodległości** we współpracy z Klubem Sportowym „Darz Bór” Karnieszewice.
- **II Integrycyjne Mikołajkowe Zawody Pływackie** we współpracy z Uczniowskim Klubem Sportowym „Koneckie Stowarzyszenie Sportu i Rekreacji”.
- **Lupus Mazovia Open Cup** we współpracy z Fundacją Lupus.
- **BiegamBoLubię LASY** – 8. edycja akcji biegowej połączonej z piknikiem edukacyjnym we współpracy z Fundacją Wychowanie przez Sport oraz Nadleśnictwem Chojnów.

- **Ogólnopolska akcja leśnych treningów** – weekendowe spotkania biegowe i pogadanki dotyczące udostępniania lasów społeczeństwu we wszystkich RDLP; wydarzenie we współpracy z WPS Projekt.
  - **I Królewska Triada Biegowa Leśników** w ramach Cracovia Maraton: **VII Maraton Leśników**, **II Półmaraton Leśników** oraz **I Bieg Górski Leśników** we współpracy z Zarządzeniem Infrastruktury Sportowej w Krakowie i Klubem Biegających Leśników. Podczas wydarzenia prowadzono edukację przyrodniczo-leśną poprzez wyzwania sportowe na terenach leśnych.
  - **Lotto MTB Enerw** – zawody kolarstwa górskiego we współpracy z Energy Events. Promowano aktywne spędzanie wolnego czasu poprzez ruch na zewnątrz.
  - **Kolarskie Młodzieżowe Mistrzostwa Świata w Trialu Rowerowym** we współpracy z Uczniowskim Klubem Sportowym Aquila Stryszów. Promowano aktywne formy spędzania wolnego czasu poprzez ruch na zewnątrz.
  - **Wyścig by Tomasz Marczyński** – cykl imprez kolarskich we współpracy z TM Tomasz Marczyński.
  - **Mistrzostwa Europy Rugby 7** oraz **rozgrywki Ekstraligi Rugby** we współpracy z Polskim Związkiem Rugby.
  - **Bieg Miłosierdzia** – wydarzenie sportowo-promocyjne we współpracy z Rzymskokatolicką Parafią Miłosierdzia Bożego w Częstochowie.
  - **V Bieg Instytutu Badawczego Leśnictwa „Naukowcy na start”** we współpracy z Instytutem Badawczym Leśnictwa.
  - **XI edycja marszów na orientację „Nocne Manewry SKPB”** we współpracy ze Stowarzyszeniem Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich w Warszawie.
  - **VII Mistrzostwa w Tenisie Stołowym o Puchar Przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Piotra Dudy** we współpracy z Klubem Sportowym Darz Bór Karnieszewice.
  - **Zajęcia nordic walking połączone z wykładem na temat różnorodności biologicznej** – spotkania sportowe wzbogacone prelekcjami dotyczącymi różnorodności biologicznej we współpracy z Fundacją Konserwator.
  - **LOTTO Challenge Gdańsk** we współpracy z Energy Events – promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez ruch na zewnątrz.
  - **VI Bieg „Żelaznego” – Kartuski Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych im. ppor. Zdzisława Badochy „Żelaznego”** we współpracy z Towarzystwem Pamięci Restituta” (połączenie edukacji leśnej i historycznej).
- ### Kampanie i imprezy o charakterze sportowym
- **Konkurs dla klubów sportowych „Sportowa Natura”** – celem przedsięwzięcia było propagowanie aktywności fizycznej na świeżym powietrzu, w otoczeniu lasów, zarówno wśród osób dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży. Do udziału w ogólnopolskim projekcie promocyjnym Lasów Państwowych – przygotowanym w otwartej formule konkursowej – zaproszono podmioty z całej Polski. Łącznie zgłoszono przeszło 1800 wniosków, wśród których komisja konkursowa zarekomendowała do realizacji łącznie blisko pół tysiąca lokalnych przedsięwzięć, projektów i wydarzeń.
  - **Współpraca z Fundacją Marcina Możdżonka** – zorganizowano cztery pikniki edukacyjno-sportowe przeznaczone dla rodzin z dziećmi. Wydarzenia były koordynowane przez CILP, RDLP w Toruniu oraz nadleśnictwa Gryfino, Elbląg i Konin.
  - **Trenuj w lesie** – cykl 18 weekendowych spotkań biegowych pod wspólną nazwą „Ogólnopolska akcja leśnych treningów” zorganizowany we współpracy z Fundacją Wychowanie przez Sport.
- ### Konkursy
- **Konkurs „Natura od Kuchni”**. W 2022 r. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych reali-

zowało konkurs „Natura od Kuchni” skierowany do kół gospodyń wiejskich w całej Polsce. Jego głównym założeniem było promowanie i upowszechnianie wiedzy na temat naturalnych i zdrowych produktów pochodzących z polskich lasów. Celem szczegółowym natomiast była promocja Lasów Państwowych oraz upowszechnianie wiedzy na temat prowadzonej w PGL LP zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, w szczególności w zakresie społecznej funkcji lasów. Konkurs miał charakter ogólnopolski i prowadzony był od 26 kwietnia do 30 września. Koła gospodyń wiejskich, które przystąpiły do konkursu, realizowały jego założenia poprzez różnorodne działania organizowane dla swoich lokalnych społeczności. Koła te promowały Lasy Państwowe m.in. poprzez: organizację stoisk promocyjno-degustacyjnych, na których prezentowano potrawy regionalne przygotowane na bazie leśnych produktów, warsztaty kulinarne, zajęcia edukacyjne dla dzieci nt. prozdrowotnych walorów żywności pochodzenia leśnego, konkursy kulinarne na najlepszą potrawę z wykorzystaniem produktów pochodzących z lasu. Do komisji konkursowej wpłynęło ogółem 613 wniosków, do dofinansowania zakwalifikowano 590.

Targi

- **XXI Targi Przemysłu Drzewnego i Gospodarki Zasobami Leśnymi LAS-EXPO** we współpracy z Nadleśnictwem Kielce.

Konferencje i spotkania

- **Krynica Forum** – konferencja łącząca biznes, politykę i świat nauki, która odbyła się w dniach 19–21 października w Krynicy-Zdroju. Lasy Państwowe otrzymały tytuł patrona ścieżki tematycznej „Gospodarka zmiany”. W czasie Forum przedstawiciele LP poprowadzili dwa panele tematyczne oraz wzięli udział w panelu pt. „Polityka surowcowa Polski – szanse i zagrożenia”. Pod-

czas wydarzenia działało stanowisko informacyjno-edukacyjne Lasów Państwowych obsługiwane przez lokalne nadleśnictwa. Zaprezentowano również wystawę przedstawiającą model polskiej gospodarki leśnej. Gościem honorowym forum był prezydent Andrzej Duda.

- **Szczyt Klimatyczny ToGetAir, Kongres ESG Polska Moc Biznesu** we współpracy z Fundacją Czyste Powietrze. Prezentacja Lasów Państwowych nie tylko jako podmiotu gospodarującego zasobami leśnymi, ale również partnera biznesowego.
- **Konferencja „Bezpieczeństwo ruchu drogowego. Pierwsza pomoc”** we współpracy z Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, mająca na celu szerzenie wiedzy na temat prawidłowego korzystania z dróg, również tych leśnych.
- **XXXII Międzynarodowa Konferencja Studentów Leśnictwa i Technologii Drewna InterFOB w Niemczech** we współpracy z Samorządem Studentów Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa – promocja polskiej metody nauki leśnictwa na arenie międzynarodowej.
- **VI Konferencji Kół Naukowych Leśników** we współpracy z Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie. Edukacja poprzez prezentację projektów naukowych studentów UR.
- **6. Międzynarodowa Konferencja BioHydrology „Plants’ role in the hydrological cycle”** we współpracy z Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie.
- **III Kongres Zootechniki Polskiej „Quo vadis zootechniko”** we współpracy z Polskim Towarzystwem Zootechnicznym – promocja wielofunkcyjnej, zrównoważonej gospodarki leśnej.
- **Konferencja z okazji 10-lecia Polskiego Towarzystwa Mykologicznego we współpracy z PTMyk** – szerzenie wiedzy dotyczącej otaczającego człowieka świata grzybów.

- **XVI Konferencja Naukowa z cyklu „Aktywne Metody Ochrony Przyrody w Zrównoważonym Leśnictwie”** z tematem przewodnim „Ochrona przyrody i zrównoważona gospodarka leśna w obliczu zmian klimatycznych” we współpracy z Leśnym Zakładem Doświadczalnym SGGW w Rogowie – promocja Lasów Państwowych, jako podmiotu odpowiedzialnego za ochronę środowiska naturalnego i korzystanie z jego bogactwa w zrównoważony sposób.
- **LIX Zjazd w Stulecie Polskiego Towarzystwa Botanicznego „Amor plantarum nos unit – Łączy nas umiłowanie roślin”** we współpracy z PTB. Szerzenie wiedzy dotyczącej świata roślin w otoczeniu człowieka.

Współpraca z jednostkami Lasów Państwowych w ramach projektów dofinansowywanych przez CILP

W ramach corocznej współpracy Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych z jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych w minionym roku zrealizowano 165 projektów o charakterze promocyjno-edukacyjnym.

Współpraca z wydawnictwami popularnonaukowymi

- **„Przyroda Polska”** – publikacja cyklu artykułów edukacyjnych poświęconych zrównoważonej gospodarce leśnej oraz ochronie przyrody i jej zasobów na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe.
- **„Środowisko”** – publikacja artykułów cztero-kolumnowych w dwóch numerach miesięcznika, które dotyczyły wyzwań leśnictwa wobec zachodzących zmian w środowisku przyrodniczym i oczekiwań społecznych wobec lasów.
- **Współpraca z Grupą „Polska Press” – cykl „Las w Mediach”**, w ramach którego ukazały się publikacje: „Quiz wiedzy o lesie”, „Debata ekosystemy leśne – Żubr i rys”, „Choinka za makulaturę”, „Listy do św. Mikołaja”, „Las w ciągu roku”.

Działalność w przestrzeni publicznej

Festiwal Podróżników National Geographic w Kartuzach – w czasie festiwalu, który odbył się w dniach 11–12 czerwca, Lasy Państwowe przygotowały warsztaty na temat projektu „Zanocuj w lesie”; transmitowano je na żywo przez kanały National Geographic. Warsztatom towarzyszyła wystawa „Od stu lat służymy lasom i ludziom”.

Działania w ramach projektów rozwojowych

- **Leśne Gospodarstwa Węglowe** – w ramach współpracy z Dyрекcją Generalną Lasów Państwowych Centrum Informacyjne LP opracowało projekty tablic informacyjnych, wykonało statuetki i gawertony dla uczestników i laureatów aukcji JDW oraz przygotowało identyfikację wizualną uroczystej gali.
- **„Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”** – opracowano materiały informacyjno-promocyjne dotyczące projektu.
- **Projekt „Dobre z lasu”**. W 2022 r. nastąpił dalszy rozwój sieci handlowo-promocyjnej marki „Dobre z Lasu”. Uruchomiono nowe placówki w Białymstoku, Opolu, Rzeszowie, Puszczykowie i Warszawie. Food Truck „Dobre z Lasu” uczestniczył w dziesiątkach wydarzeń plenerowych w całej Polsce, wzbudzając duże zainteresowanie i stając się wizytówką marki. W 2022 r. kontynuowano współpracę z popularnym influencerem Karolem Kusem. Wspólnie zrealizowano cykl filmów kulinarnych promujących produkty pochodzenia leśnego. Filmy zostały opublikowane w mediach społecznościowych Lasów Państwowych oraz na kanale „Masz to w lesie” prowadzonym przez Karola Kusa. „Dobre z Lasu” w minionym roku wzmocniło swoją pozycję w Internecie. Strona internetowa www.dobrezlasu.pl miała około 450 tys. odsłon (ponad 35% przyrostu w porównaniu do roku ubiegłego). Odnotowano również znaczący wzrost aktywności użytkowników (ponad 72 tys.). Pro-

file „Dobre z Lasu” funkcjonowały w serwisach Instagram oraz Facebook. Liczba obserwujących profil na Facebooku wyniosła ok. 9,5 tys., a na Instagramie ok. 1,7 tys. osób. Dobre z Lasu było obecne w 2022 r. na ponad 100 wydarzeniach promocyjno-edukacyjnych organizowanych lub współorganizowanych przez jednostki Lasów Państwowych. Wydarzenia ukierunkowane były na bezpośredni kontakt społeczeństwa z zagadnieniami dotyczącymi lasów oraz ich naturalnego bogactwa – dziczyzny, miódów oraz płodów runa leśnego. Marka „Dobre z Lasu” była obecna na wielu wydarzeniach o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym, podczas których organizowano degustację produktów pochodzenia leśnego oraz akcje edukacyjne podkreślające pozytywne walory zdrowej żywności z polskich lasów. Wszystkie wydarzenia z udziałem marki cieszyły się dużym zainteresowaniem i przychylnością. Do najistotniejszych wydarzeń można zaliczyć cykliczne akcje społeczne organizowane wspólnie z Kancelarią Prezydenta RP: sadzenie lasu z parą prezydencką #sadzIMy (zorganizowane w Nadleśnictwie Stary Sącz) oraz sprzątanie lasu z parą prezydencką #sprzątaMY (w Nadleśnictwie Skierniewice), wernisaż wystawy „Od stu lat służymy lasom i ludziom – polski model gospodarki leśnej” w Sejmie, coroczną wystawę hubertowską „Ogary poszły w las – kulturotwórcza wartość kynologii łowieckiej”, Międzynarodowe Targi Maszyn, Narzędzi i Komponentów dla Przemysłu Drzewnego i Meblarskiego DREMA.

Projekty edukacyjne i naukowe oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi

- **Program „Leczymy lasem”** we współpracy z Fundacją Przyjazna Planeta – promocja terenów leśnych, jako miejsca wpływającego pozytywnie na zdrowie człowieka.
- **„Kwiaty zamiast śmieci”** oraz **„Książka za drzewo”** – akcje ekologiczne we współpracy z Fundacją Ekologiczną Arka. Wydarzenia promujące świadomość społeczną dotyczącą kwestii zanieczyszczenia środowiska.
- **XXV Konferencja Naukowa z cyklu „Współczesne Zagadnienia Edukacji Leśnej Społeczeństwa”** z tematem przewodnim „Edukacja przyrodniczo-leśna na rzecz Botaniki” – współpraca z Leśnym Zakładem Doświadczalnym SGGW w Rogowie.
- **XLIV finał Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej we współpracy ze Związkiem Ochotniczych Straży Pożarnych RP** w zakresie budowania świadomości społecznej na temat zagrożeń i skutków pożarów na terenach leśnych.
- **Warsztaty „Wolf Expedition”** we współpracy z Kołem Młodych SITLID. Szerzenie wiedzy dotyczącej występowania wilka na terenie Polski.
- **VIII Kongres Rolnictwa we współpracy z Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych.** Tematyka kongresu dotyczyła wspólnych zagadnień i przenikania się aspektów dotyczących rolnictwa i leśnictwa.
- **VI Wojnowski Festiwal Fotografii** we współpracy ze Stowarzyszeniem Dziennikarzy Polskich – tematyka dotycząca fotografii przyrodniczej.
- **Konferencja „Widziałem już w Oświęcimiu straszliwe obrazy – nic mnie złamać nie potrafiło”** we współpracy ze Stowarzyszeniem Leśników „Przyjaźń” im. św. Jana Gwalberta – tematyka związana z patronami lasów i leśników.
- **Ogólnopolska konferencja „Nowe podejście do lasów o zwiększonej funkcji społecznej”** we współpracy z Międzynarodowym Towarzystwem Uprawy i Ochrony Drzew.
- **Konferencja „Different Faces of Solidarity”** we współpracy ze Stowarzyszeniem World Youth Alliance Poland – tematyka: kształtowanie świadomości ekologicznej w codziennym życiu.
- **Seria koncertów „Wolność Pieśnią Wywal-**

czona” we współpracy z Fundacją QKultura – promocja terenów leśnych mających szczególne znaczenie w historii Polski.

- **„Daj choince drugie życie”** we współpracy ze Stowarzyszeniem Perspektywy.

Działalność medialna

W 2022 r. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych współpracowało z mediami, w tym z radiem i telewizją oraz producentami telewizyjnymi.

Współpraca z telewizją

- **Prosto z Lasu** – cykl programów we współpracy z Wizjer-Film. Wyemitowano 26 odcinków na antenie regionalnych ośrodków TVP. Poruszono zagadnienie związane z życiem lasu oraz jego zasobami.
- **Wielki Test Wiedzy o lesie** – audycja telewizyjna zrealizowana we współpracy z Telewizją Polską. Audycję wyemitowano 22.06.2022 r. (prime time) na antenie TVP 1 na żywo. Poruszono tematykę lasu oraz wielu aspektów z nim związanych, a także sposób gospodarowania zasobami leśnymi przez Lasy Państwowe.
- **Drzwi do lasu** – cykl audycji telewizyjnych we współpracy z Fundacją Lux Veritatis. Wyemitowano 20 odcinków na antenie TV Trwam. Audycje przybliżające widzowi mnogość wymiarów funkcjonowania środowiska leśnego.
- **Giganci Nauki** – audycja telewizyjna we współpracy z Telewizją Polską. Audycję wyemitowano w dniach 13–19.11.2022 r. na antenie TVP Nauka.
- **Leśne pasje** – cykl audycji we współpracy z Telewizją Polską Odziałem Terenowym w Rzeszowie emitowany na antenie TVP 3 i TVP 3 Rzeszów. Wyprodukowano i wyemitowano 6 odcinków programu prezentującego możliwości odnalezienia i realizowania pasji na łonie przyrody.
- **Pytanie na śniadanie** – audycja we współpracy z Telewizją Polską. Audycję wyemitowano

02.10.2022 r. na antenie TVP 2. Poruszono zagadnienia związane z lasem oraz gospodarką leśną prowadzoną przez Lasy Państwowe.

- **Koncert świąteczny** – kampania edukacyjno-informacyjna we współpracy z Telewizją Polską wyemitowana na antenach TVP 1 i TVP 2 (prime time) w dniach 20–24 grudnia 2022 r. Zaprezentowano koncert kolęd oraz inne działania promocyjne dotyczące gospodarki leśnej.
- **„Jestem Puszczą XXI w.”** – film zrealizowany przez firmę Żubrowa 10 Jan Walencik we współpracy z Fundacją Lux Veritatis, który wyemitowano 29.01.2022 r. na antenie TV Trwam. Dokument o Puszczy Białowieskiej i jej roli w historii gospodarowania środowiskiem naturalnym przez człowieka.
- **„Okrasa łamie przepisy”** we współpracy z Telewizją Polską – kampania edukacyjno-informacyjna promująca walory zdrowotne produktów pochodzących z polskich lasów. Od lipca do września Telewizja Polska wyemitowała na antenie TVP 1 dziewięć audycji programu kulinarnego. Karol Okrasa w każdym odcinku prezentował przepisy na dania z użyciem produktów pochodzenia leśnego. W ramach współpracy zaprezentowano widzom również markę „Dobre z Lasu”. Premierowe odcinki cyklu obejrzało łącznie ok. 2,5 mln widzów.
- **Cykl odcinków programu kulinarnego w TV Republika** – projekt Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie i Telewizji Republika. Współpraca dotyczyła realizacji i emisji na antenie telewizji czterech odcinków programu kulinarnego poświęconych tematyce zdrowotnych i smakowych walorów produktów pochodzenia leśnego. Wyemitowane audycje łącznie obejrzało ok. 200 tys. osób.
- **Program telewizyjny „Dobre z Lasu”** na antenie TVP Opole we współpracy PGL LP Gospodarstwa Rybackiego Niemodlin z TVP Opole, w wyniku której powstał cykl sześciu odcinków programu telewizyjnego pod wspólnym tytu-

łem „Dobre z Lasu”. Projekt miał na celu promowanie wartości odżywczych i kulinarnych ryb hodowanych w PGL LP Gospodarstwie Rybackim Niemodlin objętych marką „Dobre z Lasu”. Oprócz założeń marketingowych projekt miał na celu ukazanie szczególnej roli Gospodarstwa Rybackiego Niemodlin w lokalnej gospodarce wodnej, ochronie zagrożonych gatunków oraz zachowaniu różnorodności biologicznej. Łącznie program obejrzało ok. 80 tys. odbiorców.

- **Czas w las** – kampania informacyjna we współpracy z Telewizją Polską, która obejmowała wyprodukowanie i emisję na antenie programu TVP 1 10 audycji pt. „Czas w las”. Gospodarze programu – Magdalena Turowska i Sławomir Makaruk – ruszyli w podróż po Polsce i wspólnie z przedstawicielami odwiedzanych nadleśnictw opowiadali m.in. o różnorodności flory i fauny, ochronie gatunkowej, lokalnej ofercie turystycznej oraz gospodarce leśnej. W 2022 r. odcinki premierowe oraz powtórki zgromadziły przed ekranami aż 4,6 mln widzów. Natomiast premiery na antenach TVP 1 i TVP 3 obejrzało łącznie blisko 3 mln widzów. Powtórki odcinków serii „Czas w las” emitowane na antenie TVP 3 obejrzało prawie 250 tys. widzów.
- **Drzwi do lasu** – cykl audycji telewizyjnych o charakterze edukacyjno-informacyjnym zrealizowany we współpracy z Fundacją Lux Veritatis. W okresie od sierpnia do grudnia wyemitowano 20 odcinków na antenie TV Trwam, a średnia oglądalność odcinka wyniosła ok. 30 tys. widzów.

Współpraca z ORWLP w Bedoniu

W ramach współpracy ze studiem filmowym ORWLP w Bedoniu zrealizowano filmy przyrodnicze „Kłopotliwi przybysze” (o gatunkach inwazyjnych), „Dziuple i ich mieszkańcy”, „Cietrzew – ptak wielu odcieni” oraz rozpoczęto realizację filmów „Życie lasu. Mszaki” i „Płazy lasu”.

Współpraca z radiem

- **Radio FIAT** – katolicka rozgłośnia radiowa wyemitowała w czerwcu 10 audycji promujących Lasy Państwowe, w tym zrównoważoną gospodarkę leśną oraz 14 takich audycji od września do grudnia 2022 r.

Media społecznościowe i Internet

Facebook

- **Fanpage Lasów Państwowych** – liczba obserwujących wzrosła o ok. 12 tys., osiągając łączny wynik 145 tys. użytkowników. W ciągu roku opublikowano ok. 1000 postów, z których większość dotyczyła leśnictwa i gospodarki leśnej, przyrody i zachodzących w niej procesów, w tym sporo uwagi poświęcono zmianom klimatu. Średni dzienny zasięg postów wyniósł ok. 70 tys., w skali roku zasięg profilu to ponad 5 mln użytkowników.
- **Fanpage Żubry Online** – administrowany przez pracowników Lasów Państwowych, skupia przede wszystkim miłośników żubrów. Według stanu na koniec grudnia 2022 r. profil miał 107,8 tys. fanów. Zasięg strony wyniósł 202 462 użytkowników. Fanpage jest wykorzystywany także do promocji projektu rozwojowego „Kompleksowy projekt ochrony żubra przez Lasy Państwowe” i szeroko pojętej edukacji na temat gatunku. Zamieszczane są tam np. treści związane z realizacją kolejnych etapów projektu oraz informacje na temat samego żubra i metod zarządzania jego populacją.

YouTube

- **Telewizja Lasów Państwowych** to oficjalny kanał komunikacyjny Lasów Państwowych w serwisie YouTube, który działa od 2009 r., a od 2016 r. regularnie produkuje własne treści. Kanał powstał, aby relacjonować oficjalne wydarzenia związane z Lasami Państwowymi, przedstawiać stanowisko kierownictwa LP, prowadzić

szeroko pojętą edukację przyrodniczo-leśną oraz promować leśnictwo. Kanał skierowany jest przede wszystkim do osób zawodowo związanych z Lasami Państwowymi: pracowników LP, przedstawicieli przemysłu drzewnego, studentów uczelni leśnych i uczniów techników leśnych, pracowników organizacji pozarządowych, naukowców i wszystkich, którzy interesują się Lasami Państwowymi i gospodarką leśną. W 2022 r. kanał TV LP zanotował wzrost liczby subskrybentów do 35,7 tys. osób, odnotowano 1 mln wyświetleń, zamieszczono 70 nowych filmów – w sumie jest ich ponad 1600. Kanał Lasów Państwowych największą popularnością cieszył się wśród widzów między 35. a 44. rokiem życia (21%) oraz w wieku 25–34 lata (18%).

- **Echa Leśne TV** – drugi oficjalny kanał komunikacyjny Lasów Państwowych utworzony w październiku 2016 r. Ma on odmienny charakter od kanału TV LP – jego odbiorcami są wszyscy ci, którzy uprawiają w lesie sport, są miłośnikami przyrody lub interesują się lasami hobbystycznie. EL TV w interesujący sposób ukazuje pracę leśników i procesy zachodzące w lasach; w materiałach wideo znajdują się też podpowiedzi, jak aktywnie spędzać czas w lesie. W 2022 r. filmy na kanale Echa Leśne miały ponad 6 mln wyświetleń. Cykliczny program „Oblicza Lasów” może pochwalić się 12 nowymi odcinkami, które zostały odtworzone prawie 330 tys. razy. Kanał zyskał 18 tys. nowych subskrybentów, największą popularnością cieszył się w grupie wiekowej 25–34 lata (24%) oraz 35–44 lata (28%).

TikTok

W połowie 2022 r. powstał profil Lasów Państwowych w serwisie społecznościowym TikTok, gdzie publikowane są m.in. ciekawostki dotyczące lasów, porady dla osób spędzających czas w lesie (np. związane z bushcraftem), filmy dotyczące

aktualnych wydarzeń związanych z leśnictwem i zasadami prowadzonej przez Lasy Państwowe gospodarki leśnej oraz filmy ze zwierzętami leśnymi. W ciągu niemal pół roku profil obserwoowało 26 tys. użytkowników. Opublikowane filmy obejrzano blisko 3 mln razy.

Podcast „Między Drzewami”

Zespół ds. Obsługi Medialnej rozpoczął realizację projektu „Między Drzewami. Podcast” w 2019 r. Są to rozmowy na tematy związane z leśnictwem, gospodarką leśną, przyrodą i funkcjami lasu. W 2022 r. wyemitowano 10 odcinków. Projekt został zakończony po emisji 108 odcinków łącznie. Podcasty stworzone w ramach projektu są dostępne na kanale Lasów Państwowych (do końca 2021 r.) i na kanale Echa Leśne TV (od 2022 r.) na YouTube. Zanotowały tam niemal 120 tys. odsłon. Można ich także posłuchać w serwisach podcastowych, takich jak Spotify, Lecton, Google Podcasts, Apple Podcasts, Spreaker, Deezer, EmpikGo i wielu innych (łącznie 95 tys. odsłon). Odcinki pojawiały się także na profilu FB Lasów Państwowych.

Infografiki na potrzeby Internetu

W 2022 r., podobnie jak w latach ubiegłych, przygotowano edukacyjne infografiki, które są publikowane na stronie internetowej www.lasy.gov.pl oraz na stronach regionalnych dyrekcji LP i nadleśnictw, na fanpage'ach prowadzonych przez leśników, w ulotkach i materiałach dydaktycznych nadleśnictw.

Strony internetowe

Strona internetowa Lasów Państwowych (www.lasy.gov.pl) stanowi podstawowe źródło informacji o PGL LP oraz o tym, co aktualnie dzieje się w polskich lasach. Zawiera treści dotyczące struktury organizacji, jej historii, gospodarki leśnej oraz prowadzonej działalności rynkowej i społecznej. Witryna jest podzielona na dwie sekcje:

„Lasy Państwowe. Zapraszamy” (adresowaną do turystów i miłośników przyrody) i „Leśnictwo. Serwis profesjonalistów” (adresowaną do leśników, pracowników naukowych, studentów leśnictwa); serwis prowadzony jest także w wersji anglojęzycznej. W 2022 r. strona główna Lasów Państwowych zanotowała prawie 5,1 mln odsłon.

- **Leśna szkoła z klimatem** to program opracowany we współpracy Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Lasów Państwowych, służący inspirowaniu uczniów i nauczycieli do działań sprzyjających ochronie środowiska. W celu wsparcia programu w 2022 r. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych uruchomiło stronę internetową lesnaszkolazklimatem.pl, gdzie opublikowano dla nauczycieli prowadzących lekcje w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych zestawy scenariuszy zajęć edukacyjnych przygotowanych przez doświadczonych edukatorów leśnych. Scenariusze to gotowy materiał do przeprowadzenia interesujących zajęć edukacyjnych zgodnych z obowiązującą podstawą programową. Scenariusze zostały skonstruowane z myślą o prowadzeniu zajęć przy wykorzystaniu ogólnodostępnych narzędzi i technologii informatycznych.
- **Ekoeksperymentarium.pl** – projekt kontynuowany w 2022 r. we współpracy z firmą Mamy Projekt, który polega na różnorodnych działaniach ukierunkowanych na edukację ekologiczną i kształtowanie postaw proklimatycznych w codziennym życiu (interaktywne wystawy oraz gry online). Gra „Poznaj las” zarejestrowała prawie 33 tys. indywidualnych odsłon. W październiku 2022 r. odbył się webinar „Lekcja w lesie”, w którym uczestniczyło 120 nauczycieli.

Wydawnictwa

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych w 2022 r. realizowało plan wydawniczy dosto-

sowany do potrzeb promocyjnych i edukacyjnych LP. Ogółem wydano drukiem 15 tytułów (w tym dodruki wydawnictw oraz ulotki promocyjne) w nakładach od kilkuset do kilku tysięcy egzemplarzy. Część nakładów została przekazana do dyspozycji rzeczników prasowych regionalnych dyrekcji LP oraz edukatorów leśnych w nadleśnictwach. Centrum udostępniało także innym jednostkom LP pliki produkcyjne poszczególnych publikacji. Publikacje były rozpowszechniane przez Centrum Informacyjne LP podczas centralnych kampanii promocyjnych i społecznych oraz wydarzeń o zasięgu ogólnokrajowym. Stałą pozycją wydawniczą są kalendarze: 13-planszowy oraz popularny kalendarz trójdzielnny, prezentujący zdjęcia nagrodzone lub wyróżnione w konkursie fotograficznym dla pracowników LP. Dużym powodzeniem cieszyły się publikacje: „Sztuka fotografowania przyrody” i „Leśny survival” – był to kolejny dodruk tych popularnych książek. W ramach wspólnego przedsięwzięcia z firmą Karamba ukazały się także kolejne pozycje z serii „Niemapa”: „Lasy łódzkiego”, „Lasy zielonogórskie” i „Lasy północno-zachodniej Polski”. W ramach współpracy z Wydawnictwem Literatura wznowiono trzy tytuły z serii o leśniczym Piątku „O czym szumi las”, „Na tropie sześciopaka”, „Dębowa kołyska”. We współpracy z Multico wznowiono „Puszcze i lasy Polski. Encyklopedia ilustrowana”. Wspólnie z ORWLP w Bedoniu opracowano publikację promocyjno-edukacyjną pt. „Puszczyk mszarny. Duch poleskich bagien”. Wychodząc naprzeciw trudnej sytuacji polityczno-gospodarczej, jaka dotknęła społeczeństwo ukraińskie na skutek ataku Rosji i związanej z nim fali imigracji ludności ukraińskiej do Polski, opracowano foldery i książki w języku ukraińskim z myślą o dzieciach licznie przybyłych z tego dotkniętego wojną kraju. Powstały dzięki temu ukraińskie wersje popularnych folderów edukacyjnych „Czyj to trop?”, „Czyj to liść?”, a we współpracy z RDLP

w Olsztynie dwie książki z serii „Z lasem przez cały rok – Jesień i Zima”. Publikacje wydawane przez CILP są dostępne na stronie internetowej LP, w formacie .pdf i jako e-booki, w sekcji „Lasy Państwowe Zapraszamy” oraz w sekcji dla profesjonalistów.

Poprzez wydanie wspomnianych publikacji CILP osiągnęło następujące cele edukacyjno-promocyjne:

- przedstawienie polskiego leśnictwa;
- przedstawienie osiągnięć LP w prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej, jak również w działalności edukacyjnej na rzecz społeczeństwa;
- przedstawienie PGL LP jako państwowej jednostki organizacyjnej sprawnie zarządzającej majątkiem Skarbu Państwa;
- wykreowanie pozytywnego wizerunku leśnika jako gospodarza lasu troszczącego się nie tylko o stan samego lasu, ale również chroniącego przyrodę, leśnika, który poza tym potrafi realizować swoje pasje pozazawodowe, często jednak związane ze środowiskiem, w którym pracuje;
- zachęcenie społeczeństwa do spędzania czasu w lesie w miejscach, które warto zobaczyć i poznać, w sposób bezpieczny dla obu stron;
- zainteresowanie młodzieży tematyką leśną, kreowanie postaw proekologicznych;
- przekazanie treści edukacyjnych związanych z lasem nauczycielom, a za ich pośrednictwem dzieciom i młodzieży oraz zachęcanie do poznawania lasu i leśnictwa w aktywny sposób.

CILP zapewnia wysoki poziom merytoryczny i edytorski publikacji. Jest to doceniane przez ich adresatów: leśników, edukatorów, nauczycieli oraz pracowników naukowodydaktycznych uczelni wyższych.

6.3. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie jest szczególną jednostką Lasów Państwowych o zasięgu

ogólnokrajowym, podległą bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych w Warszawie. Ośrodek funkcjonuje na terenie dziewiętnastowiecznego zespołu zamkowo-parkowego, w którego skład wchodzi liczne obiekty zabytkowe.

Na działalność edukacyjną Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie w 2022 r. złożyły się formy edukacji realizowane w bezpośrednim kontakcie z ich uczestnikami oraz w kontakcie zdalnym, za pośrednictwem strony internetowej, profilu społecznościowego i spotkań online. Prowadzone były również działania w trybie mieszanym. Zajęcia zorganizowane w trybie stacjonarnym odbywały się zarówno w Ośrodku, jak i poza placówką, na terenie współpracujących jednostek Lasów Państwowych oraz instytucji.

Ośrodek popularyzował wiedzę o lesie i leśnictwie poprzez rozmaite formy edukacji oraz udostępnianie wystaw w Muzeum Leśnictwa, wystaw plenerowych, również poza Ośrodkiem, oraz terenu Pokazowej Zagrody Zwierząt. Ponadto publikował wydawnictwa oraz prowadził działalność promocyjną i informacyjną.

W ciągu roku podjęto współpracę z 92 partnerami m.in. placówkami szkolnymi, ośrodkiem doskonalenia nauczycieli, uniwersytetem trzeciego wieku, lokalnymi instytucjami kultury, jednostkami samorządu, bibliotekami, nadleśnictwami, szkołami leśnymi, Polskim Związkiem Pszczelarskim i Bractwem Bartnym, Policją, Strażą Pożarną, Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, organizacjami pozarządowymi. Łącznie odnotowano 176 wspólnych wydarzeń edukacyjnych.

Wśród różnych form edukacji leśnej przeprowadzonych przez OKL w Gołuchowie należy wyróżnić: 121 zajęć terenowych i wycieczek z przewodnikiem, 14 okazjonalnych imprez edukacyjnych i akcji ekologicznych, jedno spotkanie z leśnikiem w szkole i jedno spotkanie poza szkołą oraz wystawy.

Z oferty Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie skorzystały w 2022 r. łącznie 159 794 osoby. Największym zainteresowaniem cieszyła się Pokazowa Zagroda Zwierząt, którą odwiedziło 130 945 osób, natomiast wystawy edukacyjne (stałe i czasowe) zwiedziło łącznie 20 431 osób. Największą grupą odbiorców różnych form edukacji leśnej były osoby dorosłe, w tym studenci (36,2%) – **tabela 13**.

Działalnością edukacyjną w 2022 r. zajmowało się łącznie 19 pracowników OKL, w tym największą grupą byli specjaliści i referenci (14 osób).

Koszty edukacji leśnej społeczeństwa poniesione przez OKL w 2022 r. zamknęły się w kwocie 288 tys. zł, z czego 226,1 tys. zł to dotacja z funduszu leśnego, 46,9 tys. zł to dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, a 15 tys. to środki z innych źródeł.

Wydarzenia cykliczne i okazjonalne

Formuła online i hybrydowa:

- Sowi Wieczór – impreza edukacyjna, podczas której odbyło się kilka wydarzeń: wykład na temat różnych gatunków sów, quiz z nagrodami, prezentacja płomyków oraz pokaz ich lotów, a także warsztaty zdobienia toreb sowimi motywami; równolegle odbywała się prezentacja na profilu społecznościowym filmów z omówieniem kilku gatunków sów i nauką ich rysowania.
- Dzień Ziemi – święto, podczas którego nastąpiło przyznanie odznak „Honorowego Opiekuna Miejsc Przyrodniczo Cennych Gołuchowa” oraz udostępnienie w Muzeum Leśnictwa wystawy pokonkursowej „Żubr – król lasu”. Obyły się także imprezy towarzyszące: prelekcja z prezentacją na temat 45 lat Pokazowej Zagrody Zwierząt w Gołuchowie, warsztaty stolarskie dla dzieci i warsztaty edukacyjne dla nauczycieli.

Tabela 13: Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie w 2022 r.

FORMA EDUKACJI	OGÓLEM			W TYM:			
	LICZBA ZAJĘĆ ²	LICZBA UCZESTNIKÓW	UDZIAŁ % UCZESTNIKÓW	DZIECI PRZEDSZKOLNE 3-6 LAT	DZIECI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH 7-15 LAT	MŁODZIEŻ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH 16-19 LAT	STUDENCI I DOROŚLI, POWYŻEJ 19 LAT
Zajęcia terenowe, wycieczki z przewodnikiem, warsztaty	121	2,876	10.0	272	2,378	124	102
Zajęcia w izbie leśnej nadleśnictwa	0	0	0.0	0	0	0	0
Spotkania z leśnikiem w szkołach	1	21	0.1	0	21	0	0
Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (w Domu Kultury, Muzeum, Urzędzie Gminy itp.)	1	50	0.2	0	0	0	50
Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.) ¹	4	748	2.6	128	289	100	231
Akcje, imprezy okolicznościowe	14	4,723	16.4	457	2,797	474	995
Wystawy edukacyjne (stałe i czasowe)	0	20,431	70.8	1,554	6,131	1,549	11,197
Razem	141	28,849	100.0	2,411	11,616	2,247	12,575
Zwiedzanie Pokazowej Zagrody Zwierząt		130,945		30,675	29,839	25,203	45,228

1. Organizowane lub współorganizowane przez nadleśnictwa.

2. W przypadku wystaw – liczba wystaw.

Formuła stacjonarna:

- Międzynarodowy Dzień Lasów – impreza edukacyjna, na którą złożyło się szereg wydarzeń: gra w aplikacji mobilnej „dendrologiczne skarby”, gry terenowe „Wędrowki dendrologiczne” oraz „Śladami Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej” realizowane w parku-arboretum we współpracy z Biblioteką Publiczną Gminy Gołuchów oraz Gołuchowskim Centrum Kultury „Zamek” w Gołuchowie, a także lekcja terenowa dla grupy międzynarodowej w ramach projektu Erasmus+.
- Noc Muzeów – akcja edukacyjna, podczas której odbyło się zwiedzanie wystawy „Las jako życie. Kod kulturowy pasterstwa beskidzkiego” oraz wystawy pszczelarskiej połączonej z promocją książki „O pszczołach... Fraszki i bajki”.
- Festiwal Lasu – wydarzenie muzyczne i edukacyjne, podczas którego odbył się VIII Międzynarodowy Konkurs Sygnalistów i Muzyki Myśliwskiej oraz warsztaty przyrodnicze. Program obejmował także promocję zdrowej żywności „Dobre z Lasu”, kiermasz rękodzieła i koncerty. Imprezę wieńczył finał konkursu sygnalistów oraz recital Olgi Bończyk. Festiwal Lasu przebiegał pod patronatem honorowym Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, a został zorganizowany we współpracy z Centrum Informacyjnym Lasów Państwowych oraz Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Poznaniu, w partnerstwie z jednostkami samorządu, Muzeum Narodowym w Poznaniu oraz Polskim Związkiem Łowieckim.
- Międzynarodowy Plener Artystyczny „Inspiracje leśne VI” – to plener malarski z udziałem artystów z Polski, Niemiec i Holandii, któremu towarzyszyły wydarzenia w postaci warsztatów i prelekcji. Plener zakończyły się otwarciem wystawy prac artystycznych w Muzeum Leśnictwa oraz koncertem harfisty Michała Zatora. Wydarzenie było wsparte finansowo przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej.
- Wielki Dzień Pszczół – szósta edycja wydarzenia obejmowała m.in.: rodzinne warsztaty edukacyjne, prelekcje, pokazy bartnicze i pszczelarskie, grę terenową w aplikacji mobilnej, konkursy, kiermasz miodów, zwiedzanie wystawy o tematyce pszczelarskiej oraz „pszczołe kino”.
- Święto Drzewa – wydarzenie obejmujące niedzielne spacerki edukacyjne w parku-arboretum pt. „Tajemnicze konary i korzenie” oraz sadzenie drzew z reprezentacją kadry i uczniów Technikum Leśnego w Miliczu.
- Nadanie imion żubrom w Pokazowej Zagrodzie Zwierząt.
- Finał Przeglądu Twórczości Dziecięcej „Ze sztuką bezpieczniej”.
- Animator Kultury Leśnej – uroczystość uhonorowania Nagrodą Dyrektora Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie osób wykazujących się szczególną postawą oraz wkładem w rozwój i popularyzację kultury leśnej. Gala w auli Uniwersytetu imienia Adama Mickiewicza w Poznaniu została uświetniona koncertem Rafała Blechacza z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Poznańskiej im. Tadeusza Szeligowskiego oraz otwarciem wystaw poświęconych postaci prof. Jana Szyszko oraz 45-leciu Pokazowej Zagrody Zwierząt w Gołuchowie.
- „Leśne czytanie” z okazji Narodowego Święta Niepodległości to patriotyczna uroczystość w Muzeum Leśnictwa jednocząca wokół tekstów polskich poetów i prozaików, połączona z debatą o niepodległości. Wydarzenie zorganizowane we współpracy z Technikum Leśnym w Miliczu.

Konkursy edukacyjne

XV Ogólnopolski Konkurs „Bajarze z Leśnej Polany” im. red. Andrzeja Zalewskiego – wydarzenie w formule hybrydowej pod patronatem honorowym Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych oraz Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, uświetnione

koncertem Oksany Savitskiej ze Lwowskiej Filharmonii Narodowej.

- „Imiona dla żubrów” – ogólnopolski konkurs online na imiona dla żubrów urodzonych w Pokazowej Zagrodzie Zwierząt Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie. Spośród nadesłanych 1630 propozycji wybrano imiona Potus i Powita.
- VIII Międzynarodowy Konkurs Sygnalistów i Muzyki Myśliwskiej.
- Przegląd Twórczości Dziecięcej „Ze sztuką bezpieczniejszą” – 7. edycja prezentacji konkursowych dzieci przedszkolnych i młodszych klas szkoły podstawowej dotyczących bezpieczeństwa i prawidłowego zachowania w środowisku naturalnym. Konkursowi towarzyszyła ścieżka edukacyjna „Bezpieczny przedszkolak/Bezpieczny uczeń”. Wydarzenie przebiegało pod patronatem honorowym Komendanta Głównego Straży Pożarnej. Partnerem Przeglądu była Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu, a współorganizatorem Starostwo Powiatowe w Pleszewie.
- „Żubr – król lasu” – konkurs plastyczny zorganizowany w związku z obchodami Dnia Ziemi.

Lekcje terenowe

Zajęcia odbywały się w parku-arboretum oraz w Pokazowej Zagrodzie Zwierząt. Tematy zajęć: „Jesienne obserwacje”, „Ssaki leśne”, „Szukamy dendrologicznych skarbów”, „Jak żyje las?”, „Leśni detektywi”, „Żubrowe ciekawostki”, „Wiosna budzi zapachami i kolorami”.

Warsztaty edukacyjne

- Warsztaty w formule online na temat biologii i ochrony żubrów w ramach obchodów Dnia Ziemi zrealizowane we współpracy z Sekcją Edukacji Przyrodniczo-Leśnej Koła Leśników UP w Poznaniu. Uczestnikami warsztatów byli uczniowie ze szkoły podstawowej w Gołuchowie.
- Warsztaty edukacyjne dla członków Sekcji Bioróżnorodności oraz Sekcji Malarstwa Uni-

wersytetu Trzeciego Wieku „Calisia” w Kaliszu – organizowane trzykrotnie z nawiązaniem do tematyki żubrów, inspiracji lasem w sztuce oraz lasoterapii.

- II Warsztaty bartnicze przygotowane we współpracy z Bractwem Bartnym.
- Warsztaty „Zielona strefa – Podaj dalej” zorganizowane we współpracy z Galerią im. Jana Tarasina w Kaliszu.
- Warsztaty dla nauczycieli z terenu południowej Wielkopolski – tematem zajęć był geocaching i inne edukacyjne gry wspomagające kształtowanie umiejętności uczniów. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu.
- Warsztaty dla dzieci „Zaczarowany las / Zaczarowana łąka” – tworzenie prac artystycznych z surowców wtórnych przy wsparciu profesjonalnych artystów. Wydarzenie towarzyszące Międzynarodowemu Plenerowi Artystycznemu „Inspiracje leśne VI”.
- Warsztaty mikołajkowe – tworzenie ozdób świątecznych inspirowanych lasem zrealizowane we współpracy z Sekcją Rękodzieła Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Calisia” w Kaliszu.
- Akcje edukacyjne
- Zbiórka kasztanów i żołądzi dla zwierząt z pokazowej zagrody Ośrodka Kultury Leśnej z udziałem placówek oświatowych.
- Grabienie liści pod kasztanowcami w parku-arboretum.
- Wydarzenia poza terenem Ośrodka Kultury Leśnej
- Podczas otwartych plenerowych wydarzeń organizowanych we współpracy z partnerami pracownicy OKL w Gołuchowie prowadzili warsztaty i inne działania edukacyjno-promocyjne.
- Dolnośląski Festiwal Dary Lasu w Lwówku Śląskim
- „Las. Knieja. Dziczyna 2022” w Miliczu
- „Wielkopolski Hubertus 2022” w Jarocinie

- Promocja książki „W cieniu Puszczy Białowieskiej. Ilustrowany przewodnik po międzywojennych dziejach lasu, jego włodarzy i mieszkańców” – spotkanie autorskie z Bogusławem Koselem. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Głogowska Edukacja Kresowa.
- Wystawy w Muzeum Leśnictwa
- Muzeum Leśnictwa udostępniało wystawy stałe oraz czasowe: „Mieszkańcy lasu”, „Las jako życie. Kod kulturowy pasterstwa beskidzkiego”, „Przyroda we współczesnym malarstwie polskim”, „W pięknych okolicznościach polskiej przyrody”, „Adam Loret”, „Inspiracje leśne VI”, „50 fotografii z gór i lasów”, „45 lat pokazowej zagrody zwierząt”, „Profesor Jan Szyszko”.
- „W cieniu Puszczy Białowieskiej. Ilustrowany przewodnik po dziejach lasu, jego włodarzy i mieszkańców” autorstwa Bogusława Koseła, Ewy Pirożnikow, Bogumiły Jędrzejewskiej i Anny Kulbackiej (300 egz.);
- Kwartalnik edukacyjno-informacyjny „Zagajnik”: nr 1 (61) / 2021, 2(62) / 2021, 3(63) / 2021, 4(64) / ZIMA 2021 (4800 egz.);
- „Zaproszenie do lasu. Wiersze i zagadki”, dodruk (500 egz.);
- Gra edukacyjna – puzzle „Żubr” (500 egz.);
- Kalendarz ścienny „Owady” (400 egz.);
- Informatory do wystaw czasowych w Muzeum Leśnictwa.

Przedsięwzięcie „Wydawnictwa Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie wspomagające budowanie postaw przyjaznych środowisku oraz upowszechniające ochronę przyrody i dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe leśnictwa” zostało dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Biblioteka

Biblioteka Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie ma charakter specjalistyczny. Gromadzi wydawnictwa tematycznie związane z leśnictwem, biologią, dendrologią, ogrodnictwem, ochroną przyrody i środowiska. W bibliotece udostępniana jest czytelnia z księgozbiorem podręcznym w postaci słowników, leksykonów, encyklopedii, podręczników, czasopism, a także stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu. Biblioteka prenumeruje siedemnaście tytułów czasopism tematycznie związanych z profilem biblioteki. Księgozbiór główny liczy 6684 pozycje, a księgozbiór specjalny – 2819 pozycji. Informacja o zasobach bibliotecznych jest udostępniana za pomocą zintegrowanego systemu bibliotecznego WEBLIS. Baza zawiera katalog książek, opisy bibliograficzne czasopism, artykułów oraz prac naukowo-badawczych.

Działalność wydawnicza

Działalność wydawnicza Ośrodka skupiona była na realizacji wydawnictw periodycznych oraz nieperiodycznych. Wydano następujące pozycje:

Seminaria

Seminarium „Pochylając się nad Bożym Stworzeniem” – obrady obejmowały cztery sesje: „Zrozumienie przyrody przez pryzmat teologii i filozofii”, „Przyroda z perspektywy chrześcijańskiej”, „Dylematy społeczne” oraz „Leśnictwo i łowiectwo a kościół katolicki”.

- Seminarium „Wielkopolskie rezydencje. Miejsca. Ludzie. Sztuka” we współpracy z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu i Muzeum Narodowym w Poznaniu.
- Konferencja „Leśnicy w KL Auschwitz w latach 1940–1944” – w wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele jednostek Lasów Państwowych z całego kraju. Wygłoszone podczas konferencji referaty stanowiły omówienie i promocję książki pod tytułem „Księga pamięci leśników deportowanych do KL Auschwitz w latach 1940–1944”. Konferencji towarzyszyła okolicznościowa wystawa.

Współpraca z mediami

- Projekt „Wielkopolska dla Ciebie” na antenie Radia Poznań – wejścia antenowe live oraz filmy na stronie internetowej Radia Poznań.
- Filmy zrealizowane w ramach działań patronackich TVP Poznań wyemitowane w cyklu „Widziane po drodze” dotyczące Międzynarodowego Pleneru Artystycznego „Inspiracje leśne VI”.
- Udział w nagraniu programu z cyklu „Dlaczego krowa?” dla TVP3 Wrocław.
- Programy TVP3 Poznań „Witaj Wielkopolsko!” oraz „Wiadomości z regionów” z udziałem dyrektora i pracowników Ośrodka Kultury Leśnej.
- Program 4 Polskiego Radia, Radio Poznań, Radio Centrum Kalisz – nagrania dotyczące konkursu „Imię dla żubra”.
- Promocja wydarzeń edukacyjnych oraz wystawienniczych na antenie Radia Poznań, Radia Centrum Kalisz, Radia Eska, portali internetowych oraz w prasie.
- Artykuł „Udział Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie w ochronie zabytków i dziedzictwa kulturowego leśnictwa” autorstwa Alicji Antonowicz opublikowany w wydawnictwie SGGW w Warszawie „Las jako dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe”.
- Zapowiedzi zachęcające do udziału w wydarzeniach Ośrodka na antenie Radia Poznań oraz Radia Centrum Kalisz.
- Publikacja wizytówki promocyjnej Ośrodka Kultury Leśnej na łamach poradnika „Drzewa i krzewy Wielkopolski”.
- Wyemitowanie rozmowy na temat nietoperzy w gołuchowskim parku-arboretum na antenie Programu 1 Polskiego Radia i Radia Poznań.
- Wywiad dla Polska Press – tygodnik „Ziemia Kaliska” – promocja Pokazowej Zagrody Zwierząt wraz z opisem zachowania żubrów w okresie wiosny.
- Program kulinarny Karola Okrasy z Ośrodka

Kultury Leśnej w Gołuchowie.

- Współpraca z redakcją portalu Kalisz24info oraz z mediami społecznościowymi związanymi z portalem – stały baner promocyjny oraz zapowiedzi i relacje z wydarzeń w Ośrodku Kultury Leśnej.
- Promocja gier edukacyjnych OKL w ramach konkursu na Dzień Dziecka „Tajemniczy las przygód” na łamach „Lasu Polskiego”.
- Artykuły w „Głosie Lasu”, „Echach Leśnych” oraz „Lesie Polskim”.

OKL w Gołuchowie prowadził także w 2022 r. działalność edukacyjno-promocyjną za pośrednictwem strony internetowej i profilu społecznościowego.

6.4. Leśny Bank Genów Kostrzyca

Działalność edukacyjna prowadzona w Leśnym Banku Genów Kostrzyca – jednostce organizacyjnej Lasów Państwowych powołanej do ochrony leśnych zasobów genowych – ma na celu upowszechnianie wiedzy o środowisku leśnym i zrównoważonej gospodarce leśnej, podnoszenie świadomości społecznej w zakresie racjonalnego i odpowiedzialnego korzystania z lasu oraz budowanie zaufania społecznego do działalności zawodowej leśników.

W 2022 r. w działalności edukacyjnej Leśnego Banku Genów wykorzystywane były dwie wiaty edukacyjne, leśna ścieżka dydaktyczna, wyluszczenia nasion oraz arboretum z wytyczonymi trasami dydaktycznymi. Edukacją zajmowało się trzech pracowników w randze specjalisty.

W edukacji przyrodniczo-leśnej prowadzonej przez LBG Kostrzyca w 2022 r. uczestniczyło 4095 osób, głównie grupy rodzinne (51,9%), grupy przedszkolne (5,3%), dzieci i młodzież ze szkół podstawowych (27,3%), młodzież ze szkół ponadpodstawowych (4,8%), studenci i inne grupy osób dorosłych (10,7%).

Leśny Bank Genów Kostrzyca współpracował z 58 podmiotami, w tym z 40 szkołami i innymi

placówkami edukacyjnymi. Wspólnie z partnerami zorganizowano 36 imprez edukacyjnych.

W 2022 r. wydatki na działalność LBG Kostrzyca wyniosły 411 799,51 zł.

Akcje edukacyjne:

- Międzynarodowy Dzień Lasów pod hasłem „Las tętniący życiem” – cykl zajęć seminaryjnych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
- „Życiodajne pszczoły” – cykl zajęć dla uczniów szkół podstawowych.
- „Czysty las wokół nas” – zajęcia z okazji Dnia Ziemi z uczniami szkoły podstawowej.
- „Różnorodność biologiczna lasu” – zajęcia dla uczniów Technikum Leśnego.
- „Pomagamy pszczołom” – zajęcia dla pensjonariuszy domów pomocy społecznej.
- „Drzewa naszych lasów” – zajęcia dla uczniów szkół podstawowych,
- „Jesienne odkrywanie przyrody” – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.
- „Leśna różnorodność” – cykl warsztatów dla uczniów szkół podstawowych i grup rodzinnych.
- Dzień otwarty w Leśnym Banku Genów Kostrzyca i w Leśnej Szkółce Kontenerowej Nadleśnictwa Śnieżka.

Konkursy

- „Wiosenna przyroda” – konkurs plastyczny zorganizowany z okazji Dnia Ziemi, dla uczniów klas I–III szkół podstawowych.
- „Majowe rośliny leśne” – konkurs plastyczny dla uczniów klas IV–VI szkół podstawowych.
- „Leśne ciekawostki botaniczne” – konkurs fotograficzny zorganizowany z okazji Roku Botaniki dla uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych.
- „Różnorodność biologiczna lasu” – konkurs wiedzy przyrodniczo-leśnej dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Wystawy

- Wystawa stała „Rzadkie i zagrożone gatunki roślin”.
- 5 wystaw czasowych prezentujących prace laureatów konkursów organizowanych przez LBG Kostrzyca.
- Wydarzenia poza terenem LBG Kostrzyca
- Podczas otwartych plenerowych wydarzeń organizowanych we współpracy z partnerami na stoisku LBG Kostrzyca prowadzono warsztaty i inne działania edukacyjne.
- Festyn finałowy konkursów ekologicznych w Bukowcu w ramach programu „Edukacja ekologiczna Związku Gmin Karkonoskich – Czyste Karkonosze”.
- Akcja „Sprzątanie rzeki Bóbr i Borowego Jaru” w Jeleniej Górze.
- Obchody 100. rocznicy odkrycia krzemienia pasiastego w Muzeum Archeologicznym i Rezerwacie Krzemionki.
- „Jesienny festyn Trójki” w Kowarach.

Artykuły prasowe, materiały filmowe, audycje radiowe

W ramach porozumienia z Centrum Informacyjnym Lasów Państwowych w 2022 r. LBG Kostrzyca zrealizował cykl artykułów prasowych, materiałów filmowych i audycji radiowych. Materiały te przyczyniły się do promocji działalności Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Zostały udostępnione na stronie internetowej LBG Kostrzyca i przekazane do CILP.

Artykuły prasowe:

- „Ta niezwykła brekinia”. Autorzy: Jarosław Burczyk, Sandra Jankowska-Wróblewska, Bartosz Ułaszewski, Czesław Kozioł. Głos Lasu, 1/ 2022;
- „Arboretum Leśnego Banku Genów Kostrzyca”. Autor: Joanna Borowy. Naszesudety.pl, 09.02.2022 r.;

- „Leśny Bank Genów Kostrzyca w ochronie różnorodności biologicznej”. Autor: Joanna Borowy. Naszesudety.pl, 19.02.2022 r.;
  - „Botanika sądowa czyli świadek roślinny na wokandzie”. Autor: Ewa Kaczmarek. Las Polski, 12/ 2022.;
  - „6-lecie banku DNA i tkanek”. Autor: Ewa Kaczmarek. Głos Lasu, 7/ 2022;
  - Promocja działalności LBG Kostrzyca i Dnia Otwartego w LBG Kostrzyca i w Szkółce Kontenerowej Nadleśnictwa Śnieżka. Nowiny Jeleniogórskie, 31.05.2022 r.;
  - Promocja działalności LBG Kostrzyca oraz dnia otwartego w LBG Kostrzyca i w Szkółce Kontenerowej Nadleśnictwa Śnieżka 05.06.2022 r. Informacja na stronie <https://www.jelonka.com/> od 28.05.2022 r. do 04.06.2022 r.;
  - „Program ochrony zasobów genowych jesionu wyniosłego szansą na przetrwanie gatunku”. Autor: Marcin Beza. Las Polski, 18/ 2022;
  - „Program ochrony jesionu wyniosłego – współpraca leśników i naukowców szansą na przetrwanie gatunku”. Autorzy: Marcin Beza, Anna Wondolowska-Grabowska. Gazeta Wrocławska, 20.10.2022 r.;
  - „Zasuszone”. Autorzy: Ewa Kaczmarek, Marcin Beza. Nowiny Jeleniogórskie, 47 / 2022.;
  - „Jak kriobiologia wspomaga banki nasion”. Autor: Małgorzata Pałucka. Nowiny Jeleniogórskie, 48/ 2022;
  - „Czy cietrzew – czarny rycerz naszych lasów, zostanie ocalony?”. Autorzy: Monika Litkowiec, Anna Pasławska. Gazeta Wrocławska, 30.11.2022 r.;
  - „Ochrona leśnej różnorodności biologicznej w Leśnym Banku Genów Kostrzyca”. Autor: Joanna Borowy. „Sudety. Przyroda. Historia. Kultura”, 13.12.2022 r.;
  - „Konkurs przyrodniczy w Leśnym Banku Genów”. <https://www.jelonka.com/>, 30.11.2022 r.;
  - „Nagroda dla Leśnego Banku Genów Kostrzyca”. <https://www.jelonka.com/>, 03.12.2022 r.
- Materiały filmowe:**
- Zajęcia edukacyjne „Życiodajne pszczoły”;
  - „Dzień otwarty w LBG Kostrzyca i Nadleśnictwie „Śnieżka”;
  - „Arboretum”, „Herbarium”;
  - „Zbiór nasion, tkanek i okazów zielnikowych”;
  - „Szczepionka mikoryzowa”;
  - „Nasiennictwo i selekcja, omówienie działalności LBG Kostrzyca oraz produkcji materiału sadzeniowego w Leśnej Szkółce Kontenerowej Nadleśnictwa Śnieżka”. Realizacja: TV Dami w Wałbrzychu;
  - „Teraz wieś – bliżej lasu – nasiennictwo”. Realizacja: TVP3 Wrocław. Emisja: TVP3 Wrocław;
  - „Doktor Haust i ekotajemnice. Betonoza”. Realizacja: TVP3 Wrocław;
  - „Doktor Haust i ekotajemnice. Bioróżnorodność”. Realizacja: TVP3 Wrocław;
  - LBG Kostrzyca w programie „Giganci Nauki”. Emisja: TVP NAUKA.
- Audycje radiowe (emisja na antenie „Muzycznego Radia”):**
- Zaproszenie na dzień otwarty w LBG Kostrzyca i w Leśnej Szkółce Kontenerowej Nadleśnictwa Śnieżka;
  - „Działalność Leśnego Banku Genów Kostrzyca” – Marcin Beza, Małgorzata Pałucka, Joanna Borowy;
  - „Stacja Oceny Nasion” – Magdalena Beza;
  - „Czy tylko ludzie uciekają przed starością? Jak zachować młodość i witalność nasion” – Paulina Kosek, Urszula Wasileńczyk, Dagmara Topoła;
  - „Chronione gatunki roślin w LBG Kostrzyca” – Michał Raj, Katarzyna Topolska;
  - „Pieją kury pieją, nie mają koguta – cietrzew zwyczajny” – Monika Litkowiec.
- Publikacje:**
- Zimnoch-Guzowska E., Chmielarz P., Wawrzynik K. M., Plitta-Michalak P. B., Pałucka M.,

6.4. Leśny Bank Genów Kostrzyca

Wasileńczyk U., Kosek P., Kulus D., Rucińska A., Mikuła A. (2022). Polish Cryobanks: Research and Conservation of Plant Genetic Resources, Acta Societatis Botanicorum Poloniae, Volume 91/ 2022;

- Litkowiec M., Chudzińska M., Paślawska A., Pałucka M., Kozioł Cz., Lewandowski A. (2022). Population history, genetic variation, and conservation status of European white elm (*Ulmus laevis* Pall.) in Poland, Annals of Forest Science, (2022) 79:38.
- Pracownicy Leśnego Banku Genów prowadziły działalność edukacyjną i informacyjną także za pośrednictwem strony internetowej i profilu społecznościowego.

W roku 2022 LBG Kostrzyca został laureatem konkursu organizowanego przez międzynarodowe Konsorcjum GGBN (Global Genome Biodiversity Network). W ramach projektu „Sharing Polish Genetic Data at the Kostrzyca Forest Gene Bank through the GGBN data portal”, na który LBG Kostrzyca otrzymał wsparcie finansowe w wysokości 18 544 USD, powstanie profesjonalna baza danych na temat zagrożonych gatunków roślin, których próbki i tkanki od 2017 r. są zabezpieczone w banku DNA, a także w herbarium. Odpowiednie narzędzia posłużą do zarządzania kolekcjami w LBG Kostrzyca, w tym kolekcją próbek nasion.

Leśny Bank Genów Kostrzyca jest również miejscem konferencji, praktyk studentów, szkoleń zawodowych i kursów specjalistycznych z zakresu genetyki, selekcji, nasiennictwa i szkółkarstwa leśnego dla leśników z całego kraju.

Tabela 14. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Leśny Bank Genów Kostrzyca i frekwencja w 2022 r.

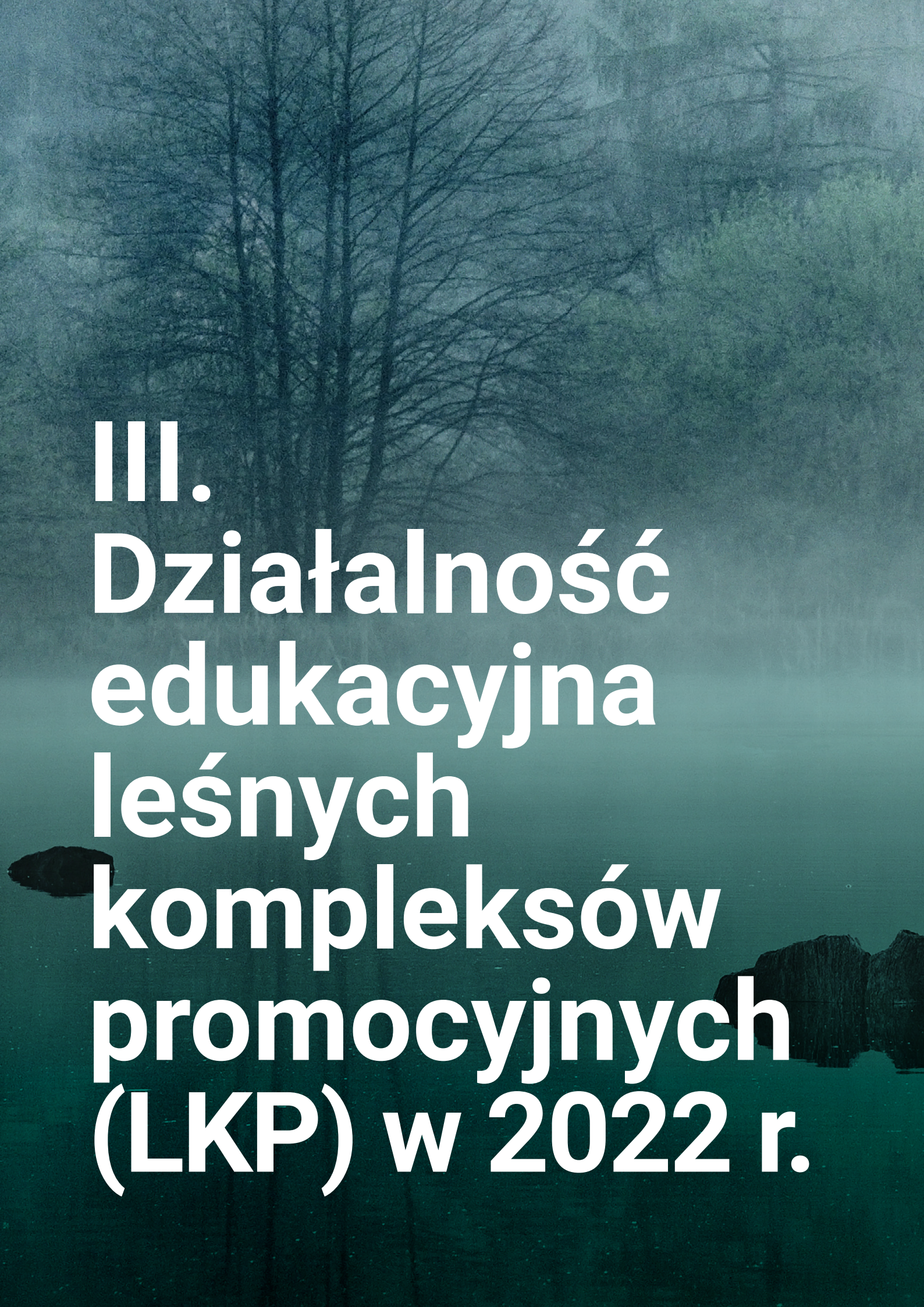
FORMA EDUKACJI	OGÓŁEM			W TYM:				
	LICZBA ZAJĘĆ	LICZBA UCZESTNIKÓW	UDZIAŁ % UCZESTNIKÓW	DZIECI PRZEDSZKOLNE 3 DO 6 LAT	DZIECI I MŁODZIEŻ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH 7-15 LAT	MŁODZIEŻ SZKÓŁ PONAD-PODSTAWOWYCH 16-19 LAT	STUDENCI I DOROŚLI, POWYŻEJ 19 LAT	GRUPY RODZINNE, W TYM GRUPY ODWIEDZAJĄCE ARBORETUM
Zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem (zajęcia w sali i na terenie Arboretum).	49	1 079	26,3	216	1 117	199	438	2 125
Grupy odwiedzające Arboretum		1 515	37,0	X	X	X	X	X
Spotkania z leśnikiem w przedszkolu, szkole	9	364	9,0	X	X	X	X	X
Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (w Domu Kultury, Muzeum, Urzędzie Gminy itp.)	0	0	0,0	X	X	X	X	X
Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.) ²	4	63	1,5	X	X	X	X	X
Akcje, imprezy okolicznościowe	10	1 074	26,2	X	X	X	X	X
Wystawy edukacyjne	6	X	X	X	X	X	X	X
Razem	X	4 095	100,0	X	X	X	X	X
Inne, np. festyny, targi itp. ¹	4			X	X	X	X	X

1. Dane szacunkowe.

2. Organizowane lub współorganizowane przez nadleśnictwa.

**III.
Działalność
edukacyjna
leśnych
kompleksów
promocyjnych
(LKP) w 2022 r.**

Leśne kompleksy promocyjne to duże, zwarte obszary lasu, wchodzące w skład jednego lub kilku nadleśnictw. Były tworzone w latach 1994–2011 na terenie całego kraju na mocy zarządzeń dyrektora generalnego Lasów Państwowych. Pokazują zmienność warunków siedliskowych, różnorodność składu gatunkowego lasu i wielość pełnionych przez niego funkcji. W ramach LKP leśnicy promują zrównoważoną gospodarkę leśną, wspierają badania naukowe i prowadzą edukację leśną społeczeństwa.

W 2018 r. dyrektor generalny Lasów Państwowych podpisał zarządzenie w sprawie leśnych kompleksów promocyjnych, w którym wśród zadań dla nadleśnictw objętych programem LKP wymieniono m.in. działalność w zakresie „pełnienia wiodącej roli w prowadzeniu przez Lasy Państwowe edukacji dla zrównoważonego rozwoju, w szczególności edukacji leśnej”².

W skład leśnych kompleksów promocyjnych wchodzi od jednego do ośmiu nadleśnictw, a w kilku przypadkach w ich granicach znalazły się również tereny instytucji naukowych, uczelni oraz lasy inne niż państwowe, na przykład lasy miejskie. Informacje zawarte w III rozdziale Raportu odnoszą się do nadleśnictw Lasów Państwowych wchodzących w skład 25 leśnych kompleksów promocyjnych, według stanu na koniec 2022 r. Jest ich razem 74, co stanowi 17,2% wszystkich 429 nadleśnictw w Polsce.

Należy zaznaczyć, że działalność edukacyjna nadleśnictw LKP jest częścią działalności Lasów Państwowych, która już została opisana w rozdziale II. Jednak ze względu na szczególne znaczenie tych obszarów dla LP, także w prowadzeniu edukacji, dane z raportów leśnych kompleksów promocyjnych zostały wyróżnione w osobnym rozdziale.

1. Obiekty edukacji leśnej w leśnych kompleksach promocyjnych

Na terenie 25 leśnych kompleksów promocyjnych w roku 2022 wykorzystywano w działalności edukacyjnej 32 ośrodki edukacji przyrodniczo-leśnej, 50 izb edukacji leśnej, 108 wiat edukacyjnych oraz 211 leśnych ścieżek dydaktycznych (**tabela 7.1**).

Z porównania danych (**tabela 1**) wynika, że nadleśnictwa LKP posiadają bogatszą infrastrukturę edukacyjną niż pozostałe nadleśnictwa. Dotyczy to zwłaszcza ośrodków edukacji, ale już w mniejszym stopniu ścieżek dydaktycznych, wiat edukacyjnych, a zwłaszcza izb edukacji leśnej. Widoczne jest także wyraźnie większe wykorzystanie w działalności edukacyjnej LKP ogrodów i parków dendrologicznych oraz wybranych drzewostanów, natomiast w mniejszym stopniu niż w nadleśnictwach poza LKP odnotowano w 2022 r. wykorzystanie szkótek leśnych. Rodzaj i liczebność wszystkich obiektów edukacyjnych na terenie poszczególnych LKP w 2022 r. pokazano w **tabelach 7.1 i 7.2**.

2. Formy edukacji leśnej w leśnych kompleksach promocyjnych

W nadleśnictwach leśnych kompleksów promocyjnych realizowane są te same formy edukacji leśnej co w całych Lasach Państwowych. Frekwencja ogółem oraz w poszczególnych formach edukacji jest tu jednak wyższa. Średnia frekwencja ogółem na jedno nadleśnictwo w LKP wynosi 7322 osoby, natomiast w nadleśnictwach LP średnia frekwencja to 3995 osób, a w nadleśnictwie poza LKP – 3302 osoby.

---

2. Zarządzenie nr 4 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie Leśnych Kompleksów Promocyjnych.

Średnia liczba uczestników i średnia liczba form edukacji przypadające na jedno nadleśnictwo w 2022 r.

NADLEŚNICTWO (429 OGÓLEM W LP)	UCZESTNICY EDUKACJI	ZAJĘCIA TERENOWE	ZAJĘCIA W IZBIE I OŚRODKU	LEKCJE W SZKOLE	SPOTKANIA POZA SZKOŁĄ	KONKURSY	AKCJE	WYSTAWY
W LKP (74 nadleśnictwa)	7322	45	46	13	7	2	9	1
Poza LKP (355 nadleśnictw)	3302	21	9	9	3	1	6	>1
Relacja 1 : 2	2,2	2,1	5,1	1,4	3,5	2	1,5	1

W tabeli porównano liczbę różnych form edukacji (dane zaokrąglone do jedności). W każdym przypadku nadleśnictwo LKP przeprowadziło tych form więcej niż nadleśnictwo spoza LKP, szczególnie dotyczy to zajęć w izbie i/ lub ośrodku (w nadleśnictwach LKP – średnio 46 zajęć, a w nadleśnictwach poza LKP – średnio 9 zajęć) oraz spotkań edukacyjnych poza szkołą (w nadleśnictwach LKP – średnio 7, a w nadleśnictwach poza LKP – 2 spotkania).

Frekwencję ogólną (średnio na jedno nadleśnictwo) uczestników wszystkich form edukacji w 25 leśnych kompleksach promocyjnych pokazano na **wykresie 9**. Z leśnych kompleksów promocyjnych najliczniej odwiedzane były LKP „Lasy Doliny Baryczy”, „Puszcze Szczecińskiej” i „Puszcza Knyszyńska”.

Aktywność edukacyjna nadleśnictw w poszczególnych leśnych kompleksach promocyjnych jest zróżnicowana i zależy od wielu czynników. Ma na to wpływ m.in. infrastruktura edukacyjna, zatrudnienie na etatach edukacyjnych, nakłady na edukację, położenie na mapie Polski, rok utworzenia LKP (doświadczenie pracowników, programy edukacyjne, współpraca itp.). Dane dotyczące poszczególnych form edukacji w 25 leśnych kompleksach promocyjnych zawarte są w **tabelach 8.1 i 8.2**.

W 2022 r. najwięcej zajęć terenowych (wykres 10) przeprowadzono w LKP „Lasy Oliwsko-Darżlubskie” – średnio 129 zajęć, LKP „Lasy Warszawskie” – średnio 123 zajęcia oraz „Bory Lubuskie” – 114 zajęć.

Najwięcej zajęć w izbach leśnych i w pomieszczeniach ośrodków edukacji nadleśnictw odbyło się w LKP „Lasy Bieszczadzkie” – 222 zajęcia na jeden obiekt, LKP „Bory Lubuskie” – 120 zajęć oraz „Puszcze Szczecińskiej” – 120 zajęć (**tabela 8.1**).

Szkoły najczęściej odwiedzali leśnicy z nadleśnictw LKP „Sudety Zachodnie” – 41 lekcji, LKP „Puszcza Knyszyńska” – 39 lekcji oraz „Bory Lubuskie” – 30 lekcji na jedno nadleśnictwo (**wykres 11**).

LKP „Lasy Warszawskie”, podobnie jak w roku ubiegłym, wyróżnił się w roku 2022 liczbą spotkań z leśnikiem przeprowadzonych poza szkołą – odbyło się tam aż 35 takich spotkań średnio na jedno nadleśnictwo (**a**).

Leśne konkursy organizowane przez nadleśnictwa w 2022 r. cieszyły się największą frekwencją w LKP „Sudety Zachodnie” – 500 uczestników średnio w jednym konkursie, LKP „Lasy Warszawskie” – 447 uczestników oraz LKP „Lasy Mazurskie” – 357 uczestników. Najwięcej konkursów odbyło się w LKP „Bory Tucholskie” – 17 konkursów, LKP „Puszcza Knyszyńska” – 15 konkursów i LKP „Lasy Środkowopomorskie” – 13 konkursów.

Aktywnością w organizowaniu akcji i imprez edukacyjnych wykazały się nadleśnictwa należące do LKP „Lasy Warszawskie” – 63 akcje, LKP „Lasy Gostynińsko-Włocławskie” – 49 akcji i LKP „Lasy Mazurskie” – 46 akcji. Najwyższą frekwencję (średnia liczba uczestników w jednej akcji) odnotowano na terenie LKP „Lasy Doliny Baryczy” – 2005 uczestników oraz LKP „Puszcza Knyszyńska” – 1060 uczestników.

W przygotowaniu wystaw edukacyjnych wyróżniły się nadleśnictwa LKP „Lasy Beskidu Śląskiego” – 15 wystaw oraz LKP „Puszcza Notecka” i LKP „Puszcza Kozienicka” (po 8 wystaw w ciągu roku), natomiast największą liczbę odwiedzających jedną wystawę odnotowano w LKP „Lasy Rychtaleskie” – 9202 osoby (**tabela 8.2**).

2.1. Formy edukacji leśnej w trybie online w leśnych kompleksach promocyjnych

W nadleśnictwach leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r. realizowane były te same formy edukacji leśnej online, co w całych Lasach Państwowych. Frekwencja jest tu na ogół niższa. Średnia frekwencja (uczestnicy i wyświetlenia łącznie) na jedno nadleśnictwo w LKP wyniosła 8739, natomiast w „statystycznym” nadleśnictwie w LP – 10 411, a w nadleśnictwie poza LKP – 10 759.

Z porównania liczby różnych form edukacji online zrealizowanych we wszystkich nadleśnictwach Lasów Państwowych (429 nadleśnictw) oraz nadleśnictwach LKP (74 nadleśnictwa) wy-

nika, że część z nich została zrealizowana w nadleśnictwach promocyjnych w większym stopniu. Dotyczy to zwłaszcza warsztatów (80%), lekcji (50%) i konkursów (35,3%), czyli najbardziej wartościowych form edukacji online.

Najwyższą frekwencję uczestników różnych form edukacji prowadzonej w trybie online (udział w lekcjach, warsztatach i konkursach) odnotowały leśne kompleksy promocyjne „Lasy Janowskie” (320 uczestników), „Lasy Oliwsko-Darżlubskie” (306 uczestników) oraz „Puszcza Niepołomska” (233 uczestników) – **wykres 9.A.1**.

Największą liczbę wyświetleń różnych form edukacji online odnotowały leśne kompleksy promocyjne (średnio na jedno nadleśnictwo) „Puszcza Niepołomska” (87 363 wyświetleń), „Lasy Janowskie” (64 859 wyświetleń) oraz „Lasy Elbląsko-Żuławskie” (43 000 wyświetleń) – **wykres 9.A.2**.

Najpopularniejszą formą edukacji online stosowaną przez leśne kompleksy promocyjne były filmy edukacyjne (102 filmy wyświetlone 163 785 razy, co stanowi 51,35% wyświetleń różnych form edukacji online zrealizowanej przez LKP) – **wykres 8.A.2, tabela 8.A**.

Najwięcej filmów przygotowano w LKP „Puszcza Niepołomska” – 20 filmów wyświetlonych 33 300 razy, w LKP „Lasy Beskidu Śląskiego” – 17 filmów wyświetlonych 13 200 razy oraz w LKP „Puszcza Knyszyńska” – 13 filmów wyświetlonych 5587 razy i „Puszcza Białowieska” – 13 filmów wyświetlonych 4122 razy (**tabela 8.A.2**).

Do innych cieszących się zainteresowaniem form edukacji online należą materiały edukacyjne zamieszczane na stronach internetowych nad-

Formy edukacji online na terenie nadleśnictw LP i leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r.

LP.	FORMA EDUKACJI ONLINE	LICZBA FORM W NADLEŚNICTWACH (429 NADL.)	LICZBA FORM W LKP (74 NADL.)	UDZIAŁ % FORM EDUKACJI W LKP
1	Lekcje online	68	34	50,0%
2	Warsztaty online	30	24	80,0%
3	Konkursy leśne online	17	6	35,3%
4	Materiały edukacyjne online	635	65	10,2%
5	Filmy edukacyjne online	320	102	31,9%
6	Wydawnictwa edukacyjne online	2	0	0,0%
7	Wystawy online	1	0	0,0%
Razem	x	1 073	231	21,53%

leśnictw LKP (65 materiałów wyświetlonych 60 503 razy, co stanowi 18,97% wyświetleń różnych form edukacji online zrealizowanej przez LKP) – **wykres 8.A.2, tabela 8.A.**

Najwięcej materiałów edukacyjnych (np. prezentacji) na własnych stronach internetowych przygotowały nadleśnictwa LKP „Bory Lubuskie” – 24 materiały wyświetlone 5564 razy, LKP „Puszcza Notecka” – 15 materiałów wyświetlonych 1711 razy oraz LKP „Lasy Mazurskie” – 11 materiałów edukacyjnych wyświetlonych 39 053 razy (**tabela 8.A.1**).

Propozycją angażującą bezpośrednio uczestników edukacji online były lekcje prowadzone przez edukatorów z nadleśnictw promocyjnych, głównie dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Z tej formy edukacji (łącznie 34 lekcje) skorzystało 584 uczestników, co stanowi 34% uczestników edukacji online – tabela 8.A. Wyróżnić tu można LKP „Lasy Oliwsko-Darżlubskie” (16 lekcji, w których udział wzięło 336 osób) oraz LKP „Puszcza Knyszyńska” (10 lekcji wyświetlonych 233 razy) – **tabela 8.A.1**.

Warsztaty online to propozycje aktywnych zajęć dla różnych grup wiekowych, których uczestnicy wykonują określone przez organizatora zadanie (najczęściej manualne). Z tej formy edukacji (łącznie 24 zajęcia) skorzystało 655 uczestników (38,1% uczestników edukacji online). Wyróżnić tu należy nadleśnictwa LKP „Lasy Oliwsko-Darżlubskie”, które zorganizowały 13 warsztatów online, w których udział wzięło 276 osób – **tabela 8.A.1**.

Dodatkowo LKP „Lasy Mazurskie” oraz LKP „Puszcza Świętokrzyska” przygotowały po dwa konkursy online, natomiast LKP „Puszcza Niepołomicza” i LKP „Lasy Bieszczadzkie” po jednym konkursie. W sumie w 6 konkursach online wzięło udział 480 osób (27,9% uczestników edukacji leśnej online), a informacje i materiały związane z konkursami zostały wyświetlone 91 772 razy – **tabela 8.A**.

W porównaniu do poprzedniego roku widoczny jest znaczny spadek różnorodności form

działalności edukacyjnej online prowadzonej przez leśne kompleksy promocyjne w 2022 roku oraz liczby uczestniczących w nich osób. Związane jest to ze wzrostem zainteresowania edukacją prowadzoną w tradycyjny sposób w bezpośrednim kontakcie z leśnikami i leśniczkami, np. podczas zajęć terenowych w lesie lub podczas akcji i imprez edukacyjnych oraz innych wydarzeń.

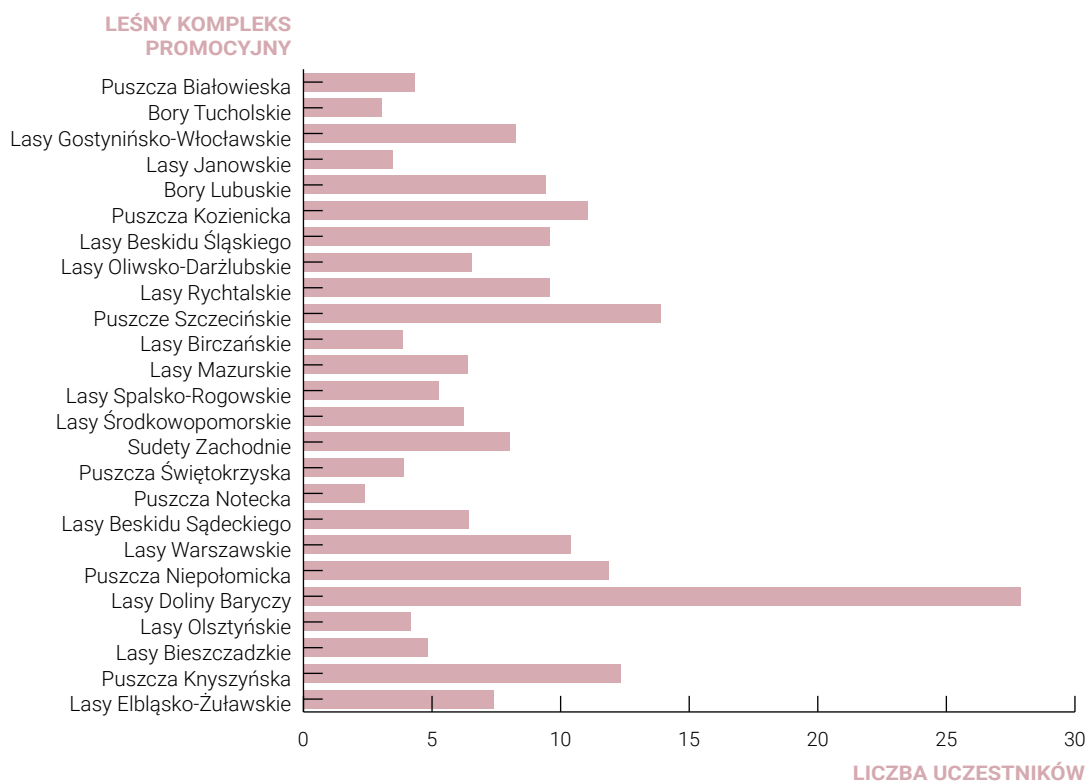
3. Współpraca i kadra nadleśnictw LKP w edukacji leśnej społeczeństwa

Nadleśnictwa leśnych kompleksów promocyjnych, podobnie jak wszystkie nadleśnictwa Lasów Państwowych, współpracują najczęściej ze szkołami. Jedno nadleśnictwo promocyjne współpracowało w 2022 r. średnio z 17 szkołami (w nadleśnictwach poza LKP 13 szkół), przy czym najwięcej współpracujących szkół wykazano w LKP „Puszcza Knyszyńska” – średnio 37 na jedno nadleśnictwo (**tabela 9**).

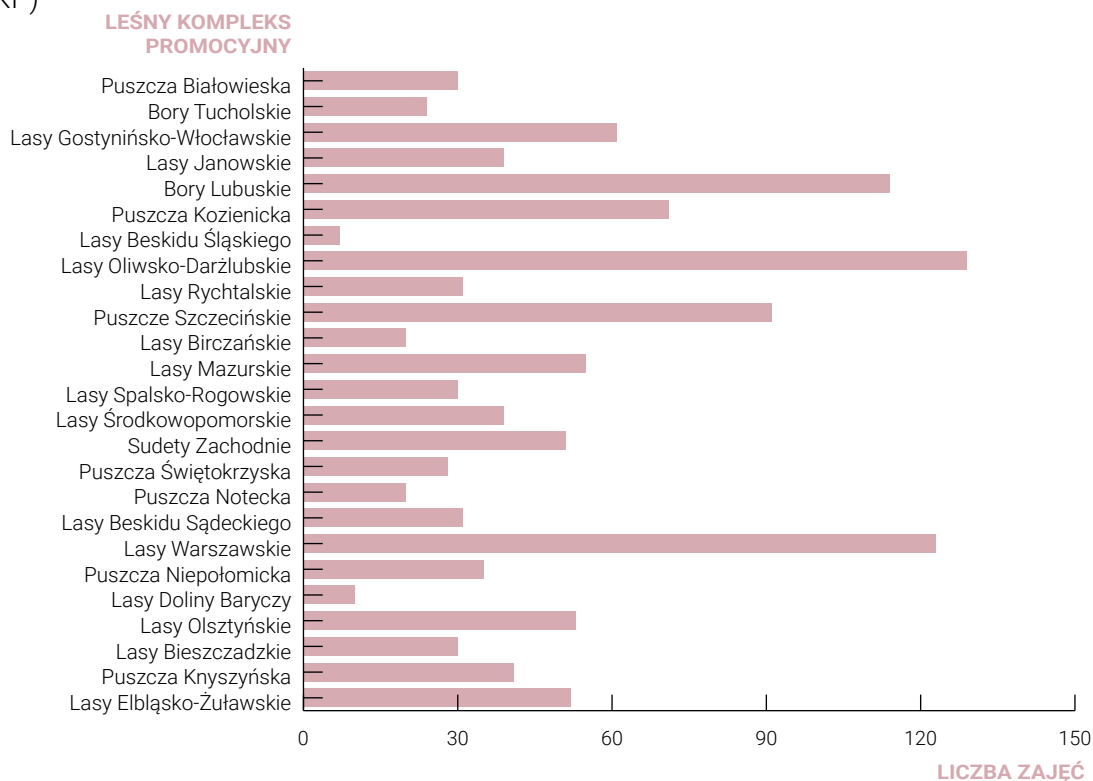
Zaangażowanie leśników nadleśnictw LKP w edukację społeczeństwa wynosiło w 2022 r. średnio 22 pracowników na jedno nadleśnictwo, czyli o 3 osoby więcej niż w nadleśnictwach poza LKP. Tutaj ponadto (w LKP) skupione są niemal wszystkie etaty edukacyjne w Lasach Państwowych – mowa o pracownikach (na ogół specjalistach ds. edukacji lub kierownikach ośrodków) poświęcających na działalność edukacyjną powyżej 70% swego czasu pracy.

W nadleśnictwach poszczególnych leśnych kompleksach promocyjnych różnie kształtuje się liczebne zaangażowanie pracowników w obsługę edukacyjną osób odwiedzających ich teren. Najwięcej pracowników zajmowało się edukacją społeczeństwa w nadleśnictwach LKP „Lasy Birczańskie” – 46 osób średnio w jednym nadleśnictwie oraz LKP „Lasy Elbląsko-Żuławskie” – 39 osób (**wykres 12**).

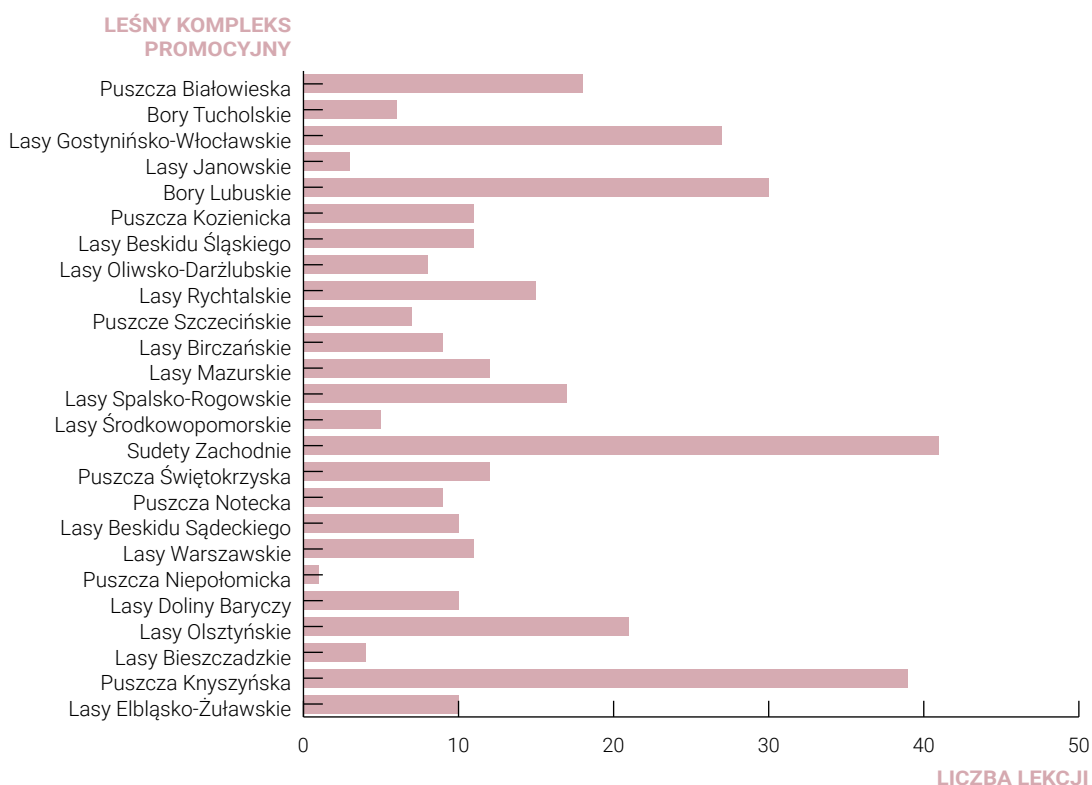
Wykres 9. Frekwencja ogólna uczestników różnych form edukacji na jedno nadleśnictwo w leśnych kompleksach promocyjnych w 2022 r. (według LKP)

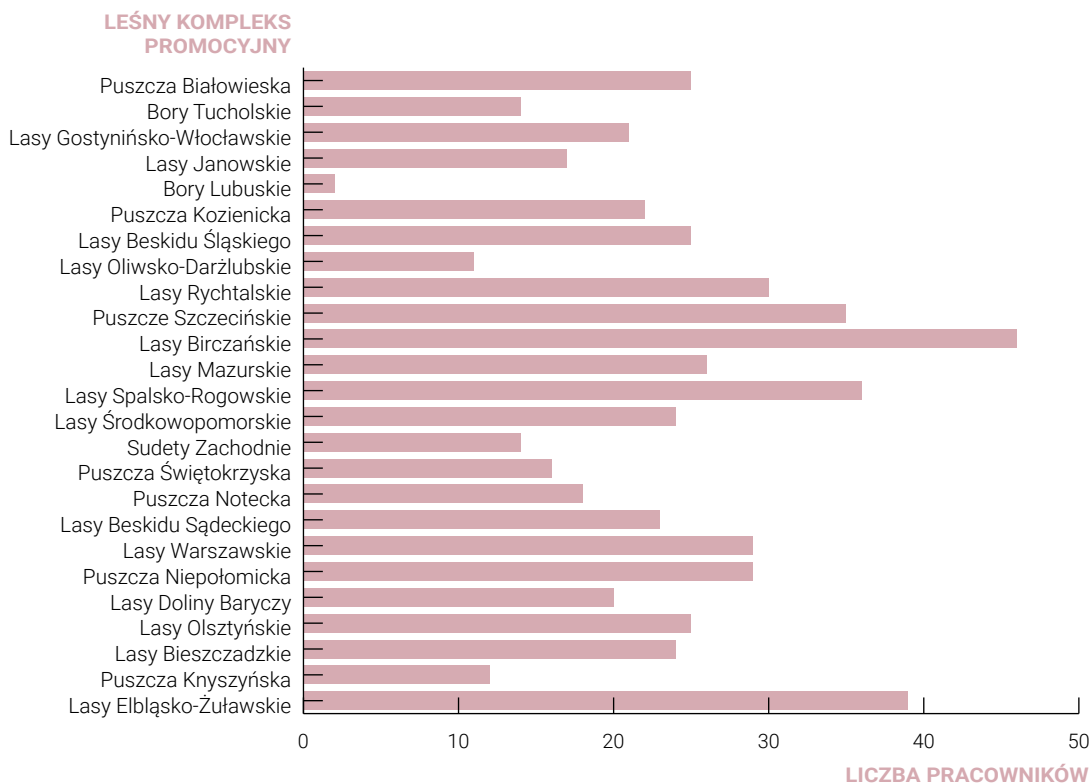
Wykres 10. Zajęcia terenowe w nadleśnictwach leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r. (według LKP)

Wykres 11. Lekcje w szkole przeprowadzone przez pracowników nadleśnictw leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r. (według LKP)

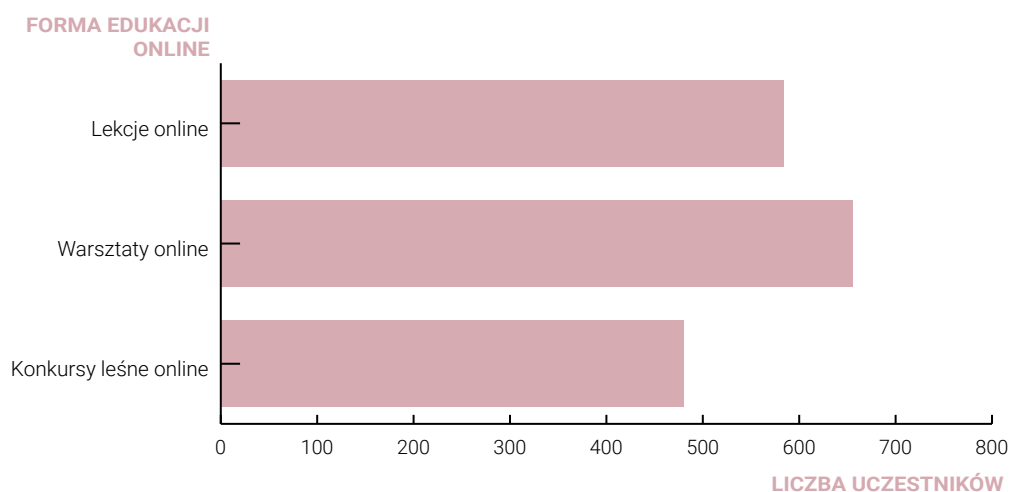

Wykres 12. Pracownicy nadleśnictw leśnych kompleksów promocyjnych angażujący się w edukację leśną społeczeństwa w 2022 r. (według LKP)

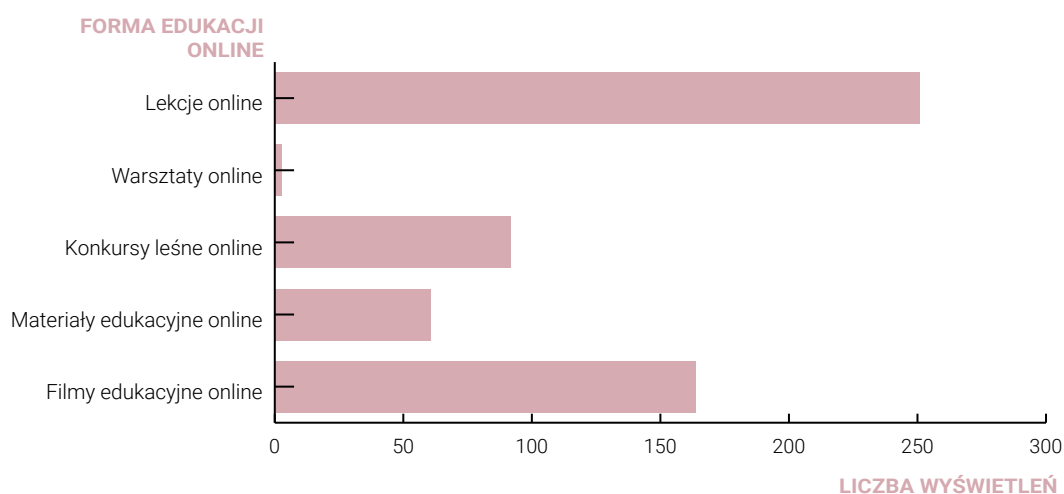

Wykres 8. Formy edukacji leśnej online zrealizowane przez leśne kompleksy promocyjne i frekwencja (uczestnicy) w 2022 r.

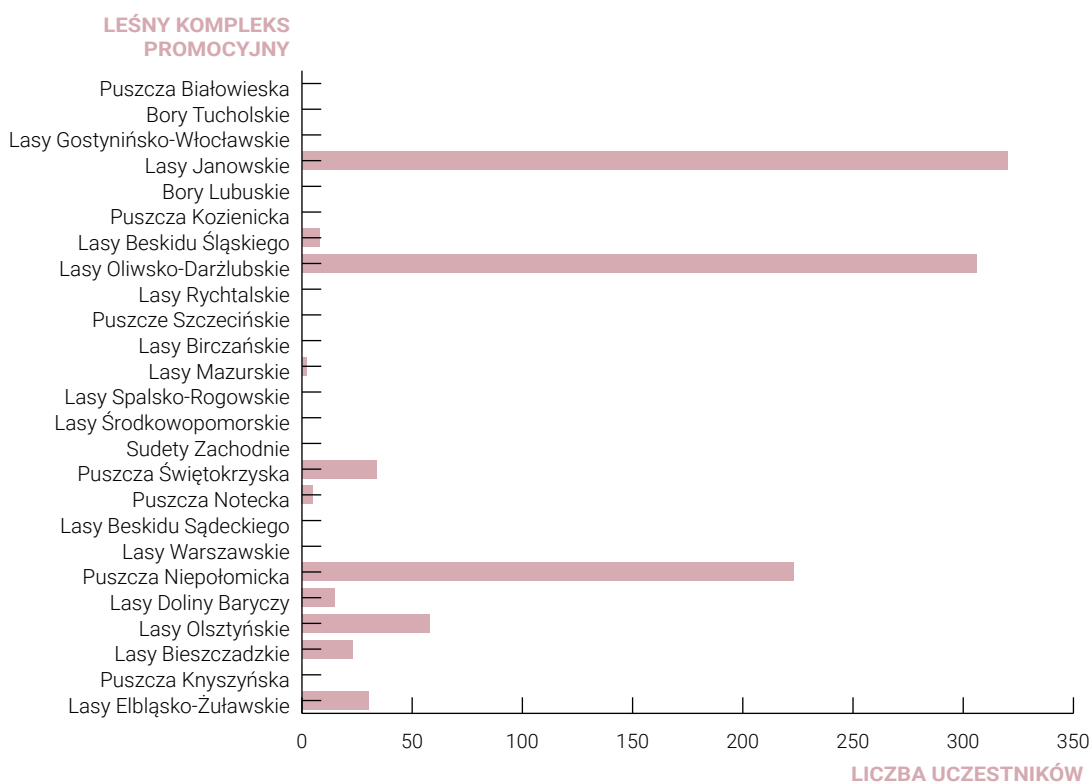

Wykres 8.A.2. Formy edukacji w trybie online zrealizowane przez leśne kompleksy promocyjne i frekwencja (wyświetlenia) w 2022 r.

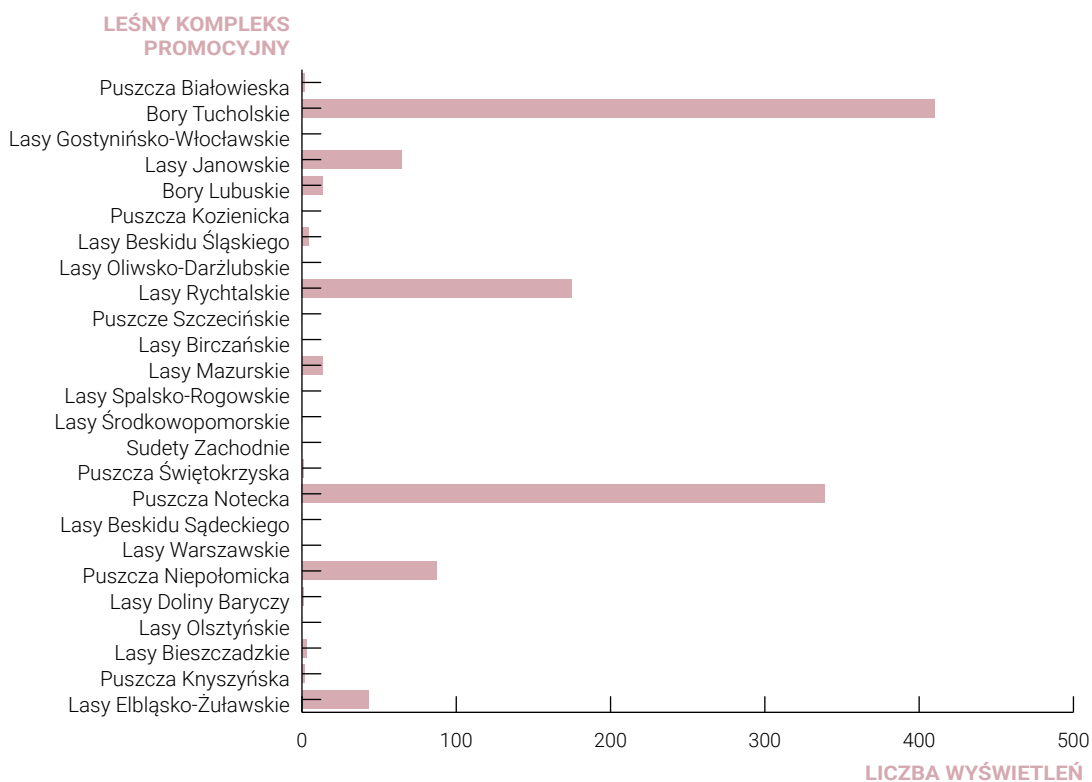

2.1. Formy edukacji leśnej w trybie online w leśnych kompleksach promocyjnych

Wykres 9.A.1. Frekwencja uczestników różnych form edukacji w trybie online na jedno nadleśnictwo w leśnych kompleksach promocyjnych w 2022 r. - lekcje, warsztaty i konkursy

Wykres 9.A.2. Frekwencja (wyświetlenia) różnych form edukacji w trybie online na jedno nadleśnictwo w leśnych kompleksach promocyjnych w 2022 r.

**IV.
Finansowanie
edukacji leśnej
w 2022 r.**

Z puli środków przeznaczonych na działalność edukacyjną Lasów Państwowych w 2022 r. finansowano przede wszystkim:

- utrzymanie i wyposażenie ośrodków edukacji w leśnych kompleksach promocyjnych, izb leśnych, ścieżek dydaktycznych i innych obiektów edukacji;
- zakup nagród w dla uczestników konkursów oraz materiałów i środków dydaktycznych do prowadzenia edukacji leśnej, w tym tablic, publikacji, sprzętu do obserwacji przyrody, sprzętu audiowizualnego;
- przygotowanie i druk własnych materiałów oraz wydawnictw edukacyjnych – folderów, przewodników i map.

1. Wydatki Lasów Państwowych na edukację leśną społeczeństwa

Suma wydatków na działalność edukacyjną Lasów Państwowych w 2022 r. wyniosła ponad 38,7 mln zł (**tabela 10**). Głównym źródłem finansowania edukacji leśnej społeczeństwa były wydatki własne nadleśnictw (90,47%), środki funduszu leśnego (3,05%) oraz środki z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska (2,86%). Wsparcie na cele edukacyjne Lasy Państwowe otrzymały także z innych źródeł (3,51%).

W 2022 r. wydatki jednego nadleśnictwa na działalność edukacyjną wyniosły średnio 90,4 tys. zł (w tym własne – średnio 81,8 tys. zł). Wydatki te są jednak zróżnicowane na terenie kraju i wynoszą od 31,2 tys. zł dla jednego nadleśnictwa RDLP Radom do 206 tys. zł w RDLP Warszawa (**tabela 10**).

Na uwagę zasługuje znaczący udział środków zewnętrznych w finansowaniu działalności edukacyjnej nadleśnictw regionalnych dyrekcji w Poznaniu, Pile i Wrocławiu.

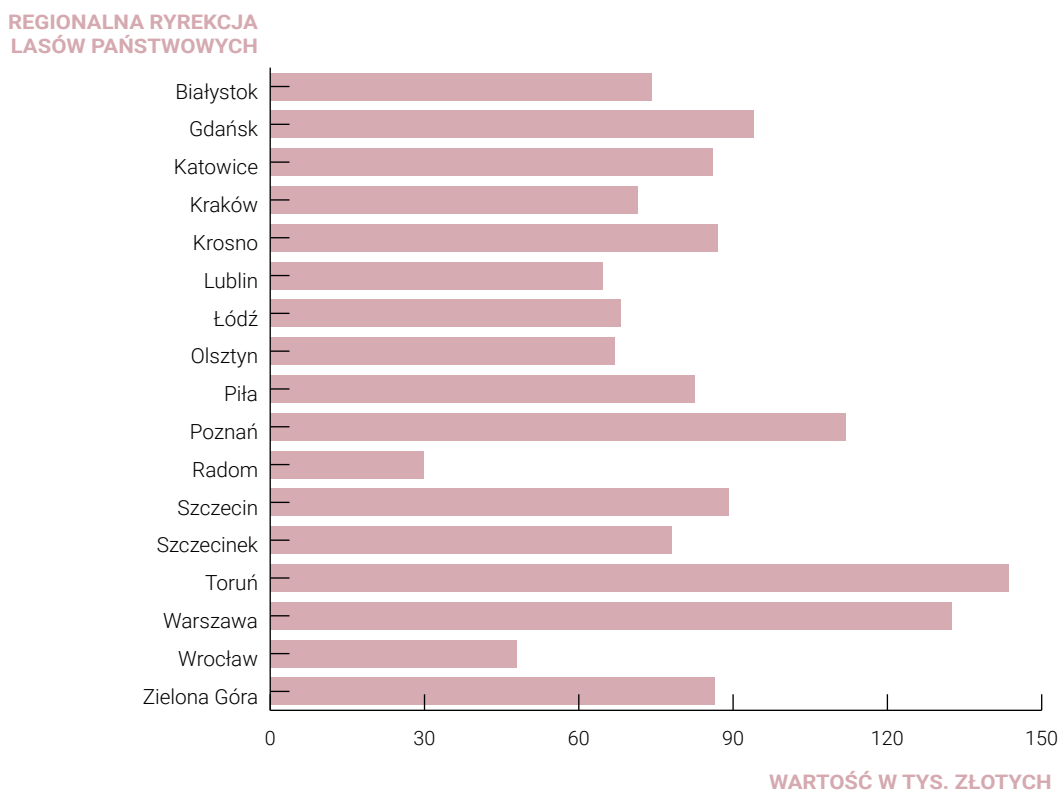
2. Wydatki leśnych kompleksów promocyjnych na edukację leśną społeczeństwa

Wydatki na działalność edukacyjną 74 nadleśnictw wchodzących w skład 25 leśnych kompleksów promocyjnych wyniosły w 2022 r. 13 514,5 tys. zł – **tabela 11**. Stanowią one 36,13% wszystkich wydatków poniesionych na tę sferę działalności w Lasach Państwowych. Źródła finansowania edukacji w leśnych kompleksach promocyjnych i ich struktura nie różnią się zasadniczo od obrazu całych Lasów Państwowych. Istotna różnica dotyczy natomiast wysokości wydatków w przeliczeniu na jedno nadleśnictwo.

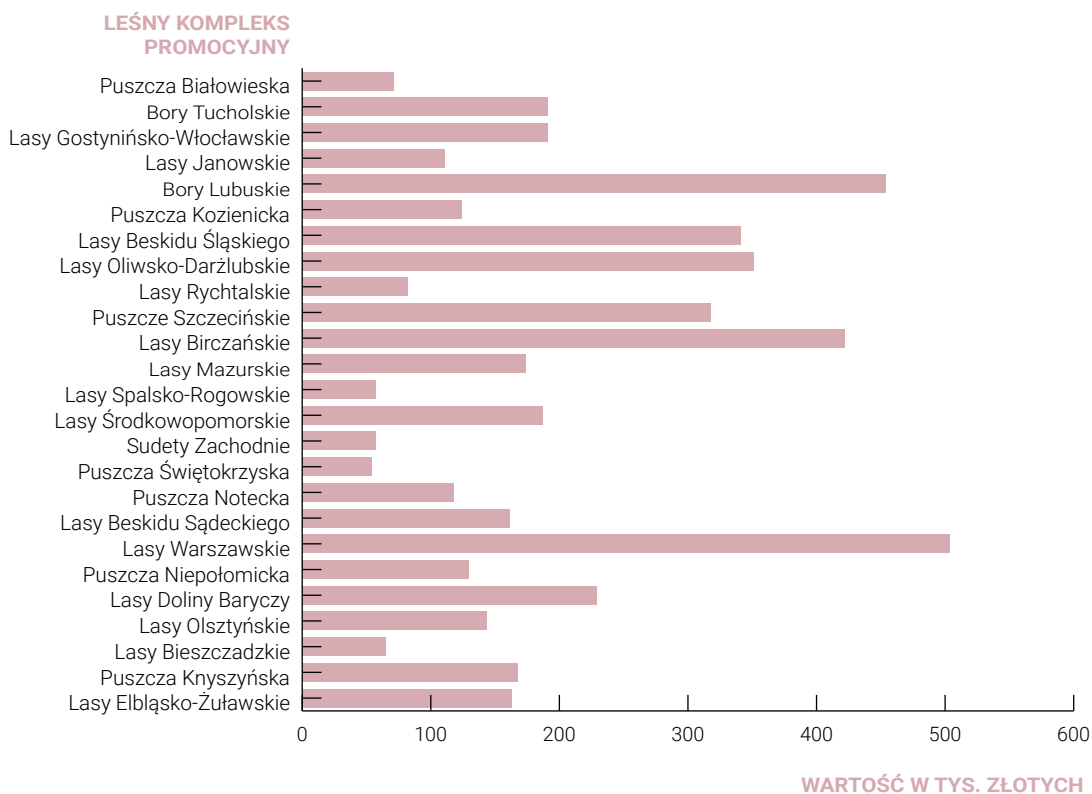
W leśnych kompleksach promocyjnych średnie wydatki jednego nadleśnictwa mieściły się w granicach od 54,1 tys. zł w LKP „Puszcza Świętokrzyska” do 503,9 tys. zł w LKP „Lasy Warszawskie” (**wykres 14**).

Średnie wydatki jednego nadleśnictwa LKP w kraju wyniosły 182,6 tys. zł, natomiast nadleśnictwa spoza LKP 67,31 tys. zł. Wyższe koszty działalności edukacyjnej nadleśnictw promocyjnych wynikają m. in. z konieczności utrzymania ośrodków edukacji, izb leśnych i innej infrastruktury edukacyjnej, bogactwa oferty oraz dużej frekwencji uczestników działań edukacyjnych.

Wykres 13. Koszty własne nadleśnictw na edukację leśną społeczeństwa w 2022 r. (według RDLP)

Wykres 14. Wydatki ogółem nadleśnictw Leśnych Kompleksów Promocyjnych na edukację leśną społeczeństwa w 2022 r. (według LKP)

V. Podsumowanie

1. Edukacja leśna społeczeństwa jest jednym z ważnych zadań realizowanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Zarządzenie nr 57 Dyrektora Generalnego LP z 2003 r. wprowadziło obowiązek planowania i sprawozdawczości w tym zakresie. Niniejszy Raport (za rok 2022) jest posumowaniem 19. roku planowej działalności edukacyjnej Lasów Państwowych.
2. W 2022 r. Lasy Państwowe podczas działań edukacyjnych korzystały z ponad 6,9 tys. różnych obiektów. Były to ośrodki edukacji (58), izby leśne (240), wiaty edukacyjne (482) i najbardziej popularne – leśne ścieżki edukacyjne (850). Edukacji służyły też 1762 obiekty związane z gospodarką leśną (szkółki leśne, wybrane drzewostany, obiekty małej retencji) i 3508 obiektów niezwiązanych z gospodarką (rezerваты przyrody, obiekty kulturowe i in.). Wykorzystanie obiektów edukacyjnych Lasów Państwowych w 2022 r. było większe, w porównaniu do dwóch poprzednich lat, w których to część z tych obiektów było wyłączonych lub czasowo zamkniętych ze względu na sytuację pandemiczną w kraju (rok 2020 – 6049 obiektów; rok 2021 – 5646 obiektów; rok 2022 – 6900 obiektów łącznie).
3. W porównaniu do dwóch poprzednich lat (pandemia COVID-19), w roku 2022, widoczny jest znaczny wzrost liczby różnych form edukacji prowadzonych w tradycyjny sposób, zapewniający bezpośredni kontakt z lasem i leśnikami, oraz liczby ich uczestników. Według danych z nadleśnictw 17 regionalnych dyrekcji, leśnicy przeprowadzili 26 504 tradycyjne zajęcia edukacyjne (w 2021 r. – ponad 22 tys.), w których wzięło udział (bez festynów i targów) ponad 1,7 mln uczestników (w 2021 r. – ponad 1,1 mln). Wśród różnych grup odbiorców edukacji leśnej prowadzonej w tradycyjny sposób największą grupę stanowili uczniowie szkół podstawowych (34,13%). Uczestnicy edukacji – podobnie jak w ubiegłych latach – najczęściej korzystali z akcji i imprez edukacyjnych (43,38%; w roku 2021 – 36,37%) oraz z zajęć terenowych i wycieczek z przewodnikiem (23,15%; w roku 2021 – 31,04%). Widoczny jest tu wyraźny wzrost popularności akcji i imprez edukacyjnych na tle innych form edukacji.
4. Sumaryczna frekwencja rejestrowanych uczestników różnych form edukacji leśnej prowadzonej w sposób tradycyjny przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych w 2022 r. była wyraźnie wyższa niż w 2021 r. i zamknęła się liczbą 1 785 855 osób (w 2021 r. – 1 164 981 osób). Na ten wynik złożyła się działalność edukacyjna 429 nadleśnictw, biur regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie i Leśnego Banku Genów Kostrzyca. W innych, na ogół nierejestrowanych formach działalności edukacyjnej, promocyjnej, informacyjnej jednostek Lasów Państwowych (np. stoiska edukacyjne na festynach, targach i festiwalach nauki) uczestniczyło szacunkowo ponad 1,7 mln osób (w 2021 r. – ponad 1,2 mln osób).
5. W roku 2022 zarówno nadleśnictwa, jak i inne jednostki Lasów Państwowych kontynuowały prowadzenie edukacji w trybie online, jako uzupełnienie podstawowych form edukacji leśnej, które opierają się głównie na bezpośrednim kontakcie z leśnikami i lasem. Z oferty edukacyjnej prowadzonej w trybie online skorzystało łącznie ponad 4,5 mln osób (w roku 2021 – 3,8 mln osób), w tym 4 466 310 mln to suma uczestników i wyświetleń różnych form edukacji online prowadzonej przez nadleśnictwa. Najpopularniejszą formą edukacji online były – podobnie jak w ubiegłym roku – filmy edukacyjne (320 filmów, 2,4 mln wyświetleń) oraz materiały edukacyjne (np. prezentacje) zamieszczane na stronach internetowych nadleśnictw (635 materiałów, ponad 1,3 mln wyświetleń). Natomiast w najbardziej efektywnych formach edukacji leśnej online, czyli lekcjach, warsztatach i konkur-

sach, wzięło udział łącznie 2918 osób, czyli zdecydowanie mniej niż w roku ubiegłym (2021 r. – 30 351 osób).

6. W działalności edukacyjnej Lasów Państwowych podstawową rolę odgrywa współpraca z placówkami oświatowymi. W 2022 r. nadleśnictwa współpracowały w całym kraju z blisko 6 tys. szkół podejmując 5,8 tys. wspólnych przedsięwzięć, czyli lekcji, zajęć terenowych, akcji edukacyjnych, konkursów, itp. Średnio każde nadleśnictwo w kraju współpracowało z 14 szkołami (w 2021 r. z 11 szkołami), przy czym najwięcej szkół ma bliski kontakt z nadleśnictwami zlokalizowanymi przy większych aglomeracjach miejskich. Duże znaczenie w popularyzacji działalności edukacyjnej Lasów Państwowych mają media, czyli prasa, radio i telewizja. Wspólne przedsięwzięcia nadleśnictw z mediami w roku 2022 to ponad 1,8 tys. artykułów prasowych, audycji radiowych i programów telewizyjnych.

7. Dobrze widoczna obecność Lasów Państwowych w nieformalnej edukacji przyrodniczej i ekologicznej społeczeństwa jest możliwa dzięki powszechnemu zaangażowaniu leśników w tę działalność. W 2022 r. ponad 8 tys. leśników poświęciło część swojego czasu pracy na działalność edukacyjną (średnio 20 osób na nadleśnictwo). Najliczniejszą grupą podejmującą działania edukacyjne byli – jak co roku – leśniczowie i podleśniczowie (48,63%) oraz specjaliści i referenci (23,74%). W działaniach edukacyjnych biur regionalnych dyrekcji uczestniczyło w 2022 r. łącznie 46 pracowników, głównie specjalistów (28 osób). Oprócz leśników z nadleśnictw i regionalnych dyrekcji LP w całym kraju działalnością edukacyjną zajmują się także pracownicy Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie (19 pracowników) i Leśnego Banku Genów Kostrzyca (3 specjalistów).

8. Zadania edukacyjne w skali krajowej podejmuje Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Do jego zadań należy koordynowanie i wspieranie działań edukacyjnych podejmowanych przez jednostki LP, zarządzanie witryną internetową Lasów Państwowych, działalność wydawnicza, aktywność medialna, w tym w także w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, YouTube). Liczba obserwujących główny profil Lasów Państwowych na FB osiągnęła pułap 145 tys. użytkowników. Dzienny zasięg postów osiągnął średnią wartość 70 tys. W skali roku zasięg profilu to ponad 5 mln użytkowników. Popularny kanał Echa leśne TV (YouTube) zyskał 18 tys. nowych subskrybentów. Filmy na tym kanale zostały wyświetlone ponad 6 mln razy. Kanał TV LP zanotował w 2022 r. wzrost liczby subskrybentów do 35,7 tys. i uzyskał ponad 1,5 mln wyświetleń.

Podstawowe źródło informacji o PGL LP oraz o tym, co aktualnie dzieje się w polskich lasach, stanowi strona internetowa Lasów Państwowych. W 2022 r. strona główna Lasów Państwowych zanotowała 5,1 mln odsłon. W 2022 r. uruchomiono nową stronę internetową „Leśna szkoła z klimatem” we współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, gdzie umieszczono materiały (m.in. scenariusze zajęć) służące inspirowaniu uczniów i nauczycieli do działań sprzyjających ochronie środowiska i jego zasobów. Nowością jest także uruchomienie profilu Lasów Państwowych w serwisie społecznościowym TikTok. Nowy profil zaobserwowało 26 tys. użytkowników, a opublikowane filmy zostały obejrzone blisko 3 mln razy. Liczba odbiorców różnych kanałów medialnych Lasów Państwowych wskazuje na niebagatelną rolę Centrum Informacyjnego w wypełnianiu misji edukacyjnej prowadzonej także w trybie online.

9. Szczególny udział w działalności edukacyjnej Lasów Państwowych mają 74 nadleśnictwa wchodzące w skład 25 leśnych kompleksów promocyjnych.

- Nadleśnictwa leśnych kompleksów promocyjnych posiadają bogatszą infrastrukturę edukacyjną niż pozostałe nadleśnictwa. Dotyczy to zwłaszcza ośrodków edukacji, ogrodów botanicznych i parków dendrologicznych oraz wybranych drzewostanów.
  - Frekwencja ogółem oraz udział w tradycyjnych formach edukacji są wyższe niż w nadleśnictwach poza LKP. Średnia frekwencja ogółem na jedno nadleśnictwo w LKP to 7322 osoby, natomiast w „statystycznym” nadleśnictwie w LP – 3995 osób, a w nadleśnictwie poza LKP – 3302 osób. Przełożyło się to na odpowiednio większą liczbę zrealizowanych form edukacji. W każdym przypadku nadleśnictwo LKP przeprowadziło tych form więcej, niż nadleśnictwo spoza LKP, szczególnie dotyczy to zajęć w izbie i / lub ośrodku (w nadleśnictwach LKP średnio 46 zajęć, a w nadleśnictwach poza LKP – średnio 9 zajęć) oraz spotkań edukacyjnych poza szkołą (w nadleśnictwach LKP 7 spotkań, a w nadleśnictwach poza LKP 2 spotkania). Natomiast średnia frekwencja w różnych formach edukacji online była w 2022 r. niższa (na jedno nadleśnictwo w LKP wyniosła 8739, natomiast w „statystycznym” nadleśnictwie w LP średnia frekwencja ogółem to 10 411, a w nadleśnictwie poza LKP – 10 759). Jednak z porównania liczby różnych form edukacji online zrealizowanych we wszystkich nadleśnictwach Lasów Państwowych (429 nadleśnictw) oraz nadleśnictwach LKP (74 nadleśnictwa) wynika, że część z nich została zrealizowana w nadleśnictwach promocyjnych w większym stopniu. Dotyczy to zwłaszcza warsztatów (80%), lekcji (50%) i konkursów (35,3%), czyli najbardziej wartościowych form edukacji online.
  - Zaangażowanie leśników nadleśnictw LKP w edukację społeczeństwa wynosiło w 2022 r. średnio 22 pracowników na jedno nadleśnictwo, czyli o 3 osoby więcej niż w nadleśnictwach poza LKP.
10. Suma wydatków na działalność edukacyjną Lasów Państwowych w 2022 r. wyniosła ponad 38,7 mln zł (w 2021 r. ponad 27,6 mln zł.). Głównym źródłem finansowania edukacji leśnej społeczeństwa były środki własne nadleśnictw (90,47%), funduszu leśnego (3,05%) oraz środki z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska (2,86%). Wsparcie na cele edukacyjne Lasy Państwowe otrzymały także z NFOŚiGW (0,10%) oraz z innych źródeł (3,51%). W 2022 r. wydatki jednego nadleśnictwa na działalność edukacyjną wyniosły średnio 90,4 tys. zł (w tym wydatki własne średnio 81,8 tys. zł). Wydatki na działalność edukacyjną 74 nadleśnictw wchodzących w skład 25 leśnych kompleksów promocyjnych wyniosły w 2022 r. 13 514,5 tys. zł. Stanowią one 36,13% wszystkich wydatków poniesionych na tę sferę działalności w Lasach Państwowych. Na powyższe koszty składają się przede wszystkim koszty utrzymania ośrodków edukacji i izb leśnych, bogata oferta oraz duża frekwencja uczestników edukacji w porównaniu z nadleśnictwami spoza kompleksów promocyjnych.
11. Edukacja leśna ulega ciągłym zmianom, pojawiają się nowe trendy, metody i techniki kształcenia, a także globalne wyzwania, głównie w edukacji dla zrównoważonego rozwoju. Leśni edukatorzy nadążają za tymi wyzwaniami. Jest to możliwe dzięki podnoszeniu kompetencji przez edukatorów i edukatorki leśne, którzy uczestniczą w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, a także dzięki publikacjom i materiałom edukacyjnym wydawanym przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych.

VI. Tabele

Tabela 1. Obiekty Lasów Państwowych wykorzystywane w edukacji leśnej społeczeństwa na terenie nadleśnictw i leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r.

OBIEKT	OGÓLEM NA TERENIE LP	NA TERENIE LKP	UDZIAŁ % OBIEKTÓW LKP ³
Ośrodek edukacji leśnej	58	32	55,2
Izba edukacji leśnej	240	50	20,8
Leśna wiata edukacyjna (= zielona klasa)	482	108	22,4
Leśna ścieżka edukacyjna (= dydaktyczna)	850	211	24,8
Punkt (powierzchnia) edukacji leśnej ¹ (razem) w tym:	1 762	546	31,0
• szkółka leśna	287	48	16,7
• drzewostan (np. nasienny, ochronny)	665	241	36,2
• obiekt małej retencji	358	99	27,7
• inny	452	158	35,0
Inne obiekty ² w tym:	3 508	909	25,9
• a) rezerwat przyrody	620	139	22,4
• b) ogród, park dendrologiczny	108	38	35,2
• c) obiekty kultury, tradycji	1 278	260	20,3
• d) inny	1 502	472	31,4

1. Punkt (powierzchnia) edukacji leśnej – to oznakowany obiekt związany z gospodarką leśną, a jednocześnie stale lub okresowo wykorzystywany w edukacji leśnej, np. szkółka leśna, wyluszcarnia nasion, drzewostan zachowawczy i nasienny.

2. Inne obiekty (wykorzystywane w działalności edukacyjnej nadleśnictwa) – to oznakowane obiekty, które nie są związane bezpośrednio z gospodarką leśną, np. rezerваты przyrody, parki i ogrody dendrologiczne, zagrody dla zwierząt, obiekty kultury, tradycji, pamięci historycznej.

3. Udział % obiektów LKP w ogólnej liczbie obiektów edukacyjnych w Lasach Państwowych. W skład 25 LKP wchodzi łącznie 74 nadleśnictwa, czyli 17,2% ogółu (429) nadleśnictw w Lasach Państwowych. Stąd można uznać, że udział danego rodzaju obiektów, zbliżony do 17%, wskazuje na równomierne ich rozmieszczenie na terenie LP.

Tabela 2. Obiekty Lasów Państwowych wykorzystywane w edukacji leśnej społeczeństwa w 2022 r. (według RDLP)

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	BIALYSTOK	GDAŃSK	KATOWICE	KRAKÓW	KROSNO	LUBLIN	ŁÓDŹ	OLSZTYN	PILA	POZNAŃ	RADOM	SZCZECIN	SZCZECINEK	TORUŃ	WARSZAWA	WROCLAW	ZIELONA GÓRA	RAZEM
Liczba nadleśnictw	31	15	38	16	26	25	19	32	20	25	23	35	30	27	14	33	20	429
Ośrodek edukacji	7	1	7	2	4	1	1	3	5	9	3	1	2	3	3	5	1	58
Izba edukacji leśnej	13	6	30	4	20	20	11	19	7	22	11	19	7	23	8	12	8	240
Leśna wiata edukacyjna	28	14	39	24	33	21	42	31	20	40	23	25	27	45	26	29	15	482
Ścieżka edukacyjna	73	35	97	42	80	52	41	54	34	67	34	48	39	37	27	63	27	850
PUNKT edukacji leśnej ¹ , ogółem	131	45	294	72	113	62	51	78	100	122	82	140	133	119	43	127	50	1762
w tym:																		
• szkółka leśna	20	6	17	15	13	19	16	23	11	19	16	22	23	26	9	21	11	287
• drzewostan	33	14	217	20	52	17	16	21	56	32	37	29	40	24	11	30	16	665
• obiekt małej retencji	20	3	30	19	33	11	12	8	9	52	8	45	24	26	6	46	6	358
• inne	58	22	30	18	15	15	7	26	24	19	21	44	46	43	17	30	17	452
INNE obiekty edukacyjne ² , ogółem	250	201	1031	93	366	112	115	105	101	241	260	204	58	120	105	110	36	3508
w tym:																		
• rezerwat przyrody	48	35	71	38	45	30	34	23	14	45	48	35	16	38	42	43	15	620
• ogród, park dendrológ.	6	8	18	0	7	4	2	5	7	4	2	9	6	11	5	11	3	108
• obiekty kultury	103	18	813	12	93	14	24	12	21	30	14	25	4	32	16	42	5	1278
• inne	93	140	129	43	221	64	55	65	59	162	196	135	32	39	42	14	13	1502

1. Punkt (powierzchnia) edukacji leśnej - to oznakowany obiekt związany z gospodarką leśną, a jednocześnie stale lub okresowo wykorzystywany w edukacji leśnej, np. szkółka leśna, drzewostan zachowawczy i nasienny.

2. Inne obiekty (wykorzystywane w działalności edukacyjnej nadleśnictwa) to oznakowane obiekty, które nie są związane bezpośrednio z gospodarką leśną, np. rezerваты przyrody, parki i ogrody dendrologiczne.

Tabela 3. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Lasy Państwowe i frekwencja w 2022 r. (w nadleśnictwach 17 RDLP)

FORMA EDUKACJI	OGÓLEM			W TYM:			
	LICZBA ZAJĘĆ ³	LICZBA UCZESTNIKÓW	UDZIAŁ % UCZESTNIKÓW	DZIECI PRZED-SZKOLNE 3-6 LAT	DZIECI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH 7-15 LAT	MŁODZIEŻ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH 16-19 LAT	STUDENCI I DOROŚLI, POWYŻEJ 19 LAT
Zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem	10 858	396 812	23,15	104 497	183 311	43 833	65 171
Zajęcia w izbie edukacji leśnej	6 596	189 844	11,08	49 124	83 288	23 989	33 443
Spotkania z leśnikiem (lekcje) w szkołach	4 258	188 542	11,00	85 478	79 784	13 254	10 026
Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (w domu kultury, muzeum, urzędzie gminy itp.)	1 283	48 183	2,81	8 088	19 088	3 722	17 285
Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.) ²	567	73 212	4,27	11 372	34 762	8 974	18 104
Akcje, imprezy edukacyjne	2 776	743 418	43,38	95 484	164 603	79 653	403 678
Wystawy edukacyjne	166	73 853	4,31	14 460	20 182	8 883	30 328
Razem	26 504	1 713 864	100,00	368 503	585 018	182 308	578 035
Udział % grup wiekowych	X	100,00		21,50	34,13	10,64	33,73
Inne, np. festyny, targi itp. ¹	X	1 218 171		X	X	X	X

1. Dane szacunkowe.

2. Organizowane lub współorganizowane przez nadleśnictwa.

3. W przypadku wystaw – liczba wystaw.

Tabela 4.1. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Lasy Państwowe w 2022 r. (w nadleśnictwach) – zajęcia terenowe, zajęcia w izbie edukacyjnej, lekcje w szkole (część pierwsza tabeli)

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLE- ŚNICTW	ZAJĘCIA TERENOWE					LICZBA ZAJĘĆ OGÓŁEM
		LICZBA ZAJĘĆ OGÓŁEM	LICZBA UCZESTNIKÓW OGÓŁEM	LICZBA ZAJĘĆ W 1 NADL.	ŚREDNIA ¹ FREKWENCJA NA 1 ZAJĘCIACH	LICZBA ¹ UCZESNIKÓW NA 1 NADL.	
Białystok	31	683	21 140	22	31	682	188
Gdańsk	15	562	17 902	37	32	1 193	156
Katowice	38	813	31 117	21	38	819	1 098
Kraków	16	395	17 020	25	43	1 064	208
Krosno	26	409	15 945	16	39	613	803
Lublin	25	361	11 644	14	32	466	214
Łódź	19	706	26 385	37	37	1 389	119
Olsztyn	32	774	26 310	24	34	822	137
Piła	20	405	13 656	20	34	683	261
Poznań	25	1 276	43 198	51	34	1 728	1070
Radom	23	810	33 866	35	42	1 472	466
Szczecin	35	729	33 676	21	46	962	464
Szczecinek	30	419	14 870	14	35	496	65
Toruń	27	923	33 428	34	36	1 238	305
Warszawa	14	718	21 356	51	30	1 525	482
Wrocław	33	521	19 238	16	37	583	358
Zielona Góra	20	354	16 061	18	45	803	202
Razem	429	10 858	396 812	X	X	X	6 596
Średnia¹	25	639	23 342	25	37	925	388

1. W zaokrągleniu do jedności.

ZAJĘCIA W IZBIE EDUKACYJNEJ				LEKCJE W SZKOLE			
LICZBA UCZESTNIKÓW OGÓŁEM	LICZBA IZB I OŚRODKÓW	LICZBA ZAJĘĆ W 1 IZBIE	LICZBA ¹ UCZESTNIKÓW NA 1 IZBĘ	LICZBA LEKCJI OGÓŁEM	LICZBA UCZESTNIKÓW OGÓŁEM	LICZBA LEKCJI W 1 NADL.	LICZBA ¹ UCZEST. NA 1 NADL.
5 253	20	9	263	412	15 009	13	484
4 359	7	22	623	140	5 420	9	361
41 959	37	30	1134	393	20 541	10	541
6 736	6	35	1123	121	7 320	8	458
11 573	24	33	482	209	8 307	8	320
5 897	21	10	281	182	7 244	7	290
3 935	12	10	328	219	11 510	12	606
4 516	22	6	205	350	13 408	11	419
7 997	12	22	666	361	11 194	18	560
18 478	31	35	596	257	14 052	10	562
13 608	14	33	972	190	8 743	8	380
20 252	20	23	1013	231	11 737	7	335
1 886	9	7	210	182	9 502	6	317
10 172	26	12	391	373	16 008	14	593
14 344	11	44	1304	173	8 457	12	604
12 488	17	21	735	336	14 095	10	427
6 391	9	22	710	129	5 995	6	300
189 844	298	X	X	4 258	188 542	X	X
11 167	18	22	649	250	11 091	10	439

Tabela 4.2. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Lasy Państwowe w 2022 r. (w nadleśnictwach) – spotkania edukacyjne, konkursy leśne (część druga tabeli)

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLE- ŚNICTW	SPOTKANIA EDUKACYJNE POZA SZKOŁĄ					LICZBA KONKURSÓW OGÓŁEM
		LICZBA SPOT- KAŃ EDU- KACYJNYCH OGÓŁEM	LICZBA UCZESTNIKÓW OGÓŁEM	LICZBA ¹ SPOTKAŃ NA 1 NADL.	ŚREDNIA ¹ FREKWENCJA NA 1 SPOTKANIU	LICZBA ¹ UCZESTNIKÓW NA 1 NADL.	
Białystok	31	63	2 180	2	35	70	52
Gdańsk	15	39	1 564	3	40	104	20
Katowice	38	114	5 260	3	46	138	58
Kraków	16	44	2 812	3	64	176	14
Krosno	26	51	2 316	2	45	89	38
Lublin	25	40	1 853	2	46	74	25
Łódź	19	50	2 604	3	52	137	14
Olsztyn	32	83	5 281	3	64	165	27
Piła	20	24	915	1	38	46	32
Poznań	25	96	3 448	4	36	138	46
Radom	23	29	2 286	1	79	99	17
Szczecin	35	85	3 418	2	40	98	57
Szczecinek	30	52	2 338	2	45	78	44
Toruń	27	88	4 024	3	46	149	52
Warszawa	14	300	2 443	21	8	175	24
Wrocław	33	78	4 018	2	52	122	23
Zielona Góra	20	47	1 423	2	30	71	24
Razem	429	1 283	48 183	X	X	X	567
Średnia¹	25	75	2 834	3	38	112	33

1. W zaokrągleniu do jedności.

KONKURSY LEŚNE (WIEDZY, PLASTYCZNE ITP.)			
LICZBA UCZESTNIKÓW KONKURSÓW OGÓŁEM	LICZBA ¹ KONKURSÓW NA 1 NADL.	LICZBA ¹ UCZESTNIKÓW KONKURSÓW NA 1 NADL.	LICZBA ¹ UCZESTNIKÓW W 1 KONKURSIE
5 896	2	190	113
1 031	1	69	52
5 139	2	135	89
3 045	1	190	218
3 511	1	135	92
1 848	1	74	74
905	1	48	65
1 808	1	57	67
2 684	2	134	84
5 742	2	230	125
2 514	1	109	148
5 140	2	147	90
2 723	1	91	62
3 524	2	131	68
2 868	2	205	120
22 937	1	695	997
1 897	1	95	79
73 212	X	X	X
4 307	1	171	129

Tabela 4.3. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Lasy Państwowe w 2022 r. (w nadleśnictwach) – akcje edukacyjne, wystawy edukacyjne, ogółem i festyny (część trzecia tabeli)

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLE- ŚNICTW	AKCJE EDUKACYJNE				LICZBA UCZESTNIKÓW (FREKWENCJA) W JEDNEJ AKCJI
		LICZBA AKCJI OGÓŁEM	LICZBA UCZESTNIKÓW OGÓŁEM	LICZBA ¹ AKCJI NA 1 NADL.		
Białystok	31	193	62 806	6	325	
Gdańsk	15	99	19 453	7	196	
Katowice	38	257	36 691	7	143	
Kraków	16	100	18 250	6	183	
Krosno	26	144	27 595	6	192	
Lublin	25	119	13 168	5	111	
Łódź	19	154	32 337	8	210	
Olsztyn	32	129	15 969	4	124	
Piła	20	122	15 941	6	131	
Poznań	25	298	196 139	12	658	
Radom	23	92	23 859	4	259	
Szczecin	35	223	31 394	6	141	
Szczecinek	30	164	46 798	5	285	
Toruń	27	226	40 436	8	179	
Warszawa	14	146	28 295	10	194	
Wrocław	33	216	118 306	7	548	
Zielona Góra	20	94	15 981	5	170	
Razem	429	2 776	743 418	X	X	
Średnia¹	25	163	43 730	6	268	

1. W zaokrągleniu do jedności.

2. Dane szacunkowe.

WYSTAWY EDUKACYJNE			REJESTROWANE FORMY EDUKACJI ŁĄCZNIE	INNE NP. FESTYNY, TARGI ²
LICZBA WYSTAW EDUKACYJNYCH OGÓŁEM	LICZBA ODWIEDZAJĄCYCH OGÓŁEM	LICZBA ¹ ODWIEDZAJĄCYCH 1 WYSTAWĘ	FREKWENCJA OGÓŁEM	LICZBA ODWIEDZAJĄCYCH (SZACUNKOWO)
9	2 260	251	114 544	79 545
1	68	68	49 797	30 480
61	10 904	179	151 611	116 730
1	2 104	2104	57 287	41 830
6	3 250	542	72 497	112 870
19	2 300	121	43 954	16 550
0	0	0	77 676	20 740
8	3 021	378	70 313	49 815
3	420	140	52 807	46 082
12	13 520	1 127	294 577	36 602
10	16 550	1 655	101 426	120 550
18	7 358	409	112 975	66 845
4	2 240	560	80 357	31 353
5	993	199	108 585	87 029
2	1 535	768	79 298	101510
4	7 130	1 783	198 212	106 279
3	200	67	47 948	153 361
166	73 853	X	1 713 864	1 218 171
10	4 344	445	100 816	71 657

Tabela 3.A. Formy edukacji leśnej online zrealizowane przez Lasy Państwowe i frekwencja w 2022 r. (w nadleśnictwach 17 RDLP)

FORMA EDUKACJI ONLINE	OGÓŁEM				
	LICZBA ZAJĘĆ ²	LICZBA WYŚWIETLEŃ	UDZIAŁ % WYŚWIETLEŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW	UDZIAŁ % UCZESTNIKÓW
Lekcje online**	68	453	0,01	1,395	48,64
Warsztaty online***	30	82 733	2,05	786	27,41
Konkursy online	17	229 911	5,69	687	23,95
Materiały edukacyjne, np. prezentacje na stronach www	635	1 352 796	33,46	x	x
Filmy edukacyjne online	320	2,376,734	58,79	x	x
Wystawy edkacyjne online	1	108	0,00	x	x
Wydawnictwa edukacyjne online	2	105	0,00	x	x
Razem	1,073	4 042 840	100,00	2 868	100,00
Udział % grup wiekowych	X				
Inne ¹	X	420 602			

1. Np. wyświetlenia postów edukacyjnych na FB, wydarzenia edukacyjne online.

2. W przypadku materiałów, filmów, wystaw i wydawnictw – ilość.

* Dane niepełne.

** Lekcje online prowadzone są wg zasad i scenariuszy typowych dla lekcji szkolnej.

*** Warsztaty online to zajęcia proponowane przez jednostkę LP, na które mogą zgłaszać się różni uczestnicy. Zwykle nieodłącznym elementem warsztatów jest wykonanie określonego przez organizatorów zadania.

	W TYM*:				RAZEM
	DZIECI PRZEDSZKOLNE 3-6 LAT	DZIECI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH 7-15 LAT	MŁODZIEŻ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH 16-19 LAT	STUDENCI I DOROŚLI, POWYŻEJ 19 LAT	
	396	533	48	82	1 059
	84	80	0	215	379
	0	0	0	687	687
	x	x	x	x	x
	x	x	x	x	x
	x	x	x	x	x
	x	x	x	x	x
	480	613	48	984	2 125
	22,6%	28,8%	2,3%	46,3%	100%
	X	X	X	X	

Tabela 4.A.1. Formy edukacji leśnej online zrealizowane przez Lasy Państwowe w 2022 r. (w nadleśnictwach) – zajęcia terenowe, zajęcia w izbie edukacyjnej, lekcje w szkole (część pierwsza tabeli)

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLE- ŚNICTW	LICZBA ZAJĘĆ OGÓŁEM	LICZBA WYŚWIETLEŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW	LEKCJE ONLINE*		
					LICZBA ZAJĘĆ W 1 NADL.	ŚREDNIA ¹ FREKWENCJA NA 1 ZAJĘC.	LICZBA ¹ UCZESNIKÓW NA 1 NADL.
Białystok	31	10	233	0	0	0	0
Gdańsk	15	17	0	366	1	22	24
Katowice	38	1	63	63	0	63	2
Kraków	16	0	0	0	0	0	0
Krosno	26	6	80	140	0	23	5
Lublin	25	2	15	36	0	18	1
Łódź	19	3	0	84	0	28	4
Olsztyn	32	2	50	0	0	0	0
Piła	20	3	3	55	0	18	3
Poznań	25	19	4	494	1	26	20
Radom	23	0	0	0	0	0	0
Szczecin	35	0	0	0	0	0	0
Szczecinek	30	0	0	0	0	0	0
Toruń	27	4	4	127	0	32	5
Warszawa	14	0	0	0	0	0	0
Wrocław	33	1	1	30	0	30	1
Zielona Góra	20	0	0	0	0	0	0
Razem	429	68	453	1 395	X	X	X
Średnia¹	25	4	27	82	0	21	3

1. W zaokrągleniu do jedności.

* Lekcje online prowadzone są wg zasad i scenariuszy typowych dla lekcji szkolnej.

** Warsztaty online to zajęcia proponowane przez jednostkę LP, na które mogą zgłaszać się różni uczestnicy. Zwykle nieodłącznym elementem warsztatów jest wykonanie określonego przez organizatorów zadania.

WARSZTATY ONLINE**							KONKURSY ONLINE		
LICZBA ZAJĘĆ OGÓŁEM	LICZBA WYŚWIETLEŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA NADLEŚNICTW	LICZBA ZAJĘĆ W 1 NADLEŚNICTWIE	LICZBA UCZESTNIKÓW NA 1 NADLEŚNICTWO	LICZBA KONKURSÓW	LICZBA WYŚWIETLEŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW	
0	0	0	31	0	0	2	120	0	
14	0	306	15	1	20	0	0	0	
1	0	30	38	0	1	0	0	0	
1	2 640	140	16	0	9	2	52 134	103	
0	0	0	26	0	0	2	79388	120	
0	0	0	25	0	0	2	38 322	335	
0	0	0	19	0	0	0	0	0	
3	85	131	32	0	4	2	4 602	0	
0	0	0	20	0	0	0	0	0	
3	80 000	0	25	0	0	2	100	0	
8	8	179	23	0	8	2	0	27	
0	0	0	35	0	0	1	245	0	
0	0	0	30	0	0	0	0	0	
0	0	0	27	0	0	0	0	0	
0	0	0	14	0	0	1	0	49	
0	0	0	33	0	0	0	0	0	
0	0	0	20	0	0	1	55 000	53	
30	82 733	786	429	X	X	17	229 911	687	
2	4 867	46	25	0	2	1	13 524	40	

Tabela 4.A.2. Formy edukacji leśnej online zrealizowane przez Lasy Państwowe w 2022 r. (w nadleśnictwach) – materiały edukacyjne, filmy (część druga tabeli)

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLE- ŚNICTW	MATERIAŁY EDUKACYJNE ONLINE					
		LICZBA MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH OGÓŁEM	LICZBA WYŚWIETLEŃ OGÓŁEM	LICZBA ¹ MATERIAŁÓW NA 1 NADL.	ŚREDNIA ¹ WYŚWIETLEŃ 1 MATERIAŁÓW	LICZBA ¹ WYŚWIETLEŃ NA 1 NADL.	
Białystok	31	24	57 589	1	2 400	1 858	
Gdańsk	15	0	0	0	0	0	
Katowice	38	183	25 774	5	141	678	
Kraków	16	0	0	0	0	0	
Krosno	26	12	15 525	0	1 294	597	
Lublin	25	16	13 555	1	847	542	
Łódź	19	0	0	0	0	0	
Olsztyn	32	69	729 191	2	10 568	22 787	
Piła	20	13	390	1	30	20	
Poznań	25	28	11 698	1	418	468	
Radom	23	128	1 369	6	11	60	
Szczecin	35	2	1 321	0	661	38	
Szczecinek	30	119	485 970	4	4 084	16 199	
Toruń	27	5	3 850	0	770	143	
Warszawa	14	0	0	0	0	0	
Wrocław	33	0	0	0	0	0	
Zielona Góra	20	36	6 564	2	182	328	
Razem	429	635	1 352 796	1	2 130	3 153	
Średnia¹	25	37	79 576	1	2 130	3 153	

1. W zaokrągleniu do jedności.

* Lekcje online prowadzone są wg zasad i scenariuszy typowych dla lekcji szkolnej.

** Warsztaty online to zajęcia proponowane przez jednostkę LP, na które mogą zgłaszać się różni uczestnicy. Zwykle nieodłącznym elementem warsztatów jest wykonanie określonego przez organizatorów zadania.

FILMY EDUKACYJNE ONLINE				
LICZBA FIMÓW OGÓŁEM	LICZBA WYŚWIETLEŃ OGÓŁEM	LICZBA ¹ FILMÓW NA 1 NADL.	LICZBA WYŚWIETLEŃ NA 1 NADL.	ŚREDNIA ¹ WYŚWIETLEŃ 1 FILMU
33	14 789	1	477	448
6	93 000	0	6 200	15 500
34	65 404	1	1 721	1 924
22	37 100	1	2 319	1 686
58	1 506 563	2	57 945	25 975
26	48 133	1	1 925	1 851
0	0	0	0	0
57	101 933	2	3 185	1 788
10	434 358	1	21 718	43 436
34	6 960	1	278	205
5	0	0	0	0
7	2 338	0	67	334
0	0	0	0	0
13	39 172	0	1 451	3 013
0	0	0	0	0
5	12 451	0	377	2 490
10	14 533	1	727	1 453
320	2 376 734	X	X	X
19	139 808	1	5 540	7 427

Tabela 4.A.3. Formy edukacji leśnej online zrealizowane przez Lasy Państwowe w 2022 r. (w nadleśnictwach) – wydawnictwa, wystawy; liczba uczestników – ogółem, wyświetlenia – ogółem (część trzecia tabeli)

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLE- ŚNICTW	WYDAWNICTWA EDUKACYJNE ONLINE			WYSTAWY EDUKACYJNE ONLINE			
		LICZBA WYDAW- NICTW OGÓŁEM	LICZBA WYŚWIETLEŃ OGÓŁEM	LICZBA ¹ WYŚWIETLEŃ JEDNEGO WYDAWNICTWA	LICZBA WYSTAW EDU- KACYJNYCH OGÓŁEM	LICZBA WYŚWIETLEŃ OGÓŁEM	LICZBA ¹ WYŚWIETLEŃ 1 WYSTAWY	
Białystok	31	0	0	0	0	0	0	
Gdańsk	15	0	0	0	0	0	0	
Katowice	38	0	0	0	0	0	0	
Kraków	16	0	0	0	0	0	0	
Krosno	26	0	0	0	0	0	0	
Lublin	25	0	0	0	0	0	0	
Łódź	19	0	0	0	0	0	0	
Olsztyn	32	0	0	0	0	0	0	
Piła	20	0	0	0	0	0	0	
Poznań	25	1	0	0	0	0	0	
Radom	23	0	0	0	0	0	0	
Szczecin	35	1	105	105	1	108	108	
Szczecinek	30	0	0	0	0	0	0	
Toruń	27	0	0	0	0	0	0	
Warszawa	14	0	0	0	0	0	0	
Wrocław	33	0	0	0	0	0	0	
Zielona Góra	20	0	0	0	0	0	0	
Razem	429	2	105	X	1	108	X	
Średnia¹	25	0	6	53	0	6	108	

1. W zaokrągleniu do jedności.

2. Dane szacunkowe.

3. Np. wyświetlenia postów o charakterze edukacyjnym na FB.

UCZESTNICY RÓŻNYCH FORM EDUKACJI ONLINE	WYŚWIETLENIA MATERIAŁÓW, WYDAWNICTW, FILMÓW I IN. FORM ONLINE	ŁĄCZNIE (UCZESTNICY, WYŚWIETLENIA I INNE WYŚWIETLENIA)	INNE ⁹
FREKWENCJA OGÓŁEM (LICZBA UCZESTNIKÓW; BEZ WYŚWIETLEŃ)	FREKWENCJA OGÓŁEM (LICZBA WYŚWIETLEŃ)		LICZBA WYŚWIETLEŃ
0	72 731	72 731	0
672	93 000	93 672	0
93	91 241	91 334	0
243	91 874	92 117	94 080
260	1 601 556	1 601 816	0
371	100 025	100 396	0
84	0	84	0
131	835 861	835 992	250
55	434 751	434 806	0
494	98 762	99 256	0
206	1 377	1 583	0
0	4 117	4 117	0
0	485 970	485 970	208
127	43 026	43 153	15
49	0	49	0
30	12 452	12 482	13
53	76 097	76 150	326 036
2 868	4 042 840	4 466 310	420 602
169	237 814	237 983	24 741

Tabela 5.1. Współpraca jednostek (nadleśnictw) Lasów Państwowych w edukacji przyrodniczo-leśnej w 2022 r. – według RDLP (liczba podmiotów / liczba wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych) – część pierwsza tabeli

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLEŚNICTW	SZKOŁY	LICZBA ¹ SZKÓŁ NA 1 NADL.	POZOSTAŁE PLACÓWKI OŚWIATOWE	
Białystok	31	498 / 431	16	0 / 0	
Gdańsk	15	144 / 147	10	23 / 39	
Katowice	38	756 / 735	20	217 / 211	
Kraków	16	287 / 230	18	49 / 59	
Krosno	26	373 / 319	14	46 / 42	
Lublin	25	329 / 303	13	88 / 95	
Łódź	19	267 / 160	14	43 / 32	
Olsztyn	32	327 / 377	10	100 / 92	
Piła	20	243 / 173	12	51 / 51	
Poznań	25	488 / 497	20	148 / 147	
Radom	23	393 / 342	17	84 / 30	
Szczecin	35	324 / 439	9	172 / 208	
Szczecinek	30	242 / 353	8	104 / 174	
Toruń	27	374 / 328	14	57 / 56	
Warszawa	14	285 / 305	20	171 / 160	
Wrocław	33	495 / 471	15	20 / 5	
Zielona Góra	20	173 / 190	9	77 / 78	
Razem	429	5998 / 5800	śr. 14	1 450 / 1 479	

OŚRODKI EDUKACJI EKOLOGICZNEJ	PARKI NARODOWE I KRAJOBRAZOWE	DOMY KULTURY, MUZEA	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	KOŚCIOŁY	PODMIOTY ZAGRANICZNE
40 / 59	17 / 19	39 / 42	70 / 69	24 / 22	8 / 10
5 / 7	7 / 10	13 / 17	29 / 19	8 / 3	0 / 0
13 / 15	10 / 5	61 / 50	111 / 128	37 / 18	0 / 0
2 / 2	6 / 9	19 / 21	12 / 8	12 / 8	0 / 0
11 / 19	10 / 14	27 / 45	46 / 47	12 / 11	1 / 1
0 / 0	5 / 9	21 / 19	26 / 25	2 / 2	2 / 2
0 / 0	9 / 5	16 / 22	33 / 35	7 / 6	0 / 0
5 / 9	5 / 5	27 / 28	53 / 72	24 / 11	0 / 0
4 / 11	0 / 0	20 / 28	55 / 59	13 / 10	0 / 0
3 / 2	6 / 2	59 / 47	71 / 71	18 / 18	2 / 2
5 / 4	12 / 13	12 / 10	54 / 28	16 / 9	0 / 0
6 / 4	14 / 12	38 / 47	85 / 79	33 / 22	10 / 8
5 / 3	3 / 6	20 / 38	35 / 35	8 / 5	0 / 0
8 / 6	17 / 20	39 / 33	94 / 92	25 / 15	3 / 0
3 / 6	3 / 5	11 / 13	23 / 24	3 / 0	2 / 2
8 / 13	11 / 92	33 / 43	57 / 54	16 / 14	5 / 2
1 / 1	3 / 4	15 / 16	23 / 26	10 / 6	2 / 1
119 / 161	138 / 230	470 / 519	877 / 871	268 / 180	35 / 28

VI. Tabele

Tabela 5.2. Współpraca jednostek (nadleśnictw) Lasów Państwowych w edukacji przyrodniczo-leśnej w 2022 r. – według RDLP (liczba podmiotów / liczba wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych) – część druga tabeli

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLEŚNICTW	MEDIA				SUMA
		PRASA	RADIO	TELEWIZJA		
Białystok	31	21 / 25	18 / 35	35 / 45	74 / 105	
Gdańsk	15	18 / 21	8 / 7	18 / 15	44 / 43	
Katowice	38	55 / 42	59 / 74	36 / 44	150 / 160	
Kraków	16	16 / 35	13 / 16	11 / 10	40 / 61	
Krosno	26	17 / 34	13 / 42	14 / 19	44 / 95	
Lublin	25	30 / 42	33 / 96	27 / 40	90 / 178	
Łódź	19	17 / 12	13 / 10	12 / 9	42 / 31	
Olsztyn	32	26 / 6	27 / 28	28 / 14	81 / 48	
Piła	20	15 / 15	10 / 11	10 / 11	35 / 37	
Poznań	25	61 / 194	28 / 61	33 / 56	122 / 311	
Radom	23	23 / 14	25 / 22	16 / 9	64 / 45	
Szczecin	35	41 / 59	28 / 50	28 / 34	97 / 143	
Szczecinek	30	82 / 42	12 / 25	12 / 2	106 / 69	
Toruń	27	40 / 73	27 / 60	34 / 62	101 / 195	
Warszawa	14	14 / 16	16 / 43	23 / 43	53 / 102	
Wrocław	33	33 / 49	29 / 49	42 / 70	104 / 168	
Zielona Góra	20	16 / 16	10 / 21	11 / 11	37 / 48	
Razem	429	525 / 695	369 / 650	390 / 494	1284 / 1839	

* Pozostałe to m.in.: ośrodki terapeutyczne, świetlice środowiskowe, kluby seniora, biura turystyczne, stowarzyszenia kulturalne, biblioteki, koła łowieckie, policja.

INNE				
SAMORZĄDY	HARCERSTWO	STRAŻ POŻARNA	UNIwersYTET III WIEKU	POZOSTAŁE*
42 / 52	18 / 26	26 / 17	0 / 0	52 / 62
40 / 24	16 / 25	16 / 6	6 / 9	54 / 47
90 / 89	27 / 26	101 / 35	16 / 15	64 / 52
44 / 50	6 / 9	19 / 21	12 / 13	49 / 61
74 / 85	16 / 18	22 / 13	3 / 7	48 / 40
36 / 34	16 / 10	16 / 12	8 / 8	30 / 39
33 / 37	15 / 17	23 / 19	6 / 12	44 / 27
64 / 44	21 / 20	49 / 29	15 / 15	26 / 30
27 / 31	11 / 15	24 / 17	6 / 6	26 / 38
74 / 74	30 / 24	51 / 32	32 / 33	56 / 71
43 / 36	25 / 13	25 / 12	11 / 9	20 / 15
63 / 78	29 / 39	47 / 28	17 / 20	91 / 96
39 / 43	18 / 12	21 / 16	6 / 5	66 / 61
74 / 57	30 / 22	56 / 35	17 / 9	66 / 73
39 / 33	14 / 16	12 / 5	8 / 10	105 / 118
61 / 59	12 / 11	30 / 20	0 / 0	30 / 19
28 / 20	11 / 12	36 / 10	7 / 13	38 / 43
871 / 846	315 / 315	574 / 32	170 / 184	865 / 892

VI. Tabele

Tabela 6. Pracownicy Lasów Państwowych (nadleśnictw) angażujący się w edukację leśną społeczeństwa w 2022 r. – według RDLP

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLEŚNICTW	NADLEŚNICZY	ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO	INŻYNIER NADZORU	SPECJALISTA, REFERENT	
Białystok	31	22	24	12	156	
Gdańsk	15	10	9	12	37	
Katowice	38	34	31	38	119	
Kraków	16	16	16	14	56	
Krosno	26	24	20	30	187	
Lublin	25	52	34	18	170	
Łódź	19	17	23	15	63	
Olsztyn	32	21	23	28	114	
Piła	20	15	14	15	109	
Poznań	25	18	17	17	173	
Radom	23	19	21	30	102	
Szczecin	35	32	28	45	162	
Szczecinek	30	24	22	29	146	
Toruń	27	26	24	31	90	
Warszawa	14	13	13	17	88	
Wrocław	33	23	33	21	149	
Zielona Góra	20	15	14	15	86	
RAZEM (w LP wg stanowisk)	429	381	366	387	2 007	
Udział %	X	4,51	4,33	4,58	23,74	

1. Średnia w zaokrągleniu do jedności.

LEŚNICZY, PODLEŚNICZY	STRAŻNIK LEŚNY	STAŻYSTA	RAZEM NA TERENIE RDLP	ŚREDNIO NA 1 NADLEŚNICTWO ¹
160	36	21	431	14
185	20	23	296	20
384	58	53	717	19
180	25	34	341	21
238	35	46	580	22
207	34	36	551	22
200	23	25	366	19
279	47	51	563	18
167	24	40	384	19
250	32	41	548	22
212	32	35	451	20
348	45	41	701	20
271	36	64	592	20
320	40	38	569	21
231	26	29	417	30
293	35	23	577	17
186	27	27	370	19
4 111	575	627	8 454	śr.20
48,63	6,80	7,42	100,00	X

Tabela 7.1. Obiekty edukacyjne Lasów Państwowych na terenie leśnych kompleksów promocyjnych (LKP) w 2022 r. – według LKP (część pierwsza tabeli)

LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY	ROK UTWORZENIA LKP	LICZBA NADLEŚNICTW W LKP	OŚRODEK EDUKACJI	IZBA EDUKACJI LEŚNEJ	LEŚNA WIATA (= ZIELONA KLASA)	LEŚNA ŚCIEŻKA EDUKACYJNA
Puszcza Białowiecka	1994	3	2	1	0	12
Bory Tucholskie		5	2	6	6	6
Lasy Gostynińsko-Włocławskie		3	1	1	2	7
Lasy Janowskie		1	1	1	1	3
Bory Lubuskie		1	1	0	1	1
Puszcza Kozienna		3	1	2	5	10
Lasy Beskidu Śląskiego		4	2	10	8	17
Lasy Oliwsko-Darżlubskie		2	1	1	0	4
Lasy Rychtaleskie	1996	2	2	3	3	5
Puszcze Szczecińskie		3	1	1	4	6
Lasy Birczańskie	2001	1	1	0	1	6
Lasy Mazurskie	2002	5	3	5	6	16
Lasy Spalisko-Rogowskie		2	0	1	5	6
Lasy Środkowopomorskie	2004	3	1	3	7	6
Sudety Zachodnie		2	2	1	2	6
Puszcza Świętokrzyska		6	1	2	5	9
Puszcza Notecka		8	2	5	10	12
Lasy Beskidu Sądeckiego		2	1	0	4	9
Lasy Warszawskie	2005	4	2	2	10	8
Puszcza Niepołomska	2011	1	0	1	1	3
Lasy Doliny Baryczy		2	2	0	6	10
Lasy Olsztyńskie		2	1	0	2	6
Lasy Bieszczadzkie		4	1	2	17	29
Puszcza Knyszyńska		4	1	2	1	7
Lasy Elbląsko-Żuławskie		1	0	0	1	7
Razem		X	74	32	50	108

Tabela 7.2. Obiekty edukacyjne Lasów Państwowych na terenie leśnych kompleksów promocyjnych (LKP) w 2022 r. – według LKP (część druga tabeli)

LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY	ROK UTWORZENIA LKP	LICZBA NADLEŚNICTW W LKP	PUNKT EDUKACJI LEŚNEJ ¹					
			OGÓLEM	SZKÓŁKA LEŚNA	DRZEWOSTAN	OBIEKT MAŁEJ RETENCJI		
Puszcza Białowieska	1994	3	16	1	6	1		
Bory Tucholskie		5	31	5	9	6		
Lasy Gostynińsko-Włocławskie		3	17	3	8	3		
Lasy Janowskie		1	4	2	0	1		
Bory Lubuskie		1	2	0	0	0		
Puszcza Kozińska		3	26	4	12	6		
Lasy Beskidu Śląskiego	1996	4	23	4	5	9		
Lasy Oliwsko-Darżlubskie		2	0	0	0	0		
Lasy Rychtałskie		2	35	2	31	0		
Puszcze Szczecińskie		3	12	2	6	0		
Lasy Birczańskie		2001	1	3	1	1	1	
Lasy Mazurskie		2002	5	27	5	12	4	
Lasy Spalno-Rogowskie	2004	2	5	1	2	2		
Lasy Środkowopomorskie		3	22	2	9	7		
Sudety Zachodnie		2	25	1	2	19		
Puszcza Świętokrzyska		6	16	1	6	1		
Puszcza Notecka		8	124	4	86	2		
Lasy Beskidu Sądeckiego		2	19	2	4	6		
Lasy Warszawskie	2005	4	23	2	8	1		
Puszcza Niepołomska	2011	1	1	0	0	0		
Lasy Doliny Baryczy		2	11	2	6	1		
Lasy Olsztyńskie		2	2	1	1	0		
Lasy Bieszczadzkie		4	44	1	25	13		
Puszcza Knyszyńska		4	55	2	1	16		
Lasy Elbląsko-Żuławskie		1	3	0	1	0		
Razem	X	74	546	48	241	99		

1 Punkt (powierzchnia) edukacji leśnej – to oznakowany obiekt związany z gospodarką leśną, a jednocześnie stale lub okresowo wykorzystywany w edukacji leśnej, np. szkółka leśna, wyłuszczeniarnia nasion, drzewostan zachowawczy i nasienny.

2 Inne obiekty (wykorzystywane w działalności edukacyjnej nadleśnictwa) – to oznakowane obiekty, które nie są związane bezpośrednio z gospodarką leśną, np. rezerваты przyrody, parki i ogrody dendrologiczne, zagroda dla zwierząt, obiekty kultury, tradycji, pamięci historycznej.

POZOSTAŁE	INNE OBIEKTY EDUKACYJNE ²				
	OGÓŁEM	REZERWAT	OGRÓD DEN- DROLOGICZNY	OBIEKT KULTURY	POZOSTAŁE
8	32	8	1	11	12
11	35	11	3	7	14
3	21	3	1	4	13
1	6	3	1	1	1
2	1	0	1	0	0
4	120	13	0	3	104
5	151	13	5	126	7
0	1	0	1	0	0
2	14	6	2	2	4
4	19	2	2	3	12
0	3	1	1	0	1
6	48	7	1	15	25
0	7	5	0	2	0
4	8	3	2	1	2
3	24	3	1	13	7
8	20	8	0	0	12
32	47	3	5	18	21
7	12	4	0	1	7
12	34	17	3	6	8
1	7	6	0	0	1
2	14	5	1	8	0
0	1	0	1	0	0
5	227	9	3	32	183
36	46	6	3	4	33
2	11	3	0	3	5
158	909	139	38	260	472

Tabela 8.1. Formy edukacji zrealizowane w nadleśnictwach leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r. – zajęcia terenowe, zajęcia w izbie leśnej, lekcje w szkole i spotkania edukacyjne poza szkołą (część pierwsza tabeli)

LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY	ROK UTWORZENIA LKP	LICZBA NADLEŚNICTW W LKP	ZAJĘCIA TERENOWE			LICZBA ZAJĘĆ
			LICZBA ZAJĘĆ	LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA ¹ ZAJĘĆ NA 1 NADL.	
Puszcza Białowieska	1994	3	89	2 596	30	17
Bory Tucholskie		5	120	3 323	24	143
Lasy Gostynińsko-Włocławskie		3	184	6 784	61	136
Lasy Janowskie		1	39	1 084	39	72
Bory Lubuskie		1	114	5 347	114	122
Puszcza Kozienna		3	214	11 201	71	33
Lasy Beskidu Śląskiego		4	26	4 164	7	598
Lasy Oliwsko-Darżlubskie	1996	2	258	7 255	129	116
Lasy Rychtaleskie		2	61	2 237	31	63
Puszcze Szczecińskie		3	273	16 260	91	239
Lasy Birczańskie	2001	1	20	687	20	29
Lasy Mazurskie	2002	5	276	7 435	55	126
Lasy Spalisko-Rogowskie		2	60	2 000	30	15
Lasy Środkowopomorskie		3	116	3 950	39	5
Sudety Zachodnie	2004	2	102	3 098	51	23
Puszcza Świętokrzyska		6	169	8 096	28	163
Puszcza Notecka		8	157	5 398	20	84
Lasy Beskidu Sądeckiego		2	61	3 185	31	93
Lasy Warszawskie	2005	4	492	12 468	123	368
Puszcza Niepołomska	2011	1	35	1 103	35	54
Lasy Doliny Baryczy		2	19	623	10	224
Lasy Olsztyńskie		2	106	4 141	53	8
Lasy Bieszczadzkie		4	118	4 037	30	666
Puszcza Knyszyńska		4	162	4 679	41	45
Lasy Elbląsko-Żuławskie		1	52	1 250	52	0
Razem	X	74	3 323	122 401	śr. 45	3 442

1. W zaokrągleniu do jedności.

ZAJĘCIA W IZBIE LEŚNEJ			LEKCJE W SZKOLE			SPOTKANIA EDUK. POZA SZKOŁĄ		
LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA IZB I OŚRODKÓW	LICZBA ¹ ZAJĘĆ NA 1 IZBĘ	LICZBA LEKCJI	LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA ¹ LEKCJI NA 1 NADL.	LICZBA SPOTKAŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA ¹ SPOTKAŃ NA 1 NADL.
575	3	6	54	1 291	18	5	196	2
5 065	8	18	31	1 488	6	6	183	1
4 261	2	68	80	3 135	27	4	275	1
1 902	2	36	3	62	3	0	0	0
2 083	1	122	30	792	30	5	133	5
1 112	3	11	33	1 497	11	5	830	2
21 197	12	50	44	1 881	11	20	1 340	5
2 754	2	58	15	551	8	5	185	3
2 676	5	13	29	1 318	15	4	270	2
12 226	2	120	20	1 351	7	21	553	7
933	1	29	9	661	9	1	69	1
3 986	8	16	60	3 123	12	48	3 376	10
450	1	15	34	1 898	17	14	713	7
171	4	1	14	758	5	13	478	4
766	3	8	82	2 229	41	0	0	0
3 935	3	54	74	3 095	12	13	825	2
2 443	7	12	70	2 693	9	13	1 138	2
2 104	1	93	19	1 465	10	7	284	4
11 320	4	92	42	1 621	11	276	1 228	35
2 303	1	54	1	350	1	4	150	4
8 700	2	112	20	865	10	7	339	4
272	1	8	42	1 782	21	3	52	2
6 661	3	222	14	490	4	12	772	3
1 013	3	15	154	4 933	39	13	332	3
0	0	0	10	395	10	3	77	3
98 908	82	śr. 42	984	39 724	śr. 13	502	13 798	śr. 7

Tabela 8.2. Formy edukacji zrealizowane w nadleśnictwach leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r. – konkursy, akcje, wystawy oraz frekwencja ogółem (część druga tabeli)

LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY	ROK UTWORZENIA LKP	LICZBA NADLEŚNICTW W LKP	KONKURSY LEŚNE (WIEDZY, PLASTYCZNE ITP.)			
			LICZBA KONKURSÓW	LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA ¹ UCZESTN. W 1 KONKURSIE	
Puszcza Białowiecka	1994	3	7	342	49	
Bory Tucholskie		5	17	914	54	
Lasy Gostynińsko-Włocławskie		3	6	707	118	
Lasy Janowskie		1	1	12	12	
Bory Lubuskie		1	4	480	120	
Puszcza Kozienska		3	4	720	180	
Lasy Beskidu Śląskiego		4	6	533	89	
Lasy Oliwsko-Darżlubskie	1996	2	2	85	43	
Lasy Rychtałskie		2	8	833	104	
Puszcze Szczecińskie		3	8	415	52	
Lasy Birczańskie	2001	1	1	220	220	
Lasy Mazurskie	2002	5	10	3 566	357	
Lasy Spalsko-Rogowskie		2	1	65	65	
Lasy Środkowopomorskie		3	13	754	58	
Sudety Zachodnie	2004	2	1	500	500	
Puszcza Świętokrzyska		6	6	1 239	207	
Puszcza Notecka		8	7	1 096	157	
Lasy Beskidu Sądeckiego		2	5	985	197	
Lasy Warszawskie		4	3	1 340	447	
Puszcza Niepołomicka	2011	1	2	600	300	
Lasy Doliny Baryczy		2	3	209	70	
Lasy Olsztyńskie		2	0	0	0	
Lasy Bieszczadzkie		4	6	156	26	
Puszcza Knyszyńska		4	15	102	7	
Lasy Elbląsko-Żuławskie		1	6	451	75	
Razem		X	74	142	16 324	śr. 115

1. W zaokrągleniu do jedności.

2. Dotyczy form edukacji z tabel 8.1 i 8.2.

AKCJE EDUKACYJNE			WYSTAWY EDUKACYJNE				
LICZBA AKCJI	LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA ¹ UCZESTN. W 1 AKCJI	LICZBA WYSTAW	LICZBA ZWIEDZAJĄCYCH	LICZBA ¹ ZWIEDZAJĄCYCH 1 WYSTAWĘ	FREKWENCJA OGÓLEM ²	FREKWENCJA ¹ NA 1 NADLEŚNICTWO LKP
30	6 129	204	4	1 862	466	12 991	4 330
33	4 134	125	2	190	95	15 297	3 059
49	9 621	196	0	0	0	24 783	8 261
8	349	44	1	55	55	3 464	3 464
10	517	52	1	60	60	9 412	9 412
27	2 362	87	8	15 450	1931	33 172	11 057
44	6 753	153	15	2 525	168	38 393	9 598
5	2 262	452	0	0	0	13 092	6 546
10	2 624	262	1	9 202	9202	19 160	9 580
32	8 172	255	8	2 735	342	41 712	13 904
26	1 292	50	0	0	0	3 862	3 862
46	8 931	194	2	1 600	800	32 017	6 403
19	5 377	283	0	0	0	10 503	5 252
28	12 556	448	0	0	0	18 667	6 222
19	9 460	498	0	0	0	16 053	8 027
16	6 316	395	0	0	0	23 506	3 918
38	5 454	144	8	888	111	19 110	2 389
10	2 737	274	1	2 104	2104	12 864	6 432
63	13 623	216	1	35	35	41 635	10 409
26	7 370	283	0	0	0	11 876	11 876
20	40 100	2 005	2	4 950	2475	55 786	27 893
4	2 130	533	0	0	0	8 377	4 189
24	5 772	241	3	1 500	500	19 388	4 847
36	38 150	1 060	2	98	49	49 307	12 327
25	5 162	206	1	68	68	7 403	7 403
648	207 353	śr. 320	60	43 322	śr. 722	541 830	śr. 7 322

Tabela 8.A. Formy edukacji leśnej online zrealizowane przez leśne kompleksy promocyjne i frekwencja w 2022 r.

FORMA EDUKACJI ONLINE	OGÓŁEM				
	LICZBA ZAJĘĆ ²	LICZBA WYŚWIETLEŃ	UDZIAŁ % WYŚWIETLEŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW	UDZIAŁ % UCZESTNIKÓW
Lekcje online*	34	251	0,08	584	34,00
Warsztaty online**	24	2 648	0,83	655	38,10
Konkursy online	6	91 772	28,77	480	27,90
Materiały edukacyjne online	65	60 503	18,97	x	0,00
Filmy leśne online	102	163 785	51,35	x	0,00
Wydawnictwa edukacyjne online	0	0	0,00	x	0,00
Wystawy edukacyjne online	0	0	0,00	x	0,00
Razem	231	318 959	100,00	1 719	100,00
Inne ¹		326 036			x

1. Np. wyświetlenia postów edukacyjnych na FB oraz wydarzeń edukacyjne online.

2. W przypadku materiałów, filmów, wydawnictw i wystaw online – ilość.

* Lekcje online prowadzone są wg zasad i scenariuszy typowych dla lekcji szkolnej.

** Warsztaty online to zajęcia proponowane przez jednostkę LP, na które mogą zgłaszać się różni uczestnicy. Zwykle nieodłącznym elementem warsztatów jest wykonanie określonego przez organizatorów zadania.

Tabela 8.A.1. Formy edukacji online zrealizowane w nadleśnictwach leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r. – lekcje, warsztaty, konkursy, materiały edukacyjne online (część pierwsza tabeli)

LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY	ROK UTWORZENIA LKP	LICZBA NADLEŚNICTW W LKP	LEKCJE ONLINE				LICZBA ¹ ZAJĘĆ NA 1 NADL.
			LICZBA ZAJĘĆ	LICZBA WYŚWIETLEŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW		
Puszcza Białowieska	1994	3	0	0	0	0	
Bory Tucholskie		5	0	0	0	0	
Lasy Gostynińsko-Włocławskie		3	0	0	0	0	
Lasy Janowskie		1	1	15	15	1	
Bory Lubuskie		1	0	0	0	0	
Puszcza Kozińska		3	0	0	0	0	
Lasy Beskidu Śląskiego		4	0	0	0	0	
Lasy Oliwsko-Darżlubskie	1996	2	16	0	336	8	
Lasy Rychtaleskie		2	0	0	0	0	
Puszcze Szczecińskie		3	0	0	0	0	
Lasy Birczańskie	2001	1	0	0	0	0	
Lasy Mazurskie	2002	5	0	0	0	0	
Lasy Spalско-Rogowskie		2	0	0	0	0	
Lasy Środkowopomorskie		3	0	0	0	0	
Sudety Zachodnie	2004	2	0	0	0	0	
Puszcza Świętokrzyska		6	0	0	0	0	
Puszcza Notecka		8	2	2	43	0	
Lasy Beskidu Sądeckiego		2	0	0	0	0	
Lasy Warszawskie		4	0	0	0	0	
Puszcza Niepołomska	2011	1	0	0	0	0	
Lasy Doliny Baryczy		2	1	1	30	1	
Lasy Olsztyńskie		2	2	0	115	1	
Lasy Bieszczadzkie		4	2	0	45	1	
Puszcza Knyszyńska		4	10	233	0	3	
Lasy Elbląsko-Żuławskie		1	0	0	0	0	
Razem		X	74	34	251	584	śr. 0

1. W zaokrągleniu do jedności.

WARSZTATY ONLINE				KONKURSY EDUKACYJNE				MATERIAŁY EDUKACYJNE		
LICZBA ZAJĘĆ	LICZBA WYŚWIE-TLEŃ	LICZBA UCZEST-NIKÓW	LICZBA ¹ ZAJĘĆ NA 1 NADL.	LICZBA KONKUR-SÓW	LICZBA WYŚWIE-TLEŃ	LICZBA UCZESTNI-KÓW	LICZBA ¹ KONKUSÓW NA 1. NADL.	LICZBA MATERIA-ŁÓW	LICZBA WYŚWIE-TLEŃ	LICZBA ¹ MATERIAŁÓW NA 1 NADL.
0	0	0	0	0	0	0	0	1	300	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	38 022	305	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	24	5 564	24
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	30	0	0	0	0	0	9	3 000	2
13	0	276	7	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	1	350	1
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	2	1 457	10	0	11	39 053	2
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	8	179	1	2	0	27	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	15	1 711	2
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	2 640	140	1	1	51 423	93	1	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	1	870	45	0	4	10 525	1
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	30	1	0	0	0	0	0	0	0
24	2 648	655	śr. 0	6	91 772	480	śr. 0	65	60 503	śr. 1

Tabela 8.A.2. Formy edukacji online zrealizowane w nadleśnictwach leśnych kompleksów promocyjnych w 2022 r. – filmy, wydawnictwa, wystawy edukacyjne online oraz frekwencja ogółem (część druga tabeli)

LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY	ROK UTWORZENIA LKP	LICZBA NADLEŚNICTW W LKP	FILMY LEŚNE ONLINE		
			LICZBA FILMÓW	LICZBA WYŚWIETLEŃ	LICZBA ¹ WYŚWIETLEŃ 1 FIMU
Puszcza Białowieska	1994	3	13	4 122	317
Bory Tucholskie		5	2	2 050	1 025
Lasy Gostynińsko-Włocławskie		3	0	0	0
Lasy Janowskie		1	11	26 822	2 438
Bory Lubuskie		1	8	8 004	1 001
Puszcza Kozienska		3	0	0	0
Lasy Beskidu Śląskiego		4	17	13 200	0
Lasy Oliwsko-Darżlubskie		2	0	0	0
Lasy Rychtaleskie	1996	2	0	0	0
Puszcze Szczecińskie		3	0	0	0
Lasy Birczańskie	2001	1	0	0	0
Lasy Mazurskie	2002	5	3	26 700	8 900
Lasy Spalsko-Rogowskie		2	0	0	0
Lasy Środkowopomorskie		3	0	0	0
Sudety Zachodnie	2004	2	0	0	0
Puszcza Świętokrzyska		6	5	0	0
Puszcza Notecka		8	5	1 000	200
Lasy Beskidu Sądeckiego		2	0	0	0
Lasy Warszawskie	2005	4	0	0	0
Puszcza Niepołomska	2011	1	20	33 300	1 665
Lasy Doliny Baryczy		2	0	0	0
Lasy Olsztyńskie		2	0	0	0
Lasy Bieszczadzkie		4	0	0	0
Puszcza Knyszyńska		4	13	5 587	430
Lasy Elbląsko-Żuławskie		1	5	43 000	8 600
Razem		X	74	102	163 785

1. W zaokrągleniu do jedności.

2. Np. wyświetlenia postów edukacyjnych na FB oraz innych form.

	UCZESTNICZY OGÓŁEM	UCZESTNICZY NA 1 NADLEŚNICTWO LKP	WYŚWIETLENIA OGÓŁEM	WYŚWIETLENIA NA 1 NADLEŚNICTWO LKP	INNE FORMY ² ONLINE
	0	0	4 422	1 474	0
	0	0	2 050	410	0
	0	0	0	0	0
	320	320	64 859	64 859	0
	0	0	13 568	13 568	326 036
	0	0	0	0	0
	30	8	16 200	4 050	0
	612	306	0	0	0
	0	0	350	175	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	10	2	67 210	13 442	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	206	34	8	1	0
	43	5	2 713	339	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	233	233	87 363	87 363	0
	30	15	1	1	0
	115	58	0	0	0
	90	23	11 395	2 849	0
	0	0	5 820	1 455	0
	30	30	43 000	43 000	0
	1 719	śr. 23	318 959	4 310	326 036

Tabela 9. Współpraca ze szkołami w edukacji leśnej i pracownicy angażujący się w działalność edukacyjną w nadleśnictwach LKP w 2022 r. – według LKP

LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY	ROK UTWORZENIA LKP	LICZBA NADLEŚNICTW W LKP	WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁAMI				
			LICZBA SZKÓŁ	LICZBA WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	LICZBA ¹ SZKÓŁ NA 1 NADL. LKP		
Puszcza Białowieska	1994	3	42	29	14		
Bory Tucholskie		5	44	38	9		
Lasy Gostynińsko-Włocławskie		3	62	13	21		
Lasy Janowskie		1	4	4	4		
Bory Lubuskie		1	31	57	31		
Puszcza Kozienska		3	65	29	22		
Lasy Beskidu Śląskiego		4	98	50	25		
Lasy Oliwsko-Darżlubskie		2	17	43	9		
Lasy Rychtaleskie		1996	2	28	24	14	
Puszcze Szczecińskie	2001	3	35	16	12		
Lasy Birczańskie		1	33	76	33		
Lasy Mazurskie		5	63	237	13		
Lasy Spalsko-Rogowskie		2002	2	12	7	6	
Lasy Środkowopomorskie		3	33	73	11		
Sudety Zachodnie		2	51	31	26		
Puszcza Świętokrzyska		2004	6	134	102	22	
Puszcza Notecka		8	89	84	11		
Lasy Beskidu Sądeckiego		2	37	47	19		
Lasy Warszawskie	2005	4	123	161	31		
Puszcza Niepołomska	2011	1	20	2	20		
Lasy Doliny Baryczy		2	59	40	30		
Lasy Olsztyńskie		2	19	3	10		
Lasy Bieszczadzkie		4	21	37	5		
Puszcza Knyszyńska		4	148	67	37		
Lasy Elbląsko-Żuławskie		1	13	25	13		
Razem		X	74	1 281	1 295	śr. 17	
						Udział %	

1. W zaokrągleniu do jednośc.

PRACOWNICY ANGAŻUJĄCY SIĘ W DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNĄ								
NADLEŚNICZY	ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO	INŻYNIER NADZORU	SPECJALISTA, REFERENT	LEŚNICZY, PODLEŚNICZY	STRAŻNIK LEŚNY	STAŻYSTA / INNY	RAZEM W LKP	ŚREDNIO ¹ W 1 NADLEŚNICTWIE LKP
3	3	2	19	39	6	2	74	25
5	5	4	11	31	7	9	72	14
3	2	5	10	34	5	4	63	21
1	2	1	5	6	0	2	17	17
0	0	0	2	0	0	0	2	2
3	3	4	12	32	8	5	67	22
4	4	3	17	53	8	10	99	25
1	0	0	1	14	2	4	22	11
3	2	2	9	35	2	6	59	30
3	3	6	20	63	6	4	105	35
1	2	2	18	17	3	3	46	46
4	3	8	30	58	7	18	128	26
6	11	3	13	20	7	11	71	36
3	3	3	17	29	4	12	71	24
1	1	1	12	9	0	3	27	14
5	8	4	19	47	6	9	98	16
6	7	4	47	52	10	14	140	18
2	2	2	5	26	4	4	45	23
4	4	6	27	56	10	9	116	29
1	1	1	6	16	2	2	29	29
2	4	0	13	13	4	4	40	20
2	2	3	6	30	4	3	50	25
4	4	5	25	45	8	5	96	24
3	3	3	12	16	5	7	49	12
1	1	1	9	23	2	2	39	39
71	80	73	365	764	120	152	1 625	śr. 22
4.4	4.9	4.5	22.5	47.0	7.4	9.4	100.0	x

Tabela 10. Wydatki na edukację leśną w Lasach Państwowych w 2022 r. (w tys. zł) – według RDLP

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH	LICZBA NADLEŚNICTW	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ				WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OŚIGW
		KOSZTY WŁASNE NADLEŚNICTWA	FUNDUSZ LEŚNY	BUDŻET PAŃSTWA		
Białystok	31	2 298.9	15.3	0.0	0.0	
Gdańsk	15	1 411.0	7.9	0.0	22.0	
Katowice	38	3 268.6	0.0	0.0	113.0	
Kraków	16	1 143.9	0.0	0.0	7.2	
Krosno	26	2 264.5	95.0	0.0	0.0	
Lublin	25	1 618.0	36.4	0.0	0.0	
Łódź	19	1 294.9	0.0	0.0	0.0	
Olsztyn	32	2 144.3	0.0	0.0	3.8	
Piła	20	1 650.9	0.0	0.0	352.5	
Poznań	25	2 797.5	0.0	0.0	363.9	
Radom	23	684.6	0.0	0.0	0.0	
Szczecin	35	3 121.8	0.0	0.0	23.1	
Szczecinek	30	2 341.3	0.0	0.0	37.0	
Toruń	27	3 875.0	0.0	0.0	5.8	
Warszawa	14	1 854.5	1 029.9	0.0	0.0	
Wrocław	33	1 580.6	0.0	0.0	178.9	
Zielona Góra	20	1 727.5	0.0	0.0	0.0	
Razem	429	35 077.7	1 184.5	0.0	1 107.2	
Udział %	X	90.47	3.05	0.00	2.86	

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ		SUMA WYDATKÓW	KOSZTY WŁASNE NA 1 NADL. ŚREDNIO	WYDATKI OGÓŁEM NA 1 NADL.
NARODOWY FUNDUSZ OŚIGW	INNE			
0.0	248.7	2 562.9	74.2	82.7
0.0	15.0	1 455.9	94.1	97.1
0.0	16.0	3 397.6	86.0	89.4
0.0	78.3	1 229.4	71.5	76.8
0.0	8.8	2 368.3	87.1	91.1
0.0	10.0	1 664.4	64.7	66.6
0.0	38.1	1 333.0	68.2	70.2
0.0	10.0	2 158.1	67.0	67.4
0.0	0.0	2 003.4	82.5	100.2
0.0	228.0	3 389.3	111.9	135.6
0.0	33.5	718.1	29.8	31.2
0.0	169.4	3 314.3	89.2	94.7
40.0	141.0	2 559.3	78.0	85.3
0.0	152.0	4 032.8	143.5	149.4
0.0	0.0	2 884.4	132.5	206.0
0.0	181.7	1 941.1	47.9	58.8
0.0	31.6	1 759.1	86.4	88.0
40.0	1 362.0	38 771.4	śr. 81.8	śr. 90.4
0.10	3.51	100.00	X	X

Tabela 11. Wydatki na edukację leśną społeczeństwa w leśnych kompleksach promocyjnych w 2022 r. (w tys. zł) – według LKP

LEŚNY KOMPLEKS PROMOCYJNY	ROK UTWORZENIA LKP	LICZBA NADLEŚNICTW W LKP	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA			
			KOSZTY WŁASNE	FUNDUSZ LEŚNY	BUDŻET PAŃSTWA	
Puszcza Białowieska	1994	3	195.8	0.0	0.0	
Bory Tucholskie		5	879.0	2.0	0.0	
Lasy Gostynińsko-Włocławskie		3	555.6	0.0	0.0	
Lasy Janowskie		1	111.1	0.0	0.0	
Bory Lubuskie		1	453.8	0.0	0.0	
Puszcza Kozienska		3	354.4	0.0	0.0	
Lasy Beskidu Śląskiego		4	1 362.6	0.0	0.0	
Lasy Oliwsko-Darżlubskie		2	666.0	0.0	0.0	
Lasy Rychtaleskie		1996	2	149.7	0.0	0.0
Puszcze Szczecińskie		3	836.2	0.0	0.0	
Lasy Birczańskie	2001	1	422.0	0.0	0.0	
Lasy Mazurskie	2002	5	668.5	10.1	0.0	
Lasy Spalsko-Rogowskie		2	104.0	11.0	0.0	
Lasy Środkowopomorskie	2004	3	494.2	0.0	0.0	
Sudety Zachodnie		2	69.2	0.0	0.0	
Puszcza Świętokrzyska		6	304.4	0.0	0.0	
Puszcza Notecka		8	905.0	0.0	0.0	
Lasy Beskidu Sądeckiego		2	322.0	0.0	0.0	
Lasy Warszawskie		2005	4	1 190.9	824.6	0.0
Puszcza Niepołomska		2011	1	129.3	0.0	0.0
Lasy Doliny Baryczy			2	448.3	0.0	0.0
Lasy Olsztyńskie			2	276.4	0.0	0.0
Lasy Bieszczadzkie			4	211.6	0.0	0.0
Puszcza Knyszyńska	4		661.1	0.0	0.0	
Lasy Elbląsko-Żuławskie	1		163.0	0.0	0.0	
Razem	X	74	11 934.0	847.7	0.0	
Udział % źródeł finansowania edukacji w LKP	X	X	88.31	6.27	0.00	

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA			RAZEM WYDATKI W LKP	KOSZTY WŁASNE NA 1 NADL. LKP, ŚREDNIO	WYDATKI OGÓŁEM NA 1 NADL. LKP, ŚREDNIO
WFOŚIGW	NFOŚIGW	INNE			
0.0	0.0	18.0	213.8	65.3	25
0.0	0.0	72.8	953.8	175.8	14
2.0	0.0	14.8	572.4	185.2	21
0.0	0.0	0.0	111.1	111.1	17
0.0	0.0	0.0	453.8	453.8	2
0.0	0.0	18.5	372.9	118.1	22
0.0	0.0	0.0	1 362.6	340.7	25
22.0	0.0	15.0	703.0	333.0	11
10.0	0.0	5.0	164.7	74.9	30
23.1	0.0	93.4	952.7	278.7	35
0.0	0.0	0.0	422.0	422.0	46
0.0	0.0	189.7	868.3	133.7	26
0.0	0.0	0.0	115.0	52.0	36
0.0	40.0	27.3	561.5	164.7	24
0.0	0.0	44.4	113.6	34.6	14
0.0	0.0	20.0	324.4	50.7	16
28.8	0.0	10.0	943.8	113.1	18
0.0	0.0	0.0	322.0	161.0	23
0.0	0.0	0.0	2 015.5	297.7	29
0.0	0.0	0.0	129.3	129.3	29
0.0	0.0	10.0	458.3	224.2	20
0.0	0.0	10.0	286.4	138.2	25
0.0	0.0	48.0	259.6	52.9	24
0.0	0.0	10.0	671.1	165.3	12
0.0	0.0	0.0	163.0	163.0	39
85.9	40.0	606.9	13 514.5	śr. 161.3	śr. 182.6
0.64	0.30	4.49	100.00	X	X

ISSN: 2451-2222